

ÖZEL SAYI
Yıl 32 / Sayı 186
YÜZSEKSENALTİ

İNTEŞ
1984

inşan

İnşaat Sanayii

60. yıl

DERGİSİ

Kutup Yıldızı

İNTES YAYINLARI

EDİTÖRDEN

Sevgili Okurlar;

Bu dergimizi tümüyle 60'ıncı yılımıza atfettik. Altmış yıllık tarihimizi anlatan bir kitap hazırladık ve bir tanıtım filmi yaptık.

Gerçekleştirdiğimiz filimde şöyle hitap ettik camiamıza...

Her başlangıç yeni bir yolculuktur ve bütün büyük yolculuklar, bir hayal kurarak atılan tek bir adımla başlar.

Yola çıktığımızda 60'lı yılları gösteriyordu takvimler. Yaptıklarımız henüz küçük, hayallerimiz büyüktü. Adım adım katettik yolları, yıllarla birlikte.

Bazen yol götürdü bizi gideceğimiz yere, bazen de yol açtık, bizden sonra gelenlere ışık olsun, yön versin diye.

1964'ten 2024'e...

Hiç durmadan, hiç yorulmadan, sabırla sürdürdük yolculuğumuz. Attığımız her adımda memleket sevgisi vardı.

Kocaman, kökleri derinlerde, dalları mavilerde bir ağaç gibi tutunduk toprağımıza. Birbirimizden güç alıp, birbirimize güç verdik; bilgilerimizi, birikimlerimizi, deneyimlerimizi paylaşıp birbirimizin kutup yıldızı olduk. Çok çalıştık, çok yorulduk, yolumuzu hiç kaybetmedik.

Ülkemizin geleceğini inşa etme hayaliyle başladı yolculuğumuz. Önce bayrağımızın dalgalandığı her yere gittik, sonra bayrağımızı dünyanın zirvesine diktik.

Bu topraklardan beslenip, bu toprakları besleyerek. Bu topraklardan aldığımızı, bu topraklara vererek...

Öyle güzel bir ufka yol aldık ki hep birlikte, arkamızda hayatlar, önümüzde hayaller...

Ne yaptıysak ülkemiz için yaptık. Üyelerimiz dünyayı keşfederken, biz birlikte kurduğumuz aynı çatının altında olmaktan gurur duyduk. Gücümüz, üyelerimizin gücüydü. Bir araya gelerek büyük bir aile olduk.

Uzarlarda, ıssız bir yerde, ısıll ısıll bir yol görürseniz; dağların doruklarında, bir dağdan ötekine akan bir geçit; bozkırın ortasında sessizliği yarıp giden bir tren; dünyanın herhangi bir yerinde hayatı aydınlatan bir santral; ya da bir havaalanı mesela...

Hayat nerede nabız gibi atıyorsa, işte orada bizden bir eser var mutlaka... Büyük, çok büyük bir aileyiz biz. Her şeyi el ele vererek yaptık. Yaptığımız çalışmalar ve attığımız adımlarla temsil gücü kuvvetli öyle bir kurumsal yapı yarattık ki, geleceğimiz emin ellerde artık. Ne kadar gurur duysak az.

El yordamıyla yolumuzu bulduğumuz günlerden, ısıll ısıll aydınlık yollara çıktık. Hızla akıp geçen bir zamana, bir çağdan öteki çağa akan bir yüzyıla denk geldi yolculuğumuz.

Cumhuriyetimiz ikinci yüzyıla girerken biz de 60'ıncı yılımıza girdik. Bir hayal kurarak çıktığımız yolda, büyüyerek sürüyor yolculuğumuz. Bir yapıyı yapar gibi, aynı özen, aynı titizlik, aynı sorumlulukla yükseltiyoruz İNTES'in bayrağını, ay yıldızlı bayrağımızla birlikte.

Meslek ve memleket sevgisiyle...

YÜZ SEKSEN ALTI

İNTES İşveren Sendikası Adına Sahibi
Celal KOLOÇLU

Sorumlu Müdür
H. Necati ERSOY

Yayına Hazırlayanlar
Demet SOMUNOĞLU

Yönetim Yeri
4. Cadde 719. Sk. No: 3, Yıldız, Çankaya, Ankara
T: 0312 441 43 50 (pbx), F: 0312 441 36 43
intes@intes.org.tr / www.intes.org.tr

"İnşaat Sanayii Dergisi" 556 Sayılı KHK Uyarınca
Türk Patent Enstitüsü Tarafından Tescile
Bağlanmıştır"

İNTES Kuruluş Tarihi
5 Şubat 1964

Sendikamız Türkiye İşveren Sendikaları
Konfederasyonu üyesidir.

İnşaat Sanayii Dergisi Ocak-Şubat 2004 tarihinden
itibaren hakemli dergidir.

İNTES İnşaat Sanayii Dergisi'nin adı da dâhil olmak
üzere tamamı üzerindeki telif hakları İNTES'e aittir.

Dergide yayınlanan yazılar yazarlarının kişisel
görüşü olup hiçbir şekilde İNTES tüzel kişiliğinin
görüşü olarak mütalaa edilemez.

Dergide yayınlanan yazıların her hakkı saklı olup,
İNTES'ten yazılı izin alınarak ve kaynak gösterilmek
suretiyle kullanılabilir.

ISSN: 2717-9885
Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın,
Ücretsizdir. Dört ayda bir yayımlanır.
Abonelerine ücretsiz olarak gönderilir.

Yapım
Reta Reklamcılık ve Tanıtım Ltd. Şti.
Ziyaürrahman Cd. 285. Sk. No: 26/19
Çankaya, Ankara
www.reta.com.tr

Yayın Tarihi
1 MART 2024 / ANKARA

BAŞYAZI

04

60. Yaşımıza
"Merhaba" ...

Celal Koloğlu
Yönetim Kurulu Başkanı

DOSYA

14

40'tan 60'a
Bir Mesaj

Mebus Ergüvenç
Kurucu Başkan

DOSYA

20

Güçlü ve Kararlı İlk Adımlar

Orhan Yavuz
İnşaat Yüksek Mühendisi İTÜ

6

DOSYA

Bir İşveren Sendikası Doğuyor

10

DOSYA

Kuruluş ve Kurucular

12

DOSYA

Yönetim Kurulu Başkanları

16

DOSYA

Torun Pınar Türe' den Başkan Mebus Ergüvenç'e Dair

24

DOSYA

Bir İşveren Sendikası'ndan İlk Toplu İş Sözleşmeleri

26

DOSYA

Toplu Sözleşme En Faydalı Masa Başında Çözülür
Ramazan Ağar
YOL-İŞ Genel Başkanı

28

DOSYA

TEKFEN ve YOL-İŞ 50 Yıldır Toplu İş Sözleşmesi Gerçekleştiriyor
Erhan Hersek
TEKFEN Holding İnsan Kaynakları Başkan Yardımcısı

36

DOSYA

Yetkin Mühendislik ve Güvenli Yapılaşmada İNTES Adımları

38

DOSYA

Erhan Karaesmen
ODTÜ İnşaat Mühendisliği Öğretim Görevlisi

46

DOSYA

Yapıda Denetim Sorumluluk ve Sigorta Konusunda Siyaset Desteği
Cengiz Altınkaya
Bayındırlık ve İskan Bakanı 1989 - 1991

49

DOSYA

Yapı Denetimi ile Sigorta Sistemi Entegre Edilmelidir
Celal Koloğlu
Yönetim Kurulu Başkanı

DOSYA

30

İNTES'i Çok İyi Bir Çatı Kuruluşu
Olarak Görmüşümdür

Emre Aykar

Yapı Merkezi İnşaat A.Ş. Yönetim
Kurulu Üyesi

DOSYA

110

Müteahhithlik, Müteahhitler
ve Mühendisler

DOSYA

32

İnşaat Mühendisliğinde
Bir Ekol İTÜ

İrfan Tufan Karaoğlu

İnşaat Yüksek Mühendisi İTÜ

DOSYA

120

İnşaat Sanayii Tanımı
İlk Kez Paylaşıyor

M. Şükrü Koçoğlu

Yönetim Kurulu Başkanı
2001-2013

DOSYA

50

İNTES Dergisi

Sektörel Meseleler
İNTES Dergisinde
Gündeme Geliyor

GENEL KURUL

158

28. Olağan Genel Kurul
Toplantısı Gerçekleşti

64

DOSYA

Meslek Standartları İçin İlk Çalışmalar Başlıyor

66

DOSYA

Necdet Kenar

İŞKUR Eski Genel Müdürü

68

DOSYA

Türkiye Eğitim Şantiyesi

72

DOSYA

Fikret Barın

YOL-İŞ Genel Başkanı 2002-2008

75

DOSYA

Murat Başesgioğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı 2002-2007

77

DOSYA

Eğitim Şantiyesiyle Başlayan AB Proje Deneyimleri

82

DOSYA

İNTES Çok Değerli Bir Ortağımızdır

Prof. Dr. Mustafa Balcı

Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu Eğitim ve Öğretim Sektörü Yöneticisi

86

DOSYA

Bayram Akbaş

Mesleki Yetlilik Kurumu İlk Başkanı

96

DOSYA

Sener Akkaynak

KIK İlk Başkanı

104

DOSYA

AB Normlarına Uygun Bir Kanun Hazırlamaya Çalıştık

Turgut Aydın

Yönetim Kurulu Üyesi 2001-2004

114

ETKİNLİK

Mahmut Yetkiner

Genel Sekreter 1993-2001

124

DOSYA

Ayhan Yavrucu

Alarko Şirketler Topluluğu Yönetim Kurulu Üyesi

126

DOSYA

Yaşar Öncan

Yüksek Danışma Kurulu Üyesi

130

DOSYA

Zeynel Ceylan

Disiplin Kurulu Üyesi

148

DOSYA

İNTES'in Kilometre Taşlarından Türkiye Arabuluculuk Merkezi

Avukat Arabulucu Alper Bulur

152

DOSYA

İNTES Yayınlarıyla da Marka

164

GENEL KURUL

28. Dönem İNTES Yönetim Kurulu Üyeleri

174

HABERLER

İNTES Akademi 2024 İlk Eğitimleri Gerçekleşti

176

HABERLER

Sektörel Ziyaretler

179

HABERLER

TİSK'in "Birlikte Daha Güçlü Bir Gelecek" Zirvesi Gerçekleşti

180

HABERLER

IPLOCA'nın Yönetiminde Yaşar Giregiz İmzası

BAŞYAZI

Celal Koloğlu
Yönetim Kurulu Başkanı

60. Yaşımıza “Merhaba”...

İNTES bu yıl 60'ıncı yaşını kutluyor...

Ne mutlu bize ki 100 yıllık cumhuriyet tarihinin 60 senesine tanıklık ettik.

Yeni bir yaşla büyüyüp daha saygın ve güçlü bir kurum olmanın heyecanı ve gururunu yaşıyoruz.

Hikayemiz bir fidanın güçlü bir çınara dönüşümünü anlatmaktadır.

Kuruluşumuzdan bu yana ülke çıkarlarınızı gözeterek üyelerimize her yönden destek olmaya çalıştık, çabaladık.

Kamu kuruluşları ile sektör arasında güvenilir köprüler kurmaya hassasiyet gösterdik.

Gün oldu deprem ve afetlerde sektörümüzün gücünü milletimizin yaralarını sarmak için seferber ettik. Gün oldu ülkemizin sosyo-ekonomik yapısını gözeterek uyarılarda bulunduk, mevzuata katkı yaptık.

Bizler kurucularımız ve İNTES'i güçlü bir aile olmasını sağlayan büyüklerimizin izinden yürüdük. Onlardan aldığımız ilham ile faaliyetlerimizi çeşitlendirerek ülkemize daha fazla hizmet etmek istedik. Onlar bizim kutup yıldızımızdı, Sendikamızı bizlerden sonra takip edeceklerin de kutup yıldızı olacaklar.

Bugün sadece Sendikal faaliyetlerle değil, üç iktisadi işletmemiz ile çalışma alanımızı genişleterek hizmet vermekteyiz.

Büyük bir gururla söyleyebilirim ki işveren sendikacılığında bu derece kapsamlı hizmet sunan tek kuruluşuz.

Türkiye Mesleki Yeterlilik Merkezi ile işgücümüzün niteliğini artırmak ve mesleki yeterlilik belgesi vermek için çalışıyoruz.

Sektörde karşılaşılan uyuşmazlıkların kısa sürede ve en önemlisi dostane çözümü için ise Türkiye Arabuluculuk Merkezini kurduk ve faaliyetlerimizi yürütüyoruz.

Çok genç bir kuruluş olan İNTES AKADEMİ sektörel ihtiyaçlarımızın nitelikli eğitim ve danışmanlık desteği ile güçlendirilmesi için 2020 yılında hizmet vermeye başladı. Altmış yıllık kuruluşun en genç fidanı, adımları ise hızlı ve kararlı.

60'ıncı yaşımıza tüm bu hizmetlerimizle girdik. Yeni yaşımıza aynı zamanda yeni bir yönetim kurulu ile girdik. 17 Ekim 2023 tarihinde gerçekleşen Genel Kurulda üyelerimiz şahsımı yeniden Yönetim Kurulu Başkanı seçme tevecühünü gösterdiler. Bu görevi 2013 yılından beri yürütmekteyim. Her dönemde birbirinden değerli meslektaşlarımla omuz omuza yürüdüm ve bir birimizden aldığımız güç ile çalıştık.

İnşaat sanayicileri kriterlerine uygun pek çok sektör temsilcimiz bu dönemde İNTES'e üye olarak katıldı. Ben bu büyük ve güçlü ailenin bir üyesi olarak çok önemli kazanımlar elde ettim. İNTES'in her zaman sektörün birleştirici gücü olduğuna inandım ve faaliyetlerimizi bu yönde yürüttük.

Şunu da rahatlıkla ifade edebilirim ki İNTES her zaman değişim ve gelişime uyum sağlayan bir kuruluş olmuştur. Tıpkı sektörün en saygın firmalarını temsil eden 200 üyemiz gibi.

Bu değişime ayak uydurduğu için Türk müteahhitleri dünyanın en prestijli firmaları arasında yer almaktadır.

Türkiye'nin sahip olduğu güç ve potansiyelin yanı sıra, müteahhitlerimizin, iş adamlarımızın ve şirketlerimizin dinamizmi, inşaat sektörünün bu konumunu güçlendirerek gelecekte daha büyük başarıları yakalayacağını ortaya koymaktadır. Sektörümüzün yolunun açık olduğuna; doğru stratejilerle, teknolojiyen en üst seviyede yararlanarak, uluslararası pazarlarda adından daha fazla söz ettireceğine inanıyorum.

Ülke ekonomisinin ihtiyaçlarını ön planda tutarak, büyüme ve istihdama katkı sağlamak ve sektörün ortak hedef ve beklentilerini temsil etme konusunda, öncelikli ve lider rolümüzü bugüne kadar koruduk ve koruyacak olan bir sivil toplum örgütü olmaya devam edeceğiz.

Cumhuriyetimiz ikinci yüzyıla girerken biz de 60'ıncı yılımıza girdik. 1964'ten, 2024'e attığımız her adımda memleket sevgisi vardı, yolumuza aynı kararlı adımlarla devam edeceğiz.

Kalın Sağlıcakla...

1964

2024

İNTES 60 YAŞINDA!

Tam 60 yıldır, gelişen büyüyen ülkemize ve sektörümüze hizmet vermek için çalışıyoruz.

İnşaat Sanayii Dergisi'nin son sayısını bu yıla özel bir içerikle hazırladık.

İNTES'in 60 yılına tanık olan ve bizlere güç veren sayısız isimle yollarımız birleşti şüphesiz. Bu yolda çok fazla hizmet ürettik. Ancak hizmetlerimizi tümüyle anlatmak bir derginin sayfalarına sığamaz...

Bu nedenle kilometre taşlarımızı birlikte inşa ettiğimiz yol arkadaşları ve bazı çalışmalarımızın mimarı olan isimlerle sohbetler gerçekleştirdik. Bu sohbetlerde gördük ki

dönüp baktığımızda gururla paylaşabileceğimiz çok sayıda anı biriktirmişiz.

Ve her bir sohbette örnek bir sivil toplum kuruluşu olarak anılmanın gururunu yaşadık.

Başarılar ve güzel anılarla dolu bir yazı defteri niteliğinde sunduk dergimizi... Doğum günleri kişiye özeldir ya... Bu sayımız da 60 yılımıza özel bir armağan olsun...

Nice yaşlara İNTES.

Kararlarımızı, umutlarımızı ve hayallerimizi anlatacak yeni sayılarda buluşmak dileği ile...

Önünde bir Japon elması ağacı;
insan boyunda bile değildi yeni binaya adım atıldığında.

Azıcık rüzgâr çıksa kökünden kopacak kadar cılız, taşınma telaşında
gelip geçenlerin dikkatini çekmeyecek kadar küçücük...

Aradan yıllar geçtikçe fidan boy verecek derken bir bahar günü
pespembe çiçeklerle merhaba diyecekti kapıdan içeri girenlere.*

* Kutup Yıldızı kitabından alıntılanmıştır.

BİR İŞVEREN SENDİKASI DOĞUYOR

Genç bir fidanın kocaman bir çınara dönüşme hikâyesini buluşturuyoruz sizlerle...

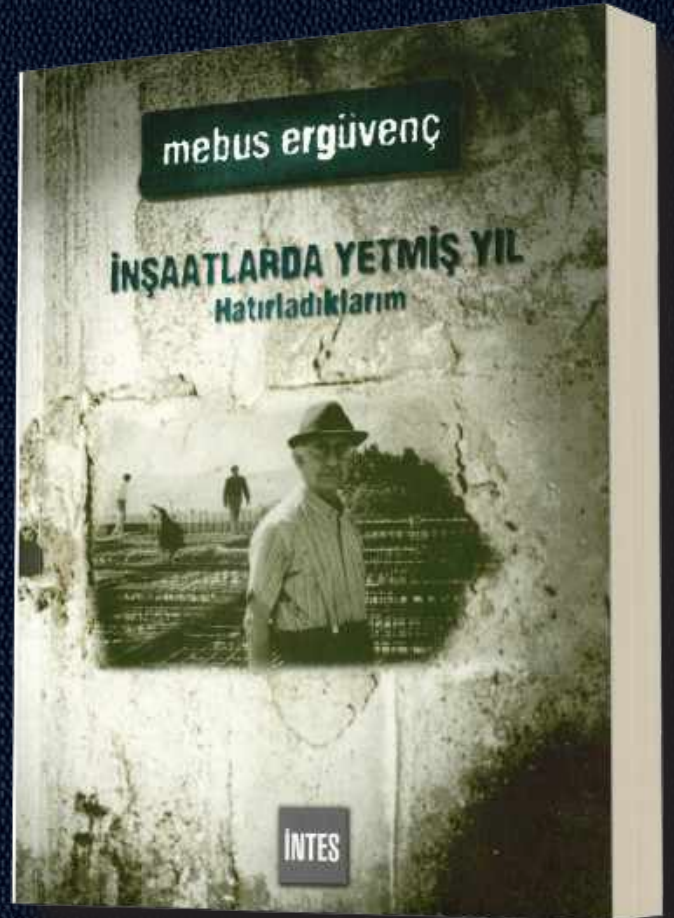
Kurucu Başkanımız Mebus Ergüvenç ile yolumuz 2004 yılında yeniden birleşmişti.. Anlattıkları İnşaatlarda Yetmiş Yıl Hatırladıklarım adlı kitapta toplanmıştı.

Demişti ki:

“1964’te incecik bir fidan olarak diktiğimiz İNTES, şimdi kocaman bir ağaç oldu. İkinci kırkta inşallah ne ormanlar biter, çınar ağacı olur. İNTES’in bu başarısının sebeplerinden biri de kurulduğu ilk günlerde ortaya atılan prensiplere sonuna kadar sadık kalması olmuştur bence.”

Ve Başkanımız hep şunu ifade ederdi:

“Ben bu vatanı doğdum, bu vatan için elimden geleni yapacağım, çalışacağım.” İşte biz de kuruluşumuzdan bugüne üyelerinin menfaatlerini gözetirken meslek itibarını yükseltmeyi ilke edindik. Meslek sorunlarının çözümü için her platformda çaba sarf eden ve prensiplerimize sonuna kadar sadık kalan bir kurum olma misyonuyla çalıştık, çalışıyoruz, 60 yıldır sektöre yön veriyoruz.

Yeni ve güçlü bir kuruluşa ihtiyaç vardı. Hayri Kayadelen'e bunu açtım, çok yerinde buldu ve çalışmaya başladık. Dengenin bozulmaması için gerekli idi ve sonunda 1964'te INTES'i kurduk. İlk Kurucu Başkanlığa ben seçildim. Kayadelen'in büyük hizmeti vardır. Sendikayı ilk kurduğumuzda kimse yardım etmiyor. Yardım edenler büyük müteahhitler, toplu para veriyoruz, ben veriyorum, öteki veriyor. Hepsi çok kıymetli adamlardı. Bulamazsınız onları artık, kolay kolay.

Mebus Ergüvenç

Kurucu Başkan

KURULUŞ VE KURUCULAR 1964

TÜRKİYE İNŞAAT VE TESİSAT MÜTEAHHİTLERİ İŞVEREN SENDİKASINDAN

Aşağıda isim ve soyadları yazılı şahıslar, kanuni merkezini Ankara'da Garî Mustafa Kemal Bulvarı No. 16/2 de olmak üzere TÜRKİYE İNŞAAT VE TESİSAT MÜTEAHHİTLERİ İŞVEREN SENDİKASI (INTES) ünvanı altında bir Sendika kurmuşlardır. Duyurulur.

YÖNETİM KURULU

Adı ve Soyadı

Mebus Ergüvenç
Hayri Kayadelen
Haydar Sıdımoğlu
T. M. A. C. İnş. Ltd. Şti.
adına İlhan Alper
Fahrettin Önen
Ali Rıza Çatık
Mehmet Çetindanış
Arılar İnş. Koll. Şti.
adına Necdet Yontar
Emrullah Altay
Sabahattin Kürklü
Orhan Yavuz

Adı ve Soyadı

Elsel İnş. Ltd. Şti. adına
Murat Bilginer.
Esvor Arıcı
Musafer Belik
Güriz Koll. Şti. Nuri Ketenci
ve Ortakları adına İdris
Yamanörk
Bazak İnş. Ltd. Şti.
adına Zekâi Apaydın
Buros İnş. Ltd. Şti.
adına Metin İplikçi
Akkurt İnş. Koll. Şti.
adına Mecit Akkurt
Sermet Dalkılıç
Sevki Şentürk

HÜRRİYET - 2813

TEMELLER ATILIYOR

**İşveren teriminin bile hukukumuzda yeni yeni
yer aldığı yıllarda kurulan İNTES'in temelleri
1964 yılına dayanıyor.**

Tarih 5 Şubat 1964 Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No:16 Kat:2'de
aşağıda isimleri sayılan sektörün duayen isimleri İNTES'in temellerini atmıştı.
Kuruluş ismi ise Türkiye İnşaat ve Tesisat Mütcahhitleri İşveren Sendikası idi.
Sendikanın Kurucu Başkanı Mebus Ergüvenç genel sekreter olarak ise
Hayri Kayadelen atanacaktı.

Bu önemli insanları bugün minnetle anıyor,
kaybettiklerimiz için rahmet diliyoruz.

**Kurucularımızı 60 yılın tarihine
en önemli kayıt olarak düşüyoruz.**

Mebus Ergüvenç	Ali Rıza Çatık	Orhan Yavuz	Zekai Apaydın
Hayri Kayadelen	Mehmet Çetindağ	Murat Bilginer	Metin İplikçi
Haydar Sicimoğlu	Necdet Yontar	Enver Arıcı	Mecit Akkurk
İlhan Alper	Emrullah Altay	Muzaffer Belik	Sermet Dalkılıç
Fahrettin Önen	Sabahattin Kürklü	İdris Yamantürk	Şevki Şentürk

YÖNETİM KURULU BAŞKANLARI

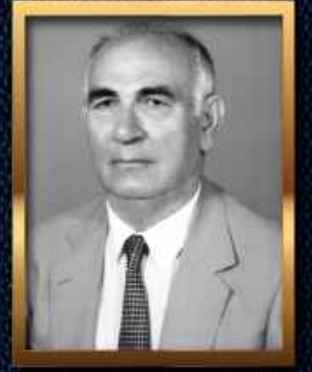
Sendikamızda görev yapan ve bir sonraki döneme bayrağı devreden Yönetim Kurulu Başkanlarımız...

Mebus Ergüvenç
Şubat-Eylül 1964

Orhan Yavuz
1964-1965

Haydar Sicimoğlu
1965-1976

Yavuz Kılıç
1989-1992

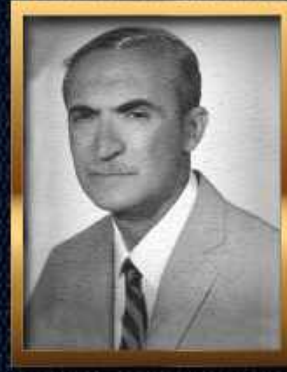

Atila Şenol
1992-1993

Nurettin Koçak
1976-1979

Oğuz Gürsel
1979-1989

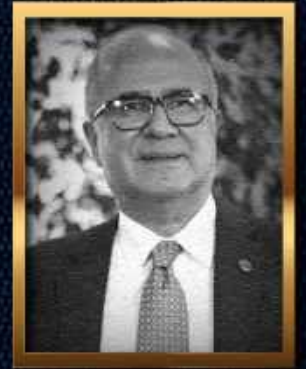
İbrahim Şencan
1993-2001

Şükrü Koçoğlu
2001-2013

Celal Koloğlu
2013-.....

40'tan 60'a Bir Mesaj

KURUCU BAŞKAN MEBUS ERGÜVENÇ İLE İLK BULUŞMA

Bazı yıl dönümleri özeldir. Biz de İNTES'in 40'ıncı yaşı vesilesiyle Kurucu Başkanımız Mebus Ergüvenç'i İstanbul'daki evinde ziyaret edip, kendisiyle sohbet etme fırsatı bulmuştuk. Kendisi bize sektöre giriş yıllarını ve deneyimlerini anlatmıştı. Sendikamızın kuruluşuna ilişkin ise şu ifadeleri kullanmıştı:

“ Ben 1948'ten itibaren Türkiye İnşaat Mütahhitleri Birliği Başkanlığı yapıyordum. Genel Sekreterliğe aylık ücretli olarak rahmetli Hayri Kayadelen'i kendisine rica ederek getirmiştım. Ancak bizim meslek o zamanlarda bir tuhaf duruma düşmüştü. O eski müteahhitler; Abdurrahman Naci Demirağ, Derviş Bey, Ali Naki Erenyol, Hulusi Yolaç, Hayri Kayadelen, Mustafa Topçuoğlu, Rıfat Köknar ve Arı İnşaat bunların hepsi yok olmuştu. Bu durumda mesleğin kendisinin toparlanması lâzımdı. Yeni ve güçlü bir kuruluşa ihtiyaç vardı. Hayri Kayadelen'e bunu açtım, çok yerinde buldu ve çalışmaya başladık. Dengenin bozulmaması için gerekliydi ve sonunda 1964'te İNTES'i kurduk. İlk Kurucu Başkanlığa ben seçildim. ”

Mebus Ergüvenç
Kurucu Başkan

“ İNTES'in varlığı, dedemin ömrüne ömür kattı çok hastalandığı dönemde; yaşama sevinci getirdi. Çünkü bu kitabı bitirmeyi görev bildi... Bu kitap onu herhâlde üç buçuk dört sene daha fazla yaşattı, doktorların büyük şaşkınlığı içinde. ”

Pınar Türel
Mebus Ergüvenç'in Torunu

Mebus

Ergüvenç

TORUN PINAR TÜREL'DEN BAŞKAN MEBUS ERGÜVENÇ'E DAİR

**Başkanımızla görüşmemize torunu Pinar Türel vesile olmuştu.
Kendisi bize bu buluşmanın hikâyesini şöyle anlattı.**

“ Ben bir hastalık geçirdim, yatakta aldım bilgisayarı kucağıma
bütün ailenin isimlerini giriyorum Google'a... “Aa, o oradaymış, bu buradaymış” diyerek geziniyorum.
Dedemin adını yazınca doğal olarak İNTES Başkanlığı çıkıyor.
Hemen çevirdim İNTES'in numarasını.
10. dakikada Genel Sekreter Necati Bey ile konuşuyorduk zaten.
Hiç unutmuyorum o telefonu, aradım “İyi günler, ben Mebus Ergüvenç'in torunuyum,
doğru İNTES'i mi aradım acaba? ”

Bu telefon konuşmasının ardından yaşananları şöyle aktarıyor Türel:

"Hemen onlar geldiler, ziyaret ettiler ve sonuçta bizim çok zamandır planladığımız ama bir türlü hayata geçiremediğimiz kitap konusunu gerçeğe dönüştürdüler.

Çok değerli bir eser çıktı. Bana göre çok değerli, belki de torunu olduğum için böyle. Kaynak kitap diye düşünüyorum. Teknik değil ama müthiş bir hatıra var içinde esasında.

Daha da önemlisi İNTES'in varlığı dedemin ömrüne ömür kattı çok hastalandığı dönemde. Yaşama sevinci getirdi. Çünkü bu kitabı bitirmeyi görev bildi... Bu kitap onu herhâlde üç buçuk dört sene daha fazla yaşattı, doktorların büyük şaşkınlığı içinde."

Pınar Türel dedesi Mebus Ergüvenç'in inşaat mühendisi, müteahhit, yönetici, pek çok STK'nın başkanı, kurucusu gibi ünvanları ile anıldığını ama kendisi için bu ünvanlardan İNTES Kurucu Başkanlığı'nın özel bir yeri olduğundan da bahsetti.

"İlk olarak 'Ben mühendisim.' derdi, en önemlisi buydu onun için. Sonra İNTES Başkanlığı'nı zikrederdi. İNTES'i kurmalarının hikâyesi ile büyüdük biz esasında. Şöyle ki, bir şeyleri kurup onun öncülüğünü yapmak ona muazzam bir tatmin sağlardı. Sanırım mühendisliğin getirmiş olduğu okuldan gelen bir şey bu. En çok mühendis titrini önemserdi kesinlikle."

Ve Başkan Mebus Ergüvenç İNTES'in ana kuruluş amacını sektördeki eğitmek ve sektörü büyütmek, Türkiye'ye yatırım yapmak olarak özetliyordu. Ve öğrendik ki Kurucu Başkan olarak ölene kadar çalışmalarımızı hep takip etmiş...

Pınar Türel sohbeti şu ifadelerle noktalamıştı:

"Eminim yaşasaydı ve bugün İNTES'in sürdürdüğü projeleri görseydi -özellikle de nitelikli iş gücü alanında olanları- gurur duyardı. Ben adım kadar eminim bundan."

Genç Yöneticiler Grubu Başkanı Can Adiloğlu'ndan ilk başkanımıza ziyaret.

*Geleceğimiz olan çocuklarımızdan aldığımız bu emaneti,
onlara teslim ettiğimizde tek düşüncemiz
hizmet bayrağının gönderdeki onurlu dalgalanmasından
elde edeceğimiz gurur ve keyiftir.
İNTES'i yüz yıllara taşıyacak nice yıllar için
başarıyı bugün de hedeflemek en önemli temennimizdir.*

ilk Adımlar

Ehi : 2 Gazette.

İLK GENEL KURUL VE İLK BAŞKAN SEÇİMİ

“60’lı yılların başında çıkan sendikalar yasası uyarınca çoğunluğu şantiyelerimizde yetişmiş lider yapılı bir kısım işçilerimiz bir “İnşaat İşçileri Sendikası” kurdular. Bu işçilerimiz parmakla sayılacak kadar az kalmış biz müteahhitlere “İş kolu seviyesinde toplu iş sözleşmesi” tebligatını gönderdiler. Derneğimiz bu tebligatın tüm inşaat müteahhitlerinin geleceği için çok ciddi sonuçlar yaratacağını düşünerek savunma amacı ile İNTES’i kurdu.”

Orhan Yavuz

İnşaat Yüksek Mühendisi-İTÜ
Yönetim Kurulu Başkanı
1964-1965

Mebus Ergüveç İNTES’in Kurucu Başkanı idi. Sendikanın hukuki altyapısı oluşturulmuştu.

O zamanın en değerli hukukçuları arasında bulunan Avukat Suat Ballar ve Avukat Orhan Cevdet Kural ile kurucular bir araya gelerek ilk tüzüğü oluşturdular. Üstelik Başkan Orhan Yavuz bu değerli hukukçuların örneği bulunmayan bu tüzük için hiçbir ücret almaksızın çalıştıklarını söylemişti.

**Ve Kural için şu ifadeleri de ekledi
Orhan Yavuz:**

"Orhan Cevdet Kural, eşi İnci Hanım ve oğlu Faik eşine ender rastlanır kişiliğe sahip örnek bir Ankara ailesini temsil ederler. Orhan'ın babası yıllarca Ankara Defterdarı olarak çalışmış iyiliksever bir bürokrattır.

Orhan, müteahhitlerin baş belası sayılan 2490 sayılı Yasa ile ilgili yazdığı eşsiz kitabı sayesinde pek çok müteahhidin yanlış yapmasını önlemiştir. İNTES'in kuruluşunda soğukkanlı, ileri görüşlü, sulh sever kişiliği ile bizlerin yanlışlar yapmasını önlemiş, büyük hizmetlerin sahibi olmuştur. Toprağına nurlar yağsın."

Öte yandan profesyonel kadro da oluşturulmuş ve faaliyetlere başlanmıştır.

İlk Genel Sekreter Hayri Kayadelen'di.

Yavuz kendisi için şöyle bir ifade kullandı:

"Hayri Kayadelen Galatasaray ve YMM mezunu, olağanüstü zekâsı ile Büyükelçiliğe yaraşır kişiliğe sahip bir müzakereci gibi görgü ve bilgi sahibi olarak kendisinden çok yararlandık."

Yeni üyeler de Sendikaya katılmaya başlamıştı. Artık üyelerinin kararları ile göreve getirilecek başkanın seçilmesi vardı sırada. Bu nedenle 14 Eylül 1964 yılında ilk Genel Kurul gerçekleştirilmek üzere Valiliğe bildirim yapıldı. "Ulus" ve "Son Havadis" gazetesinde çıkan ilanların ardından 24 Eylül 1964 tarihinde Genel Sekreterlik merkez ofisinde ilk Genel Kurul gerçekleşti. Ve üyeler İnşaat Mühendisi Orhan Yavuz'u Başkan olarak seçti.

Orhan Yavuz Arşivinden

Kuruluş öyküsünün tanığı

Orhan Yavuz bize o yılları şöyle anlattı.

Orhan Yavuz sohbetimizde bizi o günlere döndürdü:

"Sayın Ergüvenç yazılı hatıralarında bu görevi bir yıl süre ile yürüttüğünü belirtiyor. Sendikalar Yasasına göre Kurucu Başkanın en fazla bir yıl süre ile bu görevi üstlenmesi gereği yazılı olduğundan, seçilmiş Başkanın tespiti gerekti. O günün şartlarında bu görevi yapabilecek arkadaşlarımız değişik nedenlerle görevi üstlenmek istemediler. Arkadaşlarımız genç oluşum nedeniyle Başkanlığı benim kabul etmemi ısrarla istediler ve beni Başkan seçtiler."

Peki bu yönetimde başka kimler vardı?

ORHAN YAVUZ

HAYDAR SİCİMOĞLU

İLHAN ALPER

HALUK ÖZBERKİ

SURURİ SAYARI

İlk Genel Kurulun ilk yönetimini oluşturdular.

Sendikamızın kurucusu ve aynı zamanda bizler için sembol isim hâline gelen Orhan Yavuz ile her fırsatta bir araya gelipengin tecrübelerinden yararlanma fırsatı kolluyoruz. 60'ıncı yıl dönümü münasebetiyle kendisi ile yeniden bir araya geldik. İşte bize aktardıkları:

"Neden bir işveren sendikası kurduğumuzu söylemek gerekirse: 50'li yılların neredeyse tamamını kapsayan bu politika sonucu Karayolları, DSİ gibi yatırımcı kuruluşların 300-400 kişilik kadroları 50-100 binlere yükselmişti.

Cumhuriyet dönemi yatırımları; çok değerli, deneyimli, ekonomik çözümlere önem veren müteahhit firmaları yaratmıştı. Uygulanan 'emanet iş' politikası bu firmaların birer birer faaliyetlerini sona erdirmesi sonucunu doğurdu.

60'lı yıllara girdiğimizde inşaat müteahhidi olarak kişiliklerimizin her yönden yıpranmış olması yanında varlıklarımız tükenmiş, bankalar nezdinde itibarını muhafaza edebilmiş pek az meslektaşımız kalmıştı.

Kısaca anlatmamız gerekirse o dönemde yöneticilerimizin müteahhitlik gibi tartışılmaz önemde bir kurumun gereksiz ve lüzumsuz olduğuna karar verdikleri anlaşılıyor.

Müteahhitliğin gereksiz olduğu inancına sahip yöneticilerin, emanet iş bağımlısı bürokratların hoşuna gitmiş olmalı ki istisnasız her idare bünyesinde bir teknik büro yanında inşaat kadrosu oluşturmuştu. Böyle bir iddiamın mesnedini merak ederseniz anlatayım.

60'lı yılların başında çıkan sendikalar yasası uyarınca çoğunluğu şantiyelerimizde yetişmiş lider yapılı bir kısım işçilerimiz bir 'İnşaat İşçileri Sendikası' kurdular. Bu işçilerimiz parmakla sayılacak kadar az kalmış biz müteahhitlere 'iş kolu seviyesinde toplu iş sözleşmesi' tebligatını gönderdiler. Derneğimiz bu tebligatın tüm inşaat müteahhitlerinin geleceği için çok ciddi sonuçlar yaratacağını düşünerek savunma amacı ile İNTES'i kurdu. Gördük ki sendika bizlerle beraber emanet iş yapan bütün devlet kuruluşlarını da tespit etmiş ve tebligat yapmış."

PROFESYONEL VE YENİLİKÇİ İLK ADIMLAR

BİR İŞVEREN SENDİKASINDAN İLK TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

Sendikal faaliyetlerin önemli parçalarından birisi de toplu iş sözleşmeleridir. Kuruluştan bugüne İNTES daima tüm sosyal tarafların çıkarlarını gözeterek sözleşme bağitlemeyi temel amaç edinmiştir.

1960'lı yıllarda işçi ve işveren gibi terimlerin henüz yeni yeni yaygınlaşmaya başladığı dönemdeki bir toplu iş sözleşmesi hikâyesini paylaştı Orhan Yavuz:

"Bir örnek olay aktarayım sizlere... Sendika bizlerle beraber emanet iş yapan bütün devlet kuruluşlarını tespit etmiş ve tebligat yapmış, bütün tebligat sahiplerini de Dışkapı'da bir kahvede topladı. Hâkim huzurunda tespit yapıldı. Hâkim hepimize 'inşaat işçisi çalıştırıyor musunuz?' sorusunu yöneltti. Adalet Bakanlığı dışında hiçbir idare 'inşaat işçi ve kadromuz yoktur.' şeklinde itirazda bulunmadı.

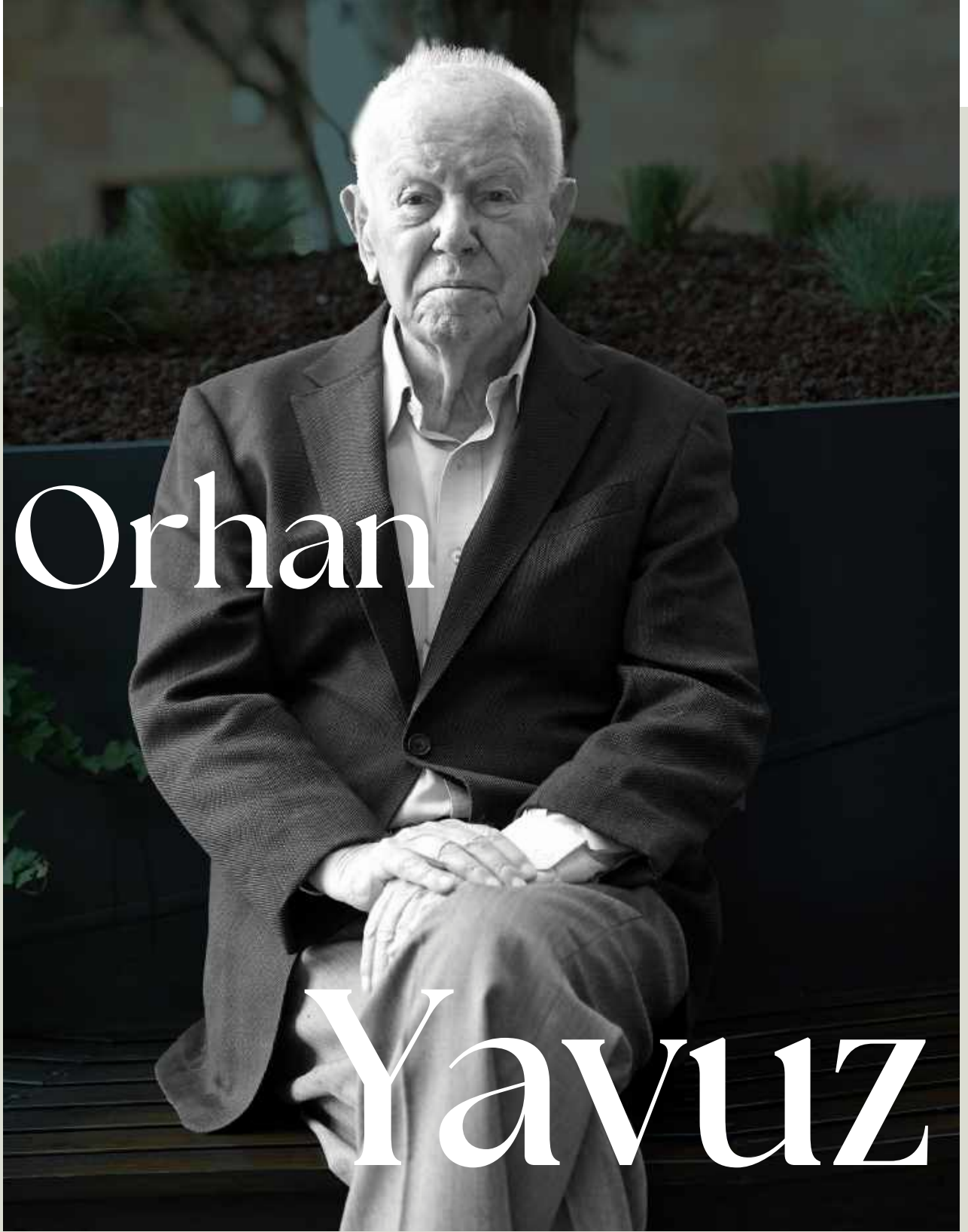
Hâkim Adalet Bakanlığı temsilcisine 'elemanınız yoksa camılarınızı kim değiştiriyor?' diye sorunca temsilci 'Biz yasalara saygılı bir kuruluşuz. Yasalarımıza göre Bayındırlık Bakanlığı'ndan başka hiçbir kamu kuruluşu inşaat kadrosu kuramaz, inşaat işlerini Bayındırlık Bakanlığı yapar. Her idare bu konudaki ihtiyaçlarını Bayındırlık Bakanlığına bildirmek zorundadırlar.

İdarelerin emanet iş yapmak için kurdukları kadrolar yasalarımızla bağdaşmaz.' dedi ve bu ifade zapta geçti.

İşçi sendikası ile 'toplu iş sözleşmesi' müzakerelerimiz maalesef üzücü bir olay yaşayınca kadar devam etti. Bu olayla birlikte son buldu. Anlatayım. İşçi sendikasının hukuk sorunları sanıyorum profesyonel kimselerce destekleniyordu. Zira sendika başkanının inşaatla hiçbir ilgisi olmayan çevrelerden geldiğini biliyorduk. Yardımcısı Emrullah'ı ise Akdağ-Yıldızeli yolundaki inşaattan tanıyordum. Amerika'da tahsil görmüş, şantiyelerinde çalışmış şantiye şefi rahmetli Hayati Doğ'a göre Emrullah kalitesinde bir bakım usta başını Amerika'da dahi bulmak zordu.

Bir toplantımızda Tahir Baba dedikleri dış görünüşünü hayret edilecek şekilde Stalin'e benzetmiş başkana 'Sen herhalde bu toplu iş sözleşmesi ile bizleri musalla taşına yollamak istiyorsun.' deyince Tahir Baba 'Gereksiz bir mesleğin cenaze namazını kıldırmak bana şeref verir.' diyerek başta Emrullah olmak üzere diğer üyelerin şiddetli eleştirileri ile karşılaştı."

Orhan Yavuz'dan 1960'lı yıllara dair bir toplu iş sözleşmesi hikâyesi...

Toplu İş Sözleşmesi En Faydalı Masa Başında Çözülür

Bugün inşaat sektöründe en fazla işçi ile temsil gücü olan YOL-İŞ, İNTES üyesi olan Tekfen ile tam 50 yıldır toplu iş sözleşmesi gerçekleştiriyor. Örgütlenmenin İNTES üyeleri açısından artık kökleştiği, kurumsallaştığının bir göstergesidir bu...

YOL-İŞ Genel Başkanı Ramazan Açar'ın bu konudaki değerlendirmeleri şöyle:

"Tekfen çok önemli bir firma, büyük bir firma. 50 yıla yakın zamandır, yanılmıyorsam 1975'lerden beri Tekfen'le toplu sözleşme yapan bir kurumuz. Yine Tekfen adına da İNTES yetkili orada, onlarla oturuyoruz masaya. Tekfen'le o gün bugündür yapmış olduğumuz toplu sözleşmelerden hiçbir karşılıklı nazarımız dahi olmamıştır. Hep masa başında anlaşmışızdır. Hatta ikramiye var kamuda uygulanan, o ikramiyeleri bile Tekfen işçilerine, çalışanına veren bir kurum.

Tekfen'in zor günlerden geçtiği dönemler de oldu, bizim üyelerimiz ücret almamıştır Tekfen'e destek verme anlamında.

O nedenle Tekfen işçilerini çok sever, işçiler de hep güven ortamında hissederler kendilerini. Hiçbir zaman için bırakmazlar, emekli olsalar dahi sahip çıkarlar. Ücret konusunda da hiçbir sıkıntımız olmadı zaten.

Tecrübeli bir sendikacıyım ben, uzun yıllardan bu yana hem özel sektörde hem de kamuda yetkili bir sendikayız biz. Biz bu toplu iş sözleşmesi müzakerelerinde işveren tarafını da düşünerek hareket ederiz. Sonuçta o da insan sen de insansın. Kırıcı olursan o da kırıcı olur. O zaman iş sonuçlanamaz ve bundan tarafların menfaati olmaz.

Konu grev aşamasına gelirse o zaman iş barışı sıkıntıya girer. Grev kararı alındıktan sonra sendika şunu düşünür: İşçinin grev döneminde almamış olduğu ücretleri, kayıplarının hepsini ortaya koyar, işverenden ister. O da her iki tarafı sıkıntıya sokar. O noktaya getirmemek lâzım konuyu..."

60'ıncı Yıla Dair

YOL-İŞ ve İNTES her ikisi de 60'ıncı yaşını kutlayan sektörün saygın kuruluşları ve bu zamana kadar farklı toplu sözleşmeler ile çalışma barışının inşasına çok değerli katkıları olmuş. **Ramazan Açar bu konu ile ilgili de görüşlerini paylaştı:**

"İNTES ve YOL-İŞ sendikaları aynı düşünceye hizmet eden yani inşaatla hizmet eden kuruluşlar. Dolayısıyla İNTES ve YOL-İŞ; iş ilişkisini, işçi-işveren ilişkilerini, çalışma düzenini çok iyi takip eden, iyi sağlayan, görüşerek konuları çözen iki kurum. Bu konularda İNTES'le tarihinden beri çalışan bir kurumuz.

Çalıştığımız tarihten bu yana gerçekten İNTES ile işverenler adına yapmış olduğu toplu iş sözleşmelerinde, görüşmelerimizde, iş sağlığı ve güvenliğinde, iş yeri, iş barışında çok büyük yol kat ettik, birlikte hizmet ettik. Hiçbir sıkıntımız da olmadı.

Elbette ki iş yerlerinde zaman zaman iş kazaları olabiliyor... Ama bu iş kazaları iş birliği yaparak birlikte azaltmaya çalıştık. Genelde sendikalı olan bütün iş yerlerimizde, İNTES'le birlikte yapmış olduğumuz toplu sözleşmelerde iş kazaları çok az yaşandı, bilhassa ölümlü iş kazaları çok az olmuştur.

Dolayısıyla hem üretim anlamında hem huzur anlamında hem ücret anlamında da İNTES'le yapmış olduğumuz toplu iş sözleşmelerinde gerçekten hiçbir sıkıntımız olmadan masa başında bütün konuları çözdük. Yani bu toplu sözleşmelerde hiçbir zaman için uyuşmazlık olmadı, grev aşaması olmadı.

İNTES'e teşekkür ediyorum, bize örgütlenme konusunda daima yardımcı oldular. İş yerlerinde işçiler sendikalı olduğu zaman işçi daha verimli oluyor, üretiyor, daha huzurlu çalışıyor. Aynı zamanda işçilerin tüm adımları takip edilebiliyor; yemeğine, banyosuna kadar..."

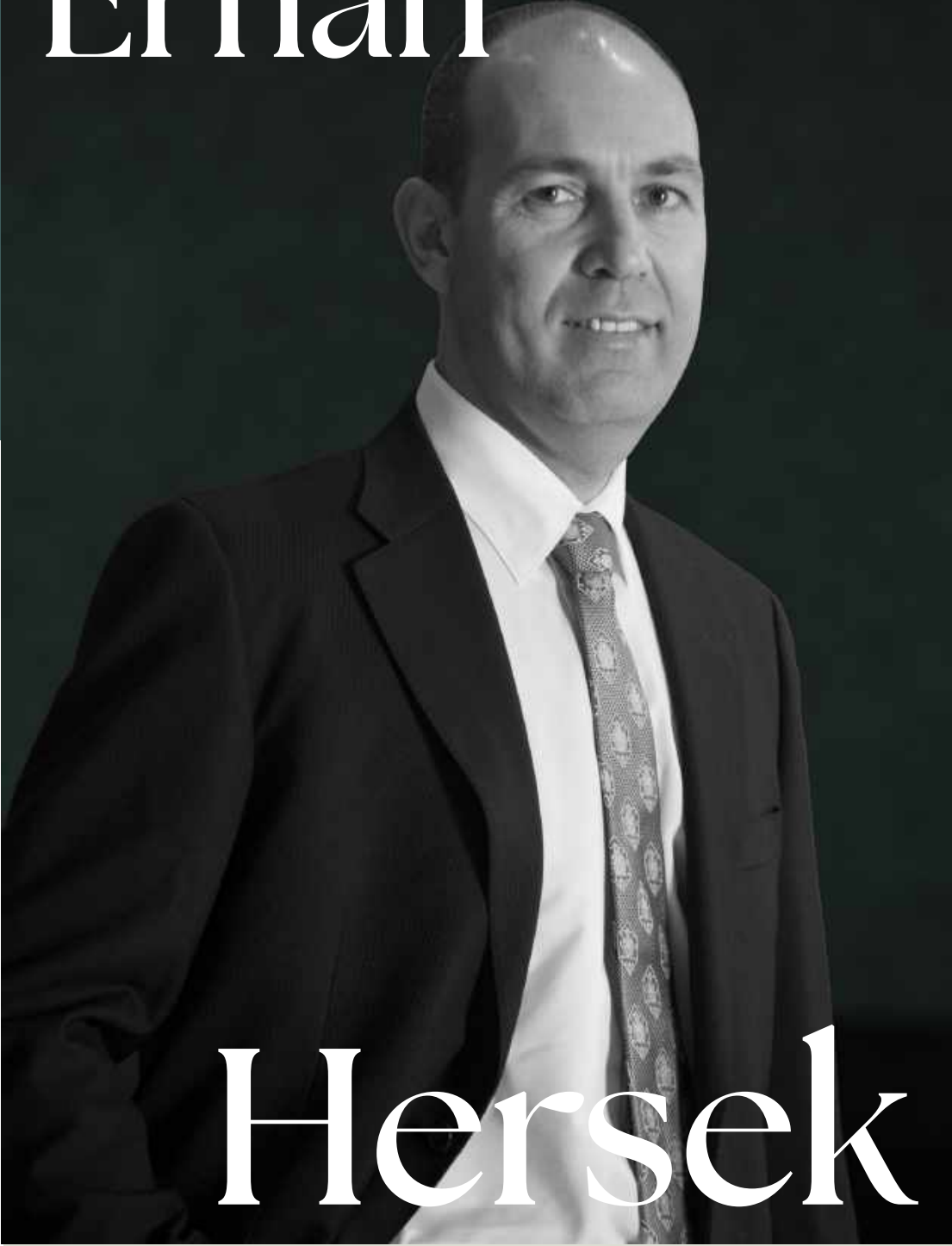

“ ‘Toplu sözleşme en faydalı biçimde masa başında çözülür...’ derler ya, biz de bunu yaptık, bunu başardık. Ben bu vesileyle hem İNTES hem YOL-İŞ kuruluşumuzun çok önemli teşkilatlar olduğunu ve bu iki düşüncenin de ülkeye büyük katkılarının olduğunu söylemek isterim. Hem hizmet alma hem de ekonomi anlamında büyük katkı sunuyoruz Türkiye’ye... ”

Ramazan Ağar

YOL-İŞ Sendikası
Genel Başkanı

Erhan

Hersek

TEKFEN ve YOL-İŞ 50 yıldır toplu iş sözleşmesi imzalıyor

İNTES'in üyeliğinden beri toplu iş sözleşmesi yürüttüğü firmalardan birisidir Tekfen... 12 Mayıs 1965'te İNTES'e Türk Yapı İşçileri Sendikası'ndan gelen bir yazı ile Tekfen İnşaat Limited Şirketi Çekmece Nükleer Araştırma Merkezi tamamlayıcı tesisler inşaatında çalışan ve Sendikamız üyesi bulunan işçiler adına toplu iş sözleşmesi yapılacağı belirtilerek, tarafların bir araya gelmesi çağrısında bulunulmuştur. Ve geçen 60 yılda hâlen Tekfen, toplu iş sözleşmesi yürüttüğümüz firmalarımız arasında başta gelmektedir.

Zira Tekfen İnşaat ülkemizde gerçek anlamda kurumsallaşmayı başarabilmiş nadir şirketlerden birisidir. Enka İnşaat'tan sonra halka açılabilen ikinci şirket olan Tekfen aynı zamanda insan kaynaklarını sisteme alan ilk şirketlerdendir. İNTES'in kuruluşundan bu yana üyesi olan Tekfen hâlen İNTES ile güçlü dayanışması olan bir kuruluştur.

Tekfen Holding İnsan Kaynakları Başkan Yardımcısı Erhan Hersek bu güçlü bağa ilişkin şu ifadeleri kullandı:

"İNTES, benim için sektörümüzdeki birlikteliği ve dayanışmayı temsil eden

kıymetli bir kuruluştur. Yarım asrı aşan süredir, sektördeki farklı paydaşları bir araya getirerek işçi – işveren ilişkilerini güçlendirmeye odaklanan İNTES, sektörümüzün gelişimi için önemli bir rol oynamaktadır.

Özellikle iş sağlığı ve güvenliği konusundaki çalışmalarıyla sektördeki bilinç düzeyini artıran İNTES, bu alanda elde ettiği başarılarla sektörümüzü gelişmiş ülkelerle kıyaslanabilir bir seviyeye taşımıştır. Bu çalışmaların, sektörümüzdeki standartları yükseltme ve uluslararası alanda daha rekabetçi hâle gelme konusundaki çabalarımıza önemli bir destek olduğuna inanıyorum.

Bireysel ve kurumsal düzeyde İNTES'in bir parçası olmak, sektördeki diğer profesyonellerle sinerji içinde çalışma fırsatı sağlıyor. Bu birliktelik hem destek almak hem de gerektiğinde destek vermek adına önemli bir platform sunmaktadır. İNTES'in misyonu ve vizyonu doğrultusunda sektörümüzü daha da ileriye taşımak için birlikte çalışmaktan büyük mutluluk duyuyorum."

Emre

“ İNTES'i çok iyi bir çatı kuruluşu olarak görmüşümdür.
İNTES, YOL-İŞ ile yaptığımız bütün toplu sözleşmelerde bize mükemmel hizmet etti. ”

Emre Aykar

Yapı Merkezi A.Ş.
Yönetim Kurulu Üyesi

İNTES'e 40 seneye yakın süredir üye olan Yapı Merkezi; toplu iş sözleşmeleri konusunda destek verdiğimiz firmalardan bir diğeri...

İNTES'in sağlayabileceği faydaları takip ettiğini ve bunlardan da İNTES üyesi olarak istifade etmeye çalıştığını ifade ediyor Emre Aykar ve ekliyor:

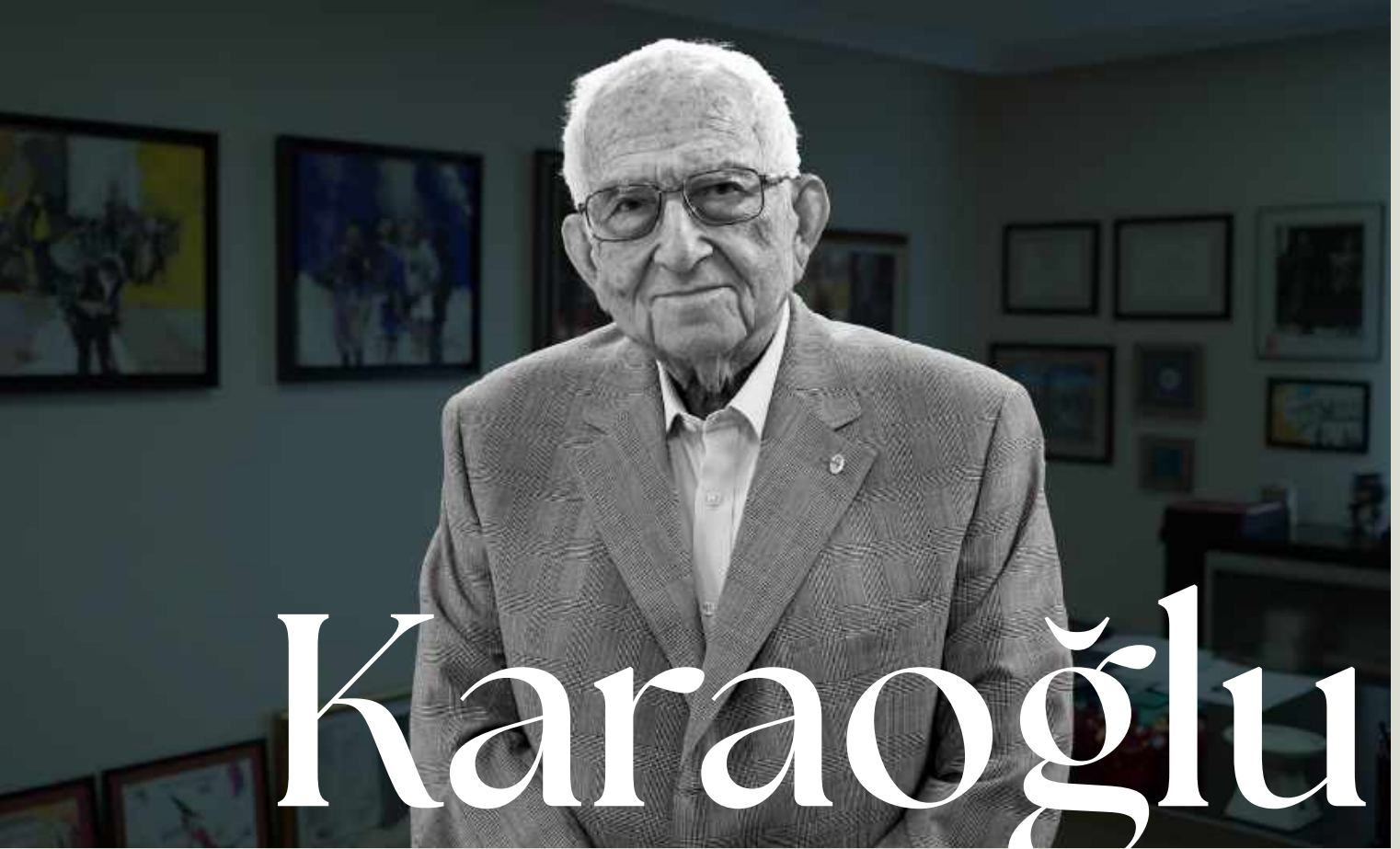
“İNTES'in sektöre, firmamıza ne gibi faydaları oldu diye kısaca özetlersem; Öncelikle, çok iyi bir çatı kuruluşu olarak görmüşümdür hep. Türkiye'de inşaat sektöründe iki tane çok ciddi çatı kuruluşu var biliyorsunuz, Müteahhitler Birliği ve İNTES. Biz Yapı Merkezi olarak yıllardır sendikalı çalışmaya sempatiyle baktık. Çünkü sendikalı çalışmanın belirli bir disiplin

getirdiğini düşünüyoruz. Siz çalışana ne vereceğinizi biliyorsunuz, çalışan ne alacağını biliyor belirli süreler içerisinde. Dolayısıyla bu hem rahatlık hem verim artışı getiriyor. Onun için, aşağı yukarı 35 senedir sektörde sendikalı çalışan herhâlde 5-6 inşaat firmasından biri biziz. Bunu da hep faydalı görürüm. Tabii, sendikayla çalışalım dediğiniz zaman İNTES'in kıymeti biraz daha öne çıkıyor. Sendikalarla yaptığımız bütün toplu sözleşmelerde, özellikle Genel Sekreterimiz Necati Bey ve avukatlar, hukukçular bize çok yardımcı oldular. Sendikayla da çok iyi ilişkiler kurma imkânı sağladılar.

YOL-İŞ'le yaptığımız bütün toplu sözleşmelerde bize mükemmel hizmet ettiler.”

İrfan Tufan

A black and white portrait of an elderly man with white hair and glasses, wearing a patterned suit jacket over a light-colored shirt. He is standing in a room with several framed pictures on the wall behind him. The name 'Karaoğlu' is overlaid in large white letters on the bottom right of the portrait.

Karaoğlu

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİNDE BİR EKOL: İTÜ

“ Kendimi İTÜ’den mezun olduğum için çok şanslı görüyorum. Biz doktor olacaktık, avukat olacaktık. Hocalarımız bize dediler ki: ‘İnönü bile oğlu Ömer Bey’i Mühendis Mektebine gönderdi, Cumhurbaşkanı eğer oğlunu Mühendis Mektebine gönderiyorsa bu bir işarettir. Mühendislik çok değerli bir aşama kaydedecek, gidin mühendis olun dediler.’ Biz bu işareti alarak mühendis olduk. ”

İrfan Tufan Karaoğlu

İnşaat Yüksek Mühendisi
Yönetim Kurulu Üyesi
1983-1989

"Bugün hemen her ilde inşaat fakültesi bulunduğu söylenebilir. Her yıl binlerce inşaat mühendisini sektöre kazandırıyoruz. Bu üniversitelerin kimisindeki eğitim kalitesine yönelik eleştiriler bir yana çok sayıda iyi yetişmiş ve iyi eğitim almış mühendislerimiz olduğu da bir gerçek. Ancak bu işin duayenleri İTÜ hocaları, mezunları olarak kabul edilir.

Sektörümüzün önemli isimleri arasında çok sayıda İTÜ mezunu var elbette. Kurucularımızdan Orhan Yavuz gibi sektörün duayenlerinden İrfan Tufan Karaoğlu da İTÜ ekolünden gelen mühendislerden. Karaoğlu aynı zamanda 1983-1989 yıllarında Sendikamızın Yönetim Kurulu üyeliği görevini de üstlenmişti. Kendisi ile yapmış olduğumuz sohbette bize "Bugünkü teknik tahsil veren okulların anası İstanbul Teknik Üniversitesi'dir." dedi ve şu ifadeleri ekledi:

"Kabataş Lisesi'ni bitirdim... İkinci Cihan Savaşı bitti, hocalarımız dediler ki; 'Şimdi Türkiye'nin en önemli meselesi kalkınmadır. Ülkenin her çeşit mühendise ihtiyacı var. Onun için, bunu şans olarak görün ve mühendis olun.' Bizi mühendisliğe hocalarımız sevk etti kısacası.

1948'de girdim İstanbul Teknik Üniversitesi'ne, 1953 senesinde bitirdim.

Turgut Özal üç sene evvel, Süleyman Demirel ve Necmettin Erbakan beş sene evvel mezun oldular. Hepsi merhum oldu, hepsine Allah rahmet etsin. O tarihte mühendislik eğitimi veren başka bir okul yoktu. Yıldız Teknik Okulu vardı, teknik tahsil veriyordu ama mühendis mektebi değildi. Aklımda doğru kaldıysa, dört tane fakülte vardı; İnşaat Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, Makine ve Elektrik Fakülteleri... Bir yılda aldığı öğrenci sayısı 400 civarındaydı. Bizim sınıfımız 110 kişiydi.

Teknik Üniversite Cumhuriyet tarihinde 'Mühendis Mektebi' diye adlandırılırdı. Daha evvel de 'Mühendishane-i Berri Hümayun' adıyla kuruldu. 1931 senelerinde Mühendis Mektebi'ne ortaokuldan öğrenci alırlardı. Mühendislik tahsili o vakitler çok muteber bir tahsil, meslek değildi, devlet memuru olmak, asker olmak, hâkim olmak daha muteberdi. Bizim dönemimizde farklılaşmıştı artık. Biz imtihansız girdik ama bizden sonra imtihansız hiçbir öğrenci Teknik Üniversite'ye giremedi.

İlk başladığımız zaman biraz askerî okul gibiydi. Okul zaten eski bir kışlayı modernize ederek Ayazpaşa Kampüsünü kurmuşlardı. Eğer doğru ise, merhum İsmet İnönü Mühendishanede topçu kısmında okumuştur. Topçu subayları ihtisas gibi orada matematik okuyorlardı herhalde.

Şimdi bunları neden söylüyorum? Şu anda ne kadar teknik tahsil veren okul varsa hepsi Teknik Üniversiteden neşet etmişlerdir. Mesela, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin ilk hocaları Teknik Üniversite'den gelmişlerdi. Sabah uçağa binip Ankara'ya geliyorlar, ders veriyorlar, akşam dönüyorlardı trenle ya da uçakla. Bu günkü teknik tahsil veren okulların anası İstanbul Teknik Üniversitesi'dir diyebilirim.

Alman hocalar 1938-1939 senelerinden itibaren, bilhassa Yahudi kökenli olanlar ve rejim karşıtları merhum Büyük Atatürk'ün ciddi bir öngörüsü ile gelmişlerdi. Çok yararlandık biz o hocalardan. Akademisyenlerin çoğu Alman hocalarımızdı. Türk hocalarımızın birçoğu devlet kademesinde başarılı olmuş mühendislerdi. Cumhuriyet sonrası yurt dışına doktora yapmak için gönderilmiş hocalar da vardı. Bir kısmı da İstanbul Üniversitesi'nden gelenler idi.

Söylediğim gibi çok disiplinli bir mektepti. Oradan mezun olduğum için çok şanslı görüyorum kendimi. Bu noktada bir anımı anlatayım;

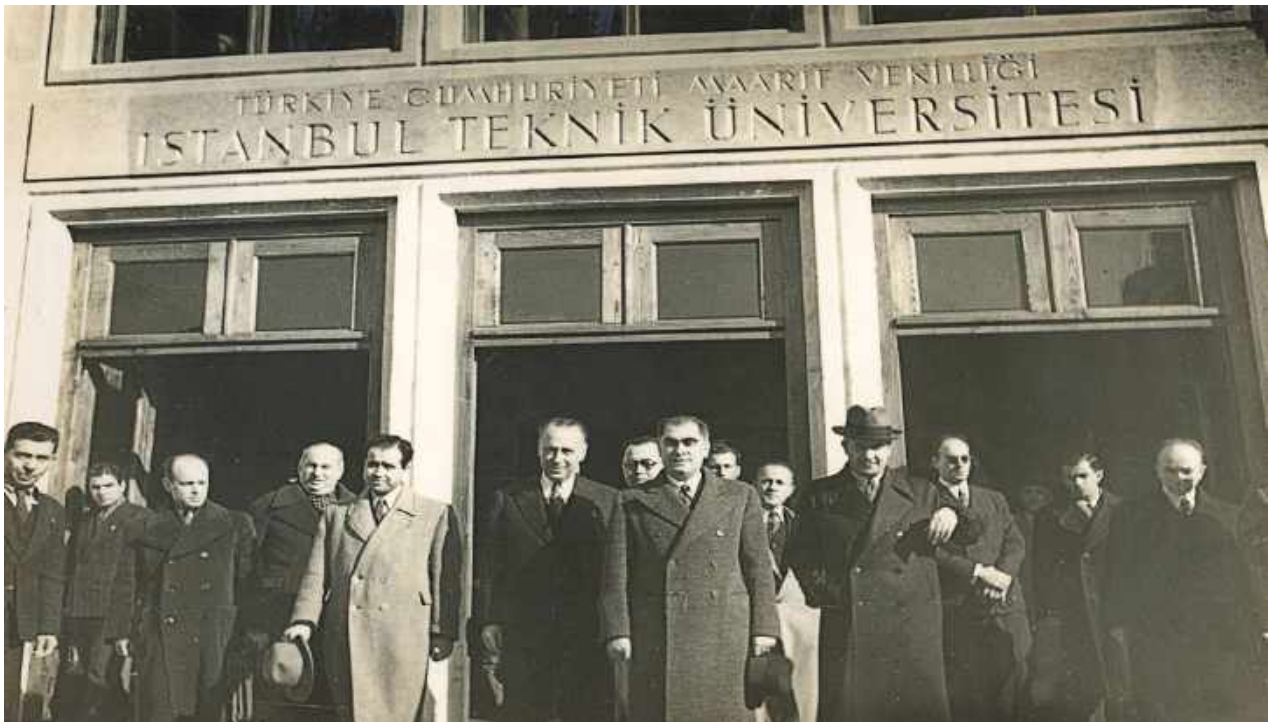
Ben bir süre İnşaat Mühendisleri Odası Başkanlığı da yaptım, sanırım 1970-1971 seneleriydi. Rahmetli İnönü'yü ziyarete gittik, çünkü mühendislerin ücret problemleri vardı. Merhum Nihat Erim Başbakanı...

İnönü o dönem Cumhurbaşkanı değildi ama öyle hitap ederdik kendisine. 'Sayın Cumhurbaşkanımız Nihat Erim'den bize randevu almanızı rica ediyoruz. Biz doktor olacaktık, avukat olacaktık. Hocalarımız bize dediler ki: İnönü bile oğlu Ömer Bey'i Mühendis Mektebine gönderdi, Cumhurbaşkanı eğer oğlunu Mühendis Mektebine gönderiyorsa bu bir işarettir. Mühendislik çok değerli bir aşama kaydedecek, gidin mühendis olun... Biz bu işareti alarak mühendis olduk. Şimdi iş arkadaşlarımız sıkıntı çekiyor, bunu Sayın Başvekile anlatmak istiyoruz, bize randevu alın, rica ediyoruz.' dedim.

Rahmetli İnönü 'Resmî bir görevim yok ki, ben nasıl randevu alayım size' dedi. 'Efendim, siz isterseniz halledersiniz, kim randevu vermez size?' dedik. İnanırsınız inanmazsınız vallahi 'Emredersiniz!' dedi bize. Ertesi gün öğleden sonra Başvekilin huzurundaydık.

Eğer bugün Türkiye'de iftihar edeceğimiz yollar, köprüler, hava meydanları, limanlar varsa sizi temin ederim İstanbul Teknik Üniversitesi'nin çok büyük katkısı vardır.

Mesela benim sınıfımdan 3 tane bakan var, Allah rahmet eylesin. Bir sınıftan 3 tane bakan nasıl çıkıyor diye sormak gerek. Hepsi kalkınma projeleriyle ilgili bakanlıklar."

İTÜ-Taşkışla

YETKİN MÜHENDİSLİK VE GÜVENLİ YAPILAŞMADA ADIMLAR

GÜVENLİ YAPILAŞMADA GEÇMİŞTEN BUGÜNE ÇALIŞMALAR VE ÖNERİLER

Yapıda Denetim -
Sorumluluk - Sigorta
Kitabı Yayınlandı

1989

Kanun Taslağı
Hazırlandı

1994

Mevzuatta Yapıda
Denetim - Sorumluluk -
Sigorta Yaptırma Şartı
Geldi

1998

Gölcük ve Düzce
Depremzedeleri için Çadır
Kent Kuruldu

**1999-
2000**

595 Sayılı "Yapı Denetimi
Hakkında Kanun
Hükmünde Kararname"
Yayınlandı

2000

4708 Sayılı "Yapı
Denetimi Kanunu"
13 Temmuz 2001
Tarihli Resmî Gazete'de
Yayınlandı. Pilot İllerde
Uygulanmaya Başlandı

2001

Bayındırlık ve İskân
Bakanlığı Yapı Kanun
Taslağı Hazırladı

2007

İmar Kanunu Değişikliği
Hazırlandı

2009

Yapı Denetimi Bütün
İllerde Uygulanmaya
Başlandı

2011

Yapım İşleri Mütcahhitliğı
için Yetki Belgesi
Zorunluluğı Getirildi

2012

Yapı Mütcahhitlerinin
Sınıflandırılması ve
Kayıtlarının Tutulması
Hakkında Yönetmelik
Yayımlandı

2019

Sektör STK'ları ile Ortak
Bildiride İNTES Önerileri
Aktarıldı

2020

Adıyaman'da
Depremzedeler için
Konteyner Kent Kuruldu

2023

Erhan

Karaesmen

“ 1999 büyük Marmara Depremi’nden sonra merkezi devlet kurumlarının da sahip çıkmasıyla, en azından yapı projelendirilmesi alanında yaygın ve düzenli bir denetim sistemi arayışına gidilirken on beş yıl öncelere dayanan İNTES bağlantılı bir denetim mekanizması yaratılmasına yol açılmış oldu. ”

Erhan Karaesmen

ODTÜ İnşaat Mühendisliği
Öğretim Görevlisi

İTÜ bir ekol ve Türkiye’nin en eski mühendislik fakültesi... Buradan yetişen mühendislerin inşaat sektörümüzün gelişiminde çok önemli payları var.

Ancak ülkemiz kalkındıkça ve geliştikçe farklı illerde, çok sayıda mimar ve mühendislik fakülteleri de kuruldu. Ve bu mühendis ve mimarların yolu İNTES ile kesişti, çok değerli çalışmalar yapıldı.

Örneğin İNTES 60 yıldır sektörün sorunlarını gündeme getirmiş, plansız ve yanlış yapılaşmanın ağır sonuçları hakkında görüşlerini ifade etmiştir. “Yapıda Denetim-Sorumluluk-Sigorta” kavramı bizim tespitlerimize göre 1980’li yılların İkinci yarısında Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, TÜBİTAK ve İNTES’in ortak çalışmaları ve yurt dışında incelemeler neticesinde gündeme geldi.

1980’lerin son yıllarında Erhan Karaesmen, Halil İzmir ve Nalan Boyacı İNTES ile bir çalışma yürüttü. İsmi “Yapıda Denetim-Sorumluluk ve Sigorta” idi. İnşaat sektörü faaliyetlerinin büyüklüğü, yaygınlığı ve dağınıklığının yapım denetimini ne denli zorlaştırdığı ana noktasından yola çıkıp, sorumlu sayısının da hayli kabarık olması nedeniyle denetimin zor ve pahalı olduğu,

bunun için de yeni bir modele ihtiyaç duyulduğunu ortaya koyan bir çalışma idi. Peki İNTES’in dünyadaki farklı uygulamalar incelenerek önerdiği model, tümüyle uygulanmış olsaydı neler değişirdi? Ve yapıda denetim neden bu kadar önemli?

İşte Erhan Karaesmen’in bu konuda bize aktardıkları... 1980’li yılların ifadeleri bugün için de geçerliliğini koruyor:

"Yapı kalitesi ve yerleşme düzeni akılcılığı toplumların yaşam konforunu etkileyen temel unsurlardandır. Kısaltılmış sloganlara indirildiğinde çevresiyle akılcı ve bilimsel bir düzen içinde buluşmuş düzgün, çevreye saygılı, güvenli, ekonomik ve güzel binalar inşa etmek toplumsal gelişmenin rasyonel ve uygar bir uygulamasını oluşturagelmıştır. Bir kentsel yerleşme düzeneğinde, orada yer alan yapıların, görsel ve işlevsel nitelikler taşınması beklenmelidir. Bu yapılaşma düzeninin doğal çevreyle anlamlı bir buluşmayla tamamlanması ise insanların birey olarak veya toplumsal grupların öğeleri olarak duyacakları yaşam tatmininin köklü hazırlığı niteliğini taşımaktadır. İnşaat mühendisliği ve mimarlık meslek etkinlikleri başta olmak üzere değişik teknik uygulama çeşitliliği içinde bir yaşam biçimi sürdürülmesi arzulanır.

Bu anlayış ve etkinlik çerçevesinde, yapı ve yerleşme kalitesi ancak, akılcı bir denetim mekanizmasıyla buluşturulması ile mümkün olmaktadır. İnşaat ve kentleşme düzeneği içinde projelendirme aşamasından başlayıp yapım uygulamasında devam eden bir kalite arayışının programlanması ve denetlenmesi hep gereklidir. Bu temel gereksinme, uygarlığın değişmesinin kuvvetli dayanaklarından biri olarak, çok eski dönemlerden başlayarak günümüze kadar varlığı hep gözlenmiş bir sürecin temel unsurudur. Bu anlayışa koşut olarak yapı, çevre, projelendirme, kamu yararı, uygulama ve tümünü ilgilendiren kalite ve güvenlik denetimi ihtiyacı hep var olmuştur ve olmaya devam edecektir.

Öte yandan deprem başta olmak üzere doğal afetlerin yerleşme alanlarında ve toplumların işleyiş düzeninde yıkıcı etkiler yaratageldiği hep biliniyordu. Kentsel yerleşme düzeni ve orada yer alan binaların kalitesi doğal afetlerin kontrolü alanında da en belirgin ve etkin önlemler arasındadır. Yapı ve yerleşme kalitelerinin denetimi/kontrolü insan topluluklarının doğal afetler etkisinden daha

az yıkım, tüm manevi ve maddi zararlarının azaltılmasının da doğal bir kontrolünü yaratmaktadır."

Peki hangi ülke örnekleri Türkiye açısından daha uygulanabilir idi? **Erhan Karaesmen 1980'li yıllarda Türkiye'nin ihtiyaçlarına uygun bir model arayışı içinde olduklarını ve bunun için farklı ülke modellerinin incelendiğinden söz etti:**

"Yapı, doğayla bütünleşmiş kentsel yerleşme düzeneklerinin kalitesi tarihsel gelişme içinde sürekli olarak incelenmiş bir konudur. Eski uygarlıklar dönemi boyunca çeşitli ülke ve iklimlerde yapı ve yerleşme kalitesinin denetimi için önlemler alınagelmıştır. Deprem hasarlarından söz edildiğinde, yapısal yıkımların yarattığı maddi hasarların yanı sıra can kayıplarının oluşturduğu sosyal, ekonomik sarsıntılar, ülke ve toplum yöneticilerini konuyu bir bütünsellik içinde ele alıp; düzenleme yoluna yönlendiregelmiştir. Dolayısıyla ülkelerin ve toplumların kendi sosyal ve tarihsel gelişmelerine uygun olarak, değişik ülkelerde uygulama biçimleri birbirinden farklı olabilen, kalite denetimi mekanizmaları ortaya çıkmıştır.

Erhan Karaesmen Arşivinden

1509 İstanbul ve Marmara deprem afetinden sonra Osmanlı İmparatorluğu dönemindeki yönetim unsurları/birimleri içinde yapı kalitesiyle ve denetimiyle ilgili kavramlar ön plana çıkmış ve çeşitli önlemlerin tasarlanması yoluna gidilmişti.

Dünyanın çeşitli ülkelerine ve iklimlerine, oralarındaki koşullara uygun olarak geliştirilen denetim mekanizmaları zaman içinde daha da yaygınlaşarak dikkat çekici bir çeşitlilik yaratılmasına yol açmıştı.

Biz, 1980'ler Türkiye'sinin ihtiyaçlarına uygun bir model oluşturma arayışı üzerinden yola çıktığımızda dünyadaki çeşitliliğin gözden geçirilmesi ihtiyacını da duymuştuk.

Deprem hasarlarını olabildiğince düşük düzeyde tutmada başarılı örneklerin yaşandığı Japonya ve Yeni Zelanda gibi Pasifik ülkeleri başta olmak üzere çeşitli bölgesel uygulamaların incelenmesinde yarar görülmüştü. Ancak, çok yaygın bir coğrafya çeşitliliğine ulaşmanın, o dönemde zorluğu ortada olduğundan; daha az sayıda örneğin ayrıntılarına inilerek incelenmesinin yararlı olacağı kanısına varılmıştı. Çeşitli teknik bağlantılarla daha kolay ulaşabileceğimiz Avrupa Teknik Temsilcileri olarak Fransa ve Almanya öne çıkan inceleme örneklerini oluşturmıştı. Değişik vesilelerle yakından bağlantılar kurma şansına sahip olduğumuz ABD'de de New York, San Francisco uygulamalarına bakma fırsatı bulabilmiştik."

Yapıda Denetimde İlk Yayın İNTES'ten

Yapıda Denetim - Sorumluluk - Sigorta, yapılacak inşaatların proje aşamasından başlayarak, tamamen bitirilmesine kadar geçecek sürede bağımsız ve münhasıran bu işle uğraşan denetim örgütlerince en iyi şekilde denetlenmesi ve inşaatın bitiminden sonra da yapı kalitesinin kullanıcılar için sigortalanmasından oluşan bir sistem önerisidir.

Yapıda Denetim - Sorumluluk - Sigorta kavramı 1980'li yılların ilk yarısında Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, TÜBİTAK ve İNTES'in ortak çalışmaları ve yurt dışındaki incelemeleri neticesinde gündeme gelmiştir. Bu başlangıç noktasını, konuyla ilgili ülkemizde ilk yayın olan ve İNTES tarafından yayımlanan "Yapıda Denetim Sorumluluk ve Sigorta" isimli kitap izlemiştir.

Kitabın ardından yapılan sempozyum ve paneller konu; bürokrasi, yerel yönetim ve sigorta temsilcilerine aktarılmış, 1993 yılında İNTES tarafından hazırlanan yasa taslağı Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'na sunulmuştur.

Karaesmen'in söz konusu kitaba ilişkin cümleleri ise şöyle:

"Uygun bir yerleşme düzeni oluşturulması arayışında kentsel alanlar başta olmak üzere toplumsal yaşamın sürdürüldüğü tüm yörelerde teknik uzmanlık kurallarına uygun inşaat işlerine öncelik verilmesi gereği açıktır.

Yakından inceleme fırsatı bulduğumuz Almanya ve Fransa'da tüm ülke için geçerli olacak bir yerleşme ve yapılaşma düzeyi yaratılması yolunda ulusal denetim mekanizmaları yaratıldığı gözlenmekteydi. ABD'de ise eyaletler arasındaki farklılık hatta aynı bir eyaletteki büyük kentler arasındaki değişik uygulama durumu o ülkedeki denetim düzeneklerine büyük çeşitlilik getirmiş bulunuyordu. Biz bu çeşitlilik içinde, o dönemlerdeki teknik bağlantıların da yol veriyor olmasıyla New York kent merkezi belediyesinin uygulamalarını inceleme

yoluna gidebilmiştik. Ulusal düzeyde ya da bir büyük kentin alanı çerçevesinde olsun bu uygulamaların düzenlenmesinde kurumsallaşma dikkat çekiciydi. Almanya ve Fransa örneklerinde, inşaat sektörü ve kamu yönetimi birlikteliğini temsil edecek biçimde çeşitli idari ve teknik yeni kurumsal birimlerim oluşturulması yoluna gidilmiş olduğu görülmüyordu.

Ülkemizde de belli bir toplumsal güvenilirliği ve saygınlığı temsil eden inşaat sektörü bağlantılı kurumların bu konuya ilgi gösterdiği gözlenir olmuştu. İNTES adını taşıyan güçlü ve toplumsal saygınlığa sahip bir kurumun dünyadaki uygulamaların bir benzerinin Türkiye'de de oluşturulması alanında ağırlıklı paya sahip olacağı gözlenmekteydi. Dolayısıyla ülkemizde uygulamasına geçilecek ve belli bir kurumsal güce sahip olabilecek bir yapı ve yerleşme planı ve denetimi işlemlerine sahip çıkması doğal bir olgu niteliği taşıyordu.

İnşaat Mühendisliği camiasının değerli ve deneyimli üyelerinden rahmetli Halil İzmir'in ağabeyce yol göstericiliği çerçevesinde benim akademik yaklaşımlı planlayıcılık ve daha gençlerden meslektaşımız Nalan Boyacı'nın sistemli bir araştırmacılık becerisinin de katkısıyla ülkemiz için de bir denetim mekanizması oluşturması yoluna gidilmişti.

Bu denetim mekanizmasının uygulama düzeyinde belli bir canlılık yaratacak olsa bile tüm ülkeye yaygın bir işlemler düzeni yaratması hemen mümkün olmayabilirdi. Zaten, kaçınılmaz biçimde öyle olmuştur. Ancak, **1999 büyük Marmara Depremi'nden sonra merkezi devlet kurumlarının da sahip çıkmasıyla, en azından yapı projelendirilmesi alanında yaygın ve düzenli bir denetim sistemi arayışına gidilirken on beş yıl öncelere dayanan İNTES bağlantılı bir denetim mekanizması yaratılmasına yol açılmış olduğu da bilinmektedir.**

Erhan Karaesmen Arşivinden

1999 deprem sonrası felaketini beklemeden 1980 sonlarından başlayarak günümüze kadar sürdürülecek bir yapı kalitesi ve onunla bağlantılı bir denetim mekanizması yaratılması arayışı toplumsal düzeyde yararlı sonuçlar verebilecek bir yaklaşımdı. 90'lı yılların sosyo-politik bağlantılı değişik alanlarda ve geniş bir konu çeşitliliği içinde toplumsal araştırmalara yer verilen bir dönem olduğu hatırlanmalıdır. Bu yaklaşım yaygınlığı kaçınılmaz bir arayış ve beklenti düzensizliğini de birlikte getiriyordu. İmar düzeni, yapılaşma ve o düzeylerdeki kalite denetimi arayışlarının bu aşırı beklenti çeşitliliği içinde maalesef biraz gölgede

kalmış olduğu gözlenmiştir. Önümüzdeki dönemlerde kamunun merkezi ve yerel yönetimlerinin inşaat sektörü başta olmak üzere ilgili teknik kurumlarımızla anlayışlı ve akılcı bir iş birliği yürütmesi dileğini dile getirelim.

Ülkemizde toplumsal yararların korunması ve sürdürülmesi konularında anlamlı ve yararlı çalışmalar yapı gelmekte olan Türkiye Mimar Mühendis Odaları Birliği (TMMOB), özellikle İnşaat Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Şehir ve Bölge Planlama Odası'nın da aktif katkılarıyla yapı kalitesi denetimi konusunda yeni mesafeler alınması gereklidir ve beklenmektedir.

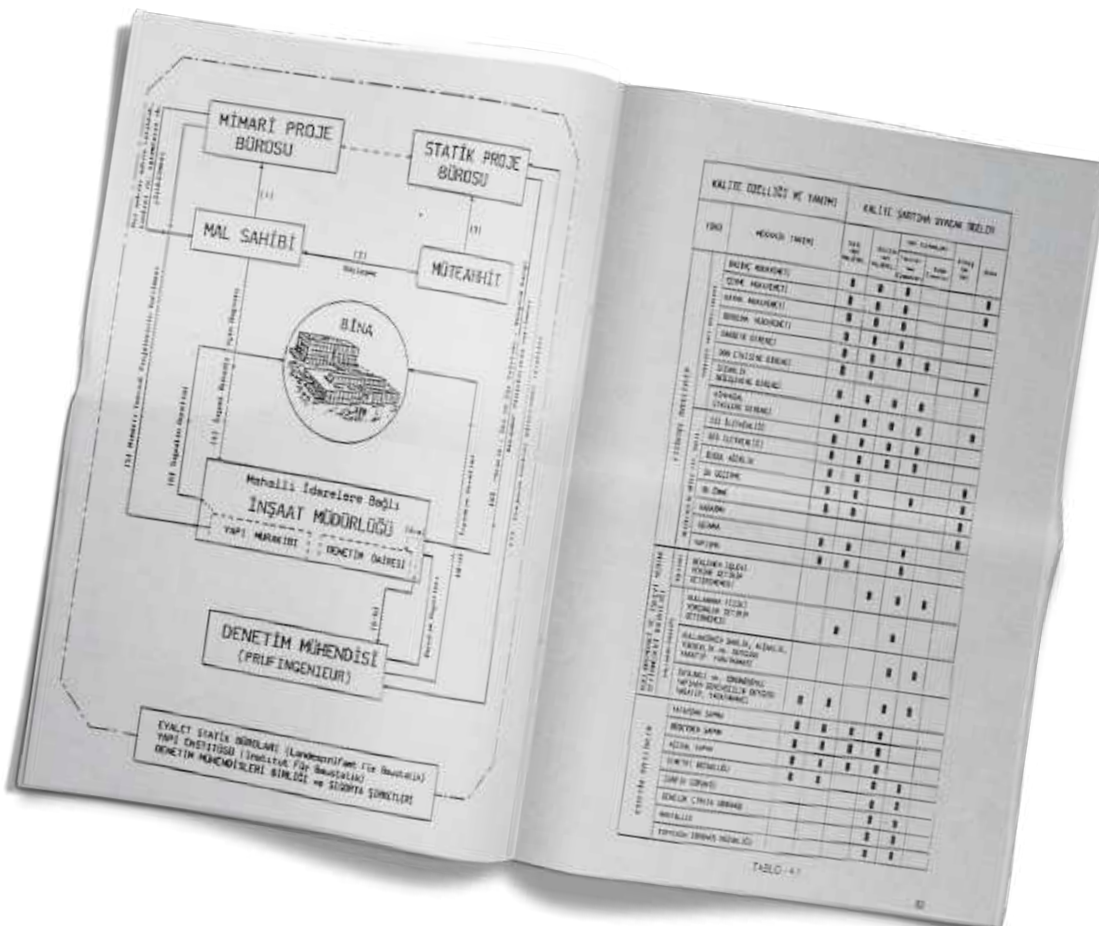
Yapı kalitesi denetimi olayına özellikle doğal afetlerle olan yakın bağlantısını da gözeterek bir 'yapı sigortası' kavramının ve bununla bağlantılı yeni teknik ve idari kurumlar oluşturulması işlemlerinin gecikmeden tamamlanması beklenmelidir. Bu önemli konuya idari ve hukuki kuvvetli bir dayanak oluşturmak üzere Türkiye Barolar Birliği'nden önemli ve yapıcı katkılar alınabileceği de düşünülmelidir.

Özetle yapı denetimi konusunda meslek odalarının, hukukçuların önünü açacak ve halkın da kendi yararlarının sağlanış mekanizmalarını güven ve rahatlıkla anlayacağı bir oluşum uygulamasına gidilmelidir.”

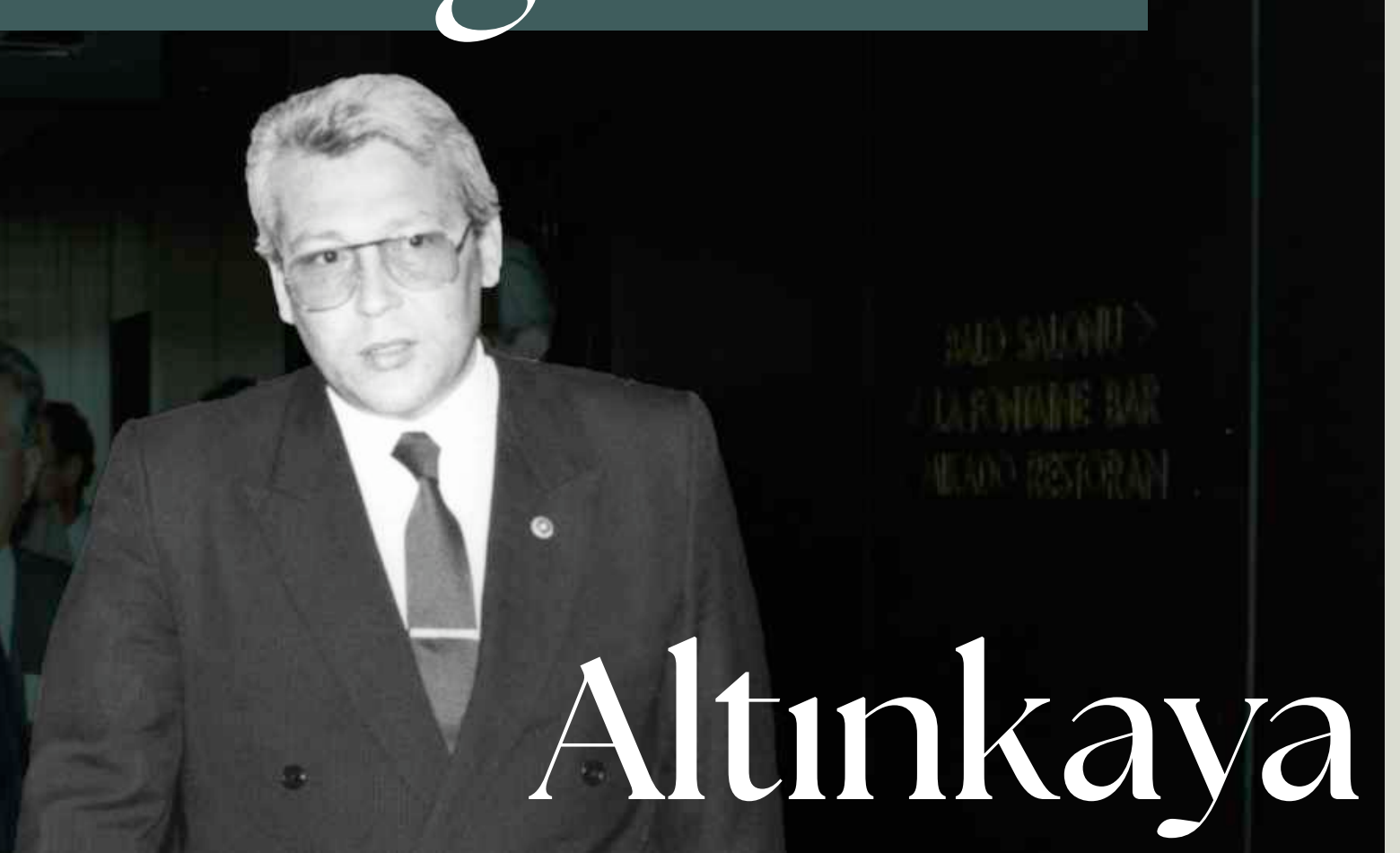
Bu çalışmanın bugün hâlâ geçerliliğini koruyup korumadığını sordüğümüzda ise "Buna doğrudan evet demek yanlış olur" ifadesi ile başladı sözlerine Karaesmen ve devam etti:

"Ama her ön çalışma yeni sosyal, hukuksal, çevresel, teknik ve akademik gelişmelerin ışığında daha geçerli ve uygulanabilir hale getirilebilir. Risk tespit ve denetim düzenlemelerinin de kişisel çıkarlar yerine toplumsal kazanımları hedef alacak şekilde uygulanmasını hatırlatan bu çalışma öncü olacaktır.

INTES adına yürüttüğümüz çalışmada çeşitli ülkelerdeki inşaat özel sektörü ağırlıklı başarılı örneklerden söz edilmiş bulunuyordu. Kendi inşaat sektörleri ülkemizdekine nazaran idari ve mali olarak epeyce farklılık gösteren bu örneklerle öncelik verilerek ülkemizde kurulacak bir denetim mekanizmasının başarılı olamayacağı yolunda düşünceler de dile getirildiği olmuştur. Ancak bu konunun ülkemizde yakın bağlantılı çevreleri arasında yer alan inşaat yapım sektörü kurumlarının sahipliği anlamsız ve geniş tartışmalara yer verilmesini de engellemiştir."

Cengiz

Altinkaya

Yapıda Denetim Sorumluluk ve Sigorta Konusunda Siyaset Desteği

“İNTES’in önerileri tümüyle kabul görseydi denetim ve sigortalama tam manası ile işlerlik kazanacaktı.”

Cengiz Altinkaya

Bayındırlık ve İskân Bakanı
1989-1991

1989 yılında İNTES’in “Yapıda Denetim-Sorumluluk ve Sigorta” çalışmasına tam destek veren isimlerden birisi de dönemin Bayındırlık ve İskân Bakanlarından Cengiz Altinkaya idi. Bakan Altinkaya 1990’lı yıllarda İNTES’in düzenlediği panellere katılmış ve dergimiz için çeşitli röportajlar da vermişti. Dönemin Genel Sekreterine verdiği röportajda yapıda denetim ve sorumluluk konusunda atılması gerekli adımlar için bu konuda etkinliğin artırılması amacıyla mevcut yönetmelik ve şartnamelerin günün koşulların göre, Bakanlığın Yüksek Fen Kurulu Başkanlığınca yeniden gözden geçirileceğini ifade etmiş, ayrıca sigorta konusunda etkinlik kazandırılması ve yaygınlaştırılmasının, müteahhitler ile sigorta şirketi yetkililerinin sorumluluklarını zamanında yerine getirmeleri ve konuya gösterecekleri sürekli ilgi ve denetimlerle sağlanabileceğine vurgu yapmıştı. **Altinkaya bugün depremler sonrasında yaşananları ele alan bakış açısıyla o gün gerçekleşen çalışmaları yeniden değerlendirdi:**

“DASK uygulamasının, sadece sigorta şirketlerine kazanç sağladığını da belirtmek gerekiyor. Hasar sonucu sadece kısmi bir önerme ile yasak savılıyor.

Denetimde ana amaç afetler esnasında (can kaybı) önlemek olması gerekirken göz boyamaktan ileri gidilmediğini görüyoruz.

İşin köklü çözümü sigorta primi tahsil eden firmanın da elini taşın altına sokmasıdır.

1989 yılı İNTES Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Kılıç ve yönetimi bu konuda çok kapsamlı bir çalışma yürüttü. Aynı dönemde Bayındırlık ve İskân Bakanı olarak bu çalışmaya tam destek verdim.

İNTES’in önerileri tam kabul görseydi denetim ve sigortalama tam manası ile işlerlik kazanacaktı.

Bu çalışmanın yeniden gündeme getirilmesi ve engelleme sebeplerinin aşılması en büyük arzumdur.

Öncelikle sadece kazanç sağlamayı amaçlayan sigortacılık kurumunun, bir miktar kamu desteği de verilerek yeniden yapılandırılması kalıcı çözüm olacaktır.

Sadece bu tedbirle yetinmek yerine, bir başka başlık ise EĞİTİMDİR.

Bakanlığımız döneminde Afet İşleri Genel Müdürlüğü ile ‘Deprem Hocaları’ adıyla bir proje uyguladık.

1000 kişiye yakın belediye teknik elemanlarını depreme karşı dayanıklı binalar, ahırlar konusunda eğiterek, il bayındırlık müdürlükleri marifetiyle köylerdeki inşaat ustalarına eğitimler verdik.

Binalardaki düğüm noktalarında uygulanacak basit imalatlar ile az katlı yapıların depreme karşı dayanıklı yapılabileceğini öğrettik.

1999'daki depremten sonra yürürlüğe giren yapı denetim sistemi, taraflar ile tam mutabakat sağlanamadığı için; %8 gibi bir oranla başlanan uygulama, daha sonra %3'e son olarak da %1 buçuğa indirildi.

%1 buçuk denetimde kaliteyi sağlamada çok yetersiz kalındığı gibi sigorta sistemi de olmadığı için hedeflenen sonuç alınamamıştır.

Şubat 2023 depremi bunun en büyük göstergesidir. Yapı denetim firmalarının

havuz sistemi ile atanması isabetli olmuş ancak bazı istisnalar için çözüm bekleniyor.

Örnek: Küçük bir iş ve 200 km gibi bir uzaklık; 42 TL (1,45 Euro) mazot ile (21.02.2023) bu uzaklıkta bir deneyim %100 zarar ile sonuçlanır. Böyle istisnai durumlar için düzenleme yapılmalıdır.

Belediyeler bilinçli ve sorumlu kadrolar ile donatılıp, yapı denetiminde koordinatör görevi üstlenmelidir."

Peki bugün yapı denetiminin sorunları nelerdir?

Cengiz Altinkaya bu sorunlara ilişkin olarak da şunları aktardı:

"Ne yazık ki ülkenin çivilerini çıkaran (AF) müessesesi konutlar gibi içinde canların yaşadığı bir sistemde de devam ediyor.

Okul-vergi-hükümlü aflarından daha önemlisi imar barışı yutturmacası ile yapılan imar aflarıdır. Sadece yapımcı mal sahibine fenni mesul kabul eden son imar affı gayri bilimsel bir anlayış olmuş ve şubat depreminde sadece mal sahipleri tutuklanmıştır.

Bilgi birikimi ve teknik yeterliliği tartışılmaz olan başta İNTES olmak üzere TMMOB, Barolar Birliği ve Üniversitelerden oluşan bir çalıştay ile bu çok ciddi ve önemli konu ivedilikle masaya yatırılıp çözüm bulunmalıdır.

Son olarak kentsel dönüşümden de söz etmek isterim...

Şehirlerin, sokakların zaten aşırı olan yükünü bu uygulama ile %30 daha da artırmak doğru olmamıştır.

Rezerv arsalar üretmeden yerinde dönüşüm ancak rant seviyesi yüksek yerlerde uygulanmaktadır.

Kentsel dönüşüm rantsal dönüşüme evrilmektedir. Özellikle İstanbul'da yüksek değerli yerlerde devasa binalar, kuleler, AVM'ler yapılmazsa, yasanın avantajlarından faydalandığı için de kamusal gelirlerde kaçak oluşmaktadır.

Bu gibi çok yüksek rant elde edilen kentsel dönüşüm yasasına sığınmış yerlerdeki kamunun gelir kaydını önleyecek tedbirler de behemehal alınmalıdır."

Celal

Koloğlu

“Yapı denetimi ile sigorta sistemi entegre edilmelidir.”

Celal Koloğlu

Yönetim Kurulu Başkanı

Gelin Başkanımız Celal Koloğlu'nun bu konuya ilişkin tespitlerine kulak verelim:

"Ülkemize özgü şekilde geliştirilen yapı denetimi sistemi beklenen performansı gösterememiş, sistemin sorumlulukları etkinleştirecek olan sigorta ayağı hep eksik kalmış, niteliği geliştirecek tedbirler yeterince alınamamıştır.

Faaliyet gösteren firmaların ölçeklerinin görece küçük olması, finansal ve teknik yetersizlikleri denetimin kalitesini de olumsuz etkilemektedir.

Bu nedenle;

- Yapı denetim firmalarının sayısının artırılması yerine, daha az sayıda ama daha nitelikli firmalarla, daha fazla sayıda yetkin mühendis/mimarla denetim süreçleri yürütülmelidir.
- Denetim elemanlarının meslek içi eğitim ve belgelendirme çalışmalarına önem verilmelidir.

- Denetim uygulamalarında yeni modellerin uygulanması da değerlendirilmelidir. Denetim faaliyetinin kayda alınması, fahri yapı müfettişlerine görev verilmesi gibi farklı seçenekler geliştirilebilecektir.
- Yerel yönetimlerin, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi veren teknik personelinin yeterliliğinin artırılması gerekmektedir.
- Yapı denetimi ile sigorta sistemi entegre edilmelidir.
- Belirlenecek büyüklüğü aşan ve farklı nitelikler taşıyan yapılar için özel denetim yöntemleri geliştirilmeli, görev alacak teknik personelde daha yüksek nitelikler aranmalıdır.
- Denetim sonucu tespit edilen uygunsuzluklar ve kötü niyetli uygulamalar için yaptırımlar ağırlaştırılmalıdır."

SEKTÖREL MESELELER İNTES DERGİSİNDE GÜNDEME GELİYOR

İnşaat Sanayii Dergimiz, gündeme getirdiği konular ve baskı kalitesi olarak, inşaat sanayicileri arasındaki haberleşme gereksiniminin karşılanmasında önemli katkılar sağlamaktadır.

Sendikamız gerek kamu ve gerekse özel sektör bazında devlete ve üyelerine ciddi hizmetler vermekte olan bir kurum olma misyonunu 60 yıldır sürdürmektedir.

1990 yılına gelindiğinde henüz 26 yıllık bir kurum iken giderek faaliyetleri yoğunlaşan saygın bir kurum olma yolunda ilerliyordu. Hizmetler çok çeşitliydi ama bu hizmetlerin duyurulması için de özel bir kanala ihtiyaç duyulmaktaydı. Bu da ancak Sendikanın sahip olacağı bir yayın organı ile mümkün olabilirdi.

Bu dönemde Yönetim Kurulu Başkanı Yavuz Kılıç idi. **Genel Sekreter Ercüment Kılıçbay ve Genel Sekterliğin genç ekibi**

Başkan Kılıç ve tüm yönetimi ikna edecek bir rapor hazırladılar. Bu rapor bugün 186'ncı sayısına ulaşan 33 yıldır kesintisiz yayın hayatında olan derginin temellerini oluşturmuştu.

Önce bülten olarak başlayan sonra dergiye dönüşen ve insan hayatına dokunması ile son olarak İNŞAAT SANAYİİ-İNSAN adını alan dergimizin yayın hayatına başlamasını sağlayan raporun içeriğinde yer alan ve bugün hala geçerliliğini koruyan ilkeleri Yönetim Kuruluna sunulan raporda şöyle sıralanmıştı:

Yönetim Kuruluna Arz Edilen Rapor

Sendikamız 15 numaralı iş kolunda geniş ve ciddi bir örgütlenmeyi gerçekleştirilmiş gerek kamu ve gerekse özel sektör bazında devlete ve üyelerine sayısız hizmetler vermiştir.

Bu hizmetlerin Sendika amaçları doğrultusunda artırılarak sürdürülmesi ve örgütlenme faaliyetlerinin geniş bir tabana yaygınlaştırılması esastır. Aynı zamanda TİSK üyesi olması nedeniyle Sendikamızın değişik sektörlerle olan ilgi alanı içerisinde hukuki, idari ve teknik haberleşmeyi ve iş birliğini de sağlaması gerekmektedir.

Gerek bu koordinasyonun sağlanması ve gerekse hizmetlerin duyurulması ile örgütlenme faaliyetlerinde amaca yaklaşabilmenin en önemli unsurlarından biri, saygınlık uyandıracak ciddi ve düzenli bir yayın organına sahip olmalıdır.

1. Bu amaç doğrultusunda yaptığımız incelemede saygın bir yayın organına sahip olunabilmesi için;
 - a. Yayının düzenli olarak sürdürülmesi
 - b. Kapsayacağı konuların istikrarlı ve özenli bir çalışmaya dayanması
 - c. Kanuni mevzuata, Sendikamız ve camiamız görüşlerine uygunluğun denetlenmesi ve ideme ettirilmesinin gerekliliğine ilişkin görüşlerimiz teyit edilmiştir.
2. Yayının hazırlanması, içeriğinin tespiti, yayınlanacak yazıların seçimi ve denetimi, basılması ve dağıtılması için tüm mesaisini bu iş'e hasredek bir profesyonel kadro ve seksiyon oluşturulmasına gerek olduğu açıktır. Mevcut kadrodaki elemanların bir kısmının yayın işine yardımcı olarak tefriki ile sarı basın kartı sahibi profesyonel bir elemanın istihdam edilerek yayın organizasyonunun başına da getirilmesi önemlidir.
3. Teamül, Sendika başkanının "Sendika adına" dergi sahibi olması yolunda yerleşmiştir.

Ve ilk sayının içeriği heyecanla belirlenirken Başkan Yavuz Kılıç derginin ilk sayfası için şu cümleleri kaleme almıştı:

"1964 senesinde kurulan Türkiye İnşaat ve Tesisat Mütahhitleri İşveren Sendikamız (INTES); haberleşme çağının gereklerine uyarak hizmetlerini, görüşlerini ve sektöre! haberleri kamuoyuna duyurmak gayesiyle periyodik bir yayın organı çıkarılmasına karar vermiştir.

Bu karar; üyelerinin yararlarını gözetmenin yanı sıra, katılımcı, demokratik ve Atatürkçü bir çizgide sosyal yararlar sağlamak ve kanunların verdiği görev ve yetkileri aktif sendikacılık alanında Türk çalışma hayatının hizmetine sunmak gayesini taşımaktadır. Hiçbir hizmet, ülkeye sağlanan hizmet kadar büyük olamaz. Gelişen çağın teknik özelliklerini gerek ülkemiz ve gerekse ülke dışındaki eserleriyle ölümsüzleştiren Türk müteahhit firmalarının neler yaptıkları, ülkeye ne gibi yararlar sağladıklarını duyurmaya çalışırken, gerçeğe aykırı haberlerle yanlış bilgilendirilen kamuoyunu aydınlatmayı da çok önemli bir görev saymaktayız.

Bizden önce olduğu gibi, bizlerde yapıcı ve kalıcı hizmetler vermenin gayreti içerisinde olacağız. Bu gayretimizdeki en büyük gücü, yine geçmişten aldığımızı, önemle belirtirken; sadece bünyesel alan içerisinde kalan duyurularımızın ve 1990 yılından itibaren yine sadece üyelerimize göndermeye başladığımız faaliyet raporlarının, amaçlanan gayeye hizmet için yeterli olamayacağına işaretlerle, daha kapsamlı bir yayının hayata geçirilerek, geniş bir çevreye hitap etmesine karar veren Yönetim Kurulumuza teşekkür ederiz.

İlk sayısını yayınladığımız Bültenimizin, ileriki yıllarda geliştirilmesi ve sektörümüze yakışır bir düzeye ulaşması, elbette ki sizlerin katkısıyla gerçekleşecek.

Bütün bu hizmetlerimizin yanı sıra, şimdiye kadar sadece üyelerimize duyurulan çalışmalarımızın, daha geniş bir alana hitap etmesi amacıyla yayınlanmasına karar verilen İNTES İşveren Bülteni'nin, camiamıza yakışır bir yayın organı olması önemli hedeflerimiz arasında yer almaktadır."

Yavuz

Kılıç

İNTES İŞVEREN BÜLTENİ

Türkiye
İnşaat ve Tesisat Mühendisleri
İşveren Sendikası
Tarafından Yayınlanır.

Sahibi
İNTES İşveren Sendikası adına
Yavuz KILIÇ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ercüment T. KILIÇBAY

Yazışma Adresi ve İdare Yeri
Ahmet Mithat Efendi Sk. 21/2
Çankaya - ANKARA

Tel: 139 16 24 - 139 16 25 - 139 12 38
Fax: 139 46 21
Telex: 46 322-TMBI TR

Sendikamız T.İ.S.K. Üyesidir.

Bültende yayınlanan bütün yazılar kay-
nak adı gösterilerek iktibas edilebilir.

YAYIN KURULU

Yavuz KILIÇ
İntes İşveren Bülteni Sahibi

Ercüment T. KILIÇBAY
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Murat EROKAY
Genel Yayın Müdürü

H. Necati ERSOY
Yayın Kurulu Genel Sekreteri

Dizgi

Sezayil KILIÇ - 229 97 19

Grafik, Düzenleme ve Baskıya Hazırlık
Öykü Reklam - 230 01 64

Baskı

Pelin Ofset

SENDİKA KURUCU ÜYELERİ

Mebus ERGÜVENÇ
Hayri KAYADELEN
Haydar SİCİMOĞLU
İlhan ALPER
Fahrettin ÖNEN
Ali Rıza ÇATIK
Mehmet ÇETİNDAG
Necdet YONTAR
Emrullah ALTAY
Sabahattin KÜRKÜ
Orhan YAVUZ
Murat BİLGİNER
Enver ARICI
Muzaffer BELİK
İdris YAMANTÜRK
Zekai APAYDIN
Metin İPLİKÇİ
Mecit AKKURT
Sermet DALKILIÇ
Şevki ŞENTÜRK

SENDİKA YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Başkan

Yavuz KILIÇ

Entes End. Tes. İmalat ve Mon. Taah. A.Ş.

Başkan Yardımcısı

Yeddi ARIĞ

Kıska Komandit Şti.

Üye

Kadir SEVER

Metiş İnş. ve Tic. Ltd. Şti.

Üye

Kemal TEKKUL

Kolin İnş. İmalat ve Tic. A.Ş.

Üye

M. Oğuz ÇARMIKLI

Nurof İnşaat ve Ticaret A.Ş.

Üye

Mustafa GÖÇEN

Göçay İnş. Taah. ve Tic. A.Ş.

Üye

Nihat ÖZDEMİR

Limak İnş. Taah. Mak. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Ercüment

Kılıçbay

Dergimiz Gelişiyor, Çınar Büyüyor

“ Sendikamızda uzun süren Yönetim Kurulu üyeliğimin ardından, Genel Sekreterlik görevine başladıktan sonra, önemli bir kuruluş olmamız nedeniyle yasal sorunların ve diğer çalışmaların üyelerimiz ve tüm ilgililere aktarılması hususlarında gayret gösterilmesinin zorunlu olduğunu tespit ettik. ”

Ercüment Kılıçbay

Genel Sekreter
1989-1993

Dergimizin yayın hayatına kazandırılmasında söz sahibi olan Ercüment Kılıçbay DERMİMİZ GELİŞİYOR, ÇINAR BÜYÜYOR diyerek 100. sayı için bizlerle şu satırları paylaşmıştı:

“İNTES İnşaat ve Tesisat Mütahhitleri İşveren Sendikamızın (şimdiki adıyla İNTES İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (ki, bu isim değişikliğine bende katılıyorum) 5 Şubat 1964 tarihindeki kuruluşundan sonra üyelerimizin sendikal faaliyetleri, (toplu sözleşme ve ilgili çalışmalar) diğer sorunları ile ilgilenmeye başlamış ve meslek grubumuzun ülkemizde ve yabancı ülkelerde tanıtım gayreti içinde olmuştur.

Sendikamızın TİSK'in (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu) inşaat iş kolunda yegâne üyesi olarak etki alanı ve sorumluluğu çok geniş bir boyuta ulaşmıştır.

Sendikamızda uzun süren yönetim kurulu üyeliğim sonunda, genel sekreterlik görevine başladıktan sonra, önemli bir kuruluş olmamız nedeniyle yasal sorunların ve diğer çalışmaların üyelerimiz ve tüm ilgililere aktarılması hususlarında gayret gösterilmesinin zorunlu olduğunu tespit ettik.

Bu amaçla belli aralıklarla çıkarılan bir yayın organımız olmasının uygun olacağını düşündük. Konuyu Yönetim Kurulunun

gündemine getirdiğim zaman; çok yoğun çalışmalar içerisinde olan Yönetim Kurulu Üyeleri, benim ilgilenmem ve tüm yasal sorumluluğu yüklenmem şartı ile bir bülten çıkarabileceğimiz kararını verdi.

Yayın konusunda deneyimsiz bir meslek grubu oluşumuz nedeniyle, başlangıçta bültenin yayınlanmasında çok büyük zorluklarla karşı karşıya kaldık. Bülten çok sık aralıklarla çıkmasa bile, kaynak bulunması ve içeriğin doldurulması konusunda büyük sıkıntılar yaşadık. Bunları çözümlemek amacıyla ve ayrıca bültenin ilgi görmesi için Sayın Bakanlarla söyleşi yapmaya karar verdik ve bülten biraz oturuncaya kadar bu şekilde devam ettik.

Bu çalışmalarımız sırasında başta o tarihlerde göreve başlayan Necati Ersoy olmak üzere, tüm sendika çalışanları yayının gerçekleştirilmesi için büyük gayret ve özveri içinde oldular.

Bugün 17. yılını kutlayan ve 100. sayısına ulaşan bültenimiz, adına yaraşır bir kalite ve boyuta ulaşmıştır. Bültenin geldiği bu gurur verici durumdan dolayı, yayın hayatına başlamasında gayret gösteren bir ilgili olarak mutluluk duyduğumu belirtirken, emeği geçen tüm arkadaşlara takdir ve teşekkürlerimi sunarım.”

Kesintisiz

Yayın hayatına bülten olarak başlamıştı, sonra dergi oldu. Pandemi ile hayatlarımıza pek çok yenilik ve değişim girdi. Bu dönem dergimiz için de bir dönüm noktası oldu ve dijital yayıncılığa başladık.

Yüz seksen beş sayı yayımladık. Kimi zaman gündemi takip ettik, kimi zaman sektörün inşa faaliyetlerini anlattık. Her birinde çok sayıda görüşü ve bilgiyi toplamaya çalıştık. Bu derginin bir özelliği de hiçbir ilan alınmadan, Sendikamız kaynaklarıyla yayınlanmasıydı.

Her sayımızda konuyla ilgili Bakanların yazılarına yer vermeye çalıştık. Bürokratlar, sivil toplum kuruluşlarının başkanları, yöneticileri zengin içerikli yazılarını bizlerle paylaşmaktalar. Akademisyenler, hukukçular, mali uzmanlar güncel gelişmeler hakkında makalelerini dergimiz için kaleme aldılar.

Camiamızdan Tanıdık İsimler

Gururla ifade etmeliyiz ki sektörümüzün duayenleri de dergimizin sürekli yazarları arasında oldu. Üzeyir Garih, İshak Alaton gibi kalemi güçlü iş adamlarımız 1990'lı yıllar süresince çok özel yazıları ile yer aldı sayfalarımızda. Kimi zaman sektörün teknik konularını ele aldılar kimi zaman da yaşama dair incelikleri paylaştılar.

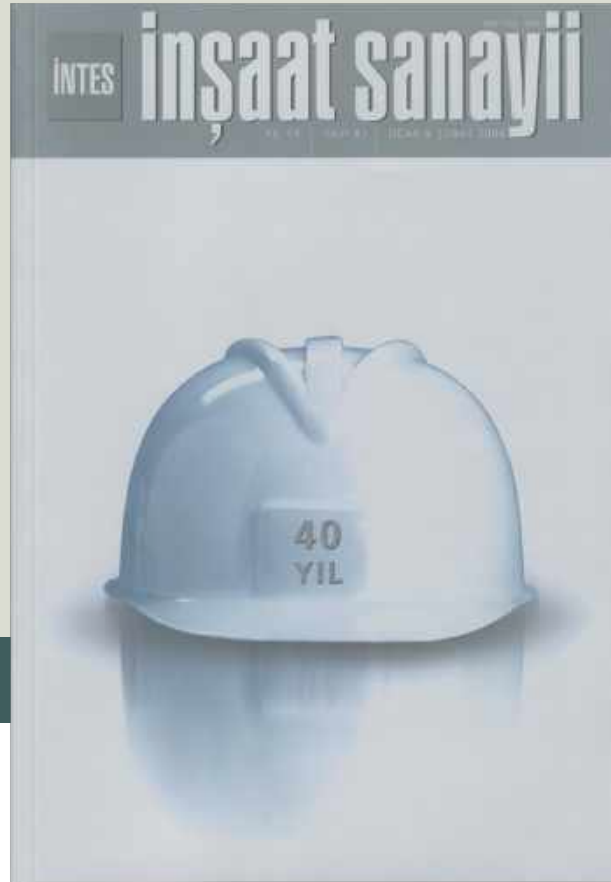
Örneğin İshak Alaton bir yazısında:

"İster genç olun ister yaşlı yaşınlarla barışık değilseniz ihtiyarsınız demektir. Çok genç ölen yaşlılar olduğu gibi ihtiyar doğanlar da vardır. Yaşlılığınız için biriktirebileceğiniz kötü gün parası kadar belki ondan önemli olan zevkler ve mutluluklardır. Bunlara sahip olmak ancak kültürle mümkün olur. Para kazanmaya emek verdiğiniz kadar kültür edinmeye de emek vermelisiniz. Yaşlılar ölüme daha yakın derler ama ölüm nüfus kâğıdı sormuyor." demişti.

1990'lı yıllar süresince her sayımız için ayrı bir yazı kaleme alan Üzeyir Garih ise mühendislik üzerine şu ifadeleri kullanmıştı:

"Gelişmiş toplumlar bilgi üreten ve aktaran toplumlardır. Gelişmekte olan toplumlar bilgi aktarılan toplumlardır. Bilgi üretebilmek için başta bilginin aktarıldığı bir toplum olmak gerekir. Felsefe bilimi; bilim, teknik ve teknolojiyi; teknik ve teknoloji hizmet ve mal üretimini tevlit eder. Felsefe ve temel bilimlere önem vermeyen toplumların bilgi üretmeleri çok zordur. Bilimin teknolojiye teknolojinin de ürüne dönüşümü mühendislikle olur. Mühendis, teknolojiyi kavrayan, hazmeden ve teknolojinin ürüne dönüşümünü en ekonomik şekilde sağlayan kişidir."

Yayıncılık

Alaton ve Garih Üzerine

İNTES'in 60 yıllık tarihinin 47 yılına tanık olan Alarko Holding Yönetim Kurulu Üyesi Ayhan Yavrucu ile sektör ve İNTES üzerine gerçekleştirdiğimiz sohbette İshak Alaton ve Üzeyir Garih isimleri başrolde idi şüphesiz.

Ayhan Yavrucu bu iki müstesna kişinin karakterini de bizimle paylaştı:

"Genelde insanlar zanneder ki aynı değer yargılarına veya sistematığe sahip olan insanlar bir araya gelirse başarılı olur. Üzeyir Bey ile İshak Bey birbirine hiç benzemezdi, tamamen iki ayrı karakter. Dürüstlükleri, sözlerine sadakat, onlara bir şey demiyorum, onlar zaten olması gereken, bir insanda bulunması gereken olmazsa olmazlar. Ama karakter yapıları itibarıyla tamamen iki farklı insan.

Üzeyir Bey çok hızlı ve acele karar verir, hızlı yürür, İshak Bey ise temkinli, düşünür... Hani bir İngiliz lafı vardı ya 'İki defa ölç, bir defa biç' diye, İshak Bey ise öyleydi.

Üzeyir Bey ekip çalışmasına çok çok önem verir, İshak Bey ise hep bir konuyu size aktarıp sizin çözmenizi bekler. Üzeyir Bey daha çok teknik odaklı, İshak Bey ticari... Böyle aralarında sayabilirim, daha 10-20 tane fark var. Söylediğim gibi, insani değerleri bir kenara koyuyorum, onlar çok çok önemli, ikisinde de çok fazlasıyla var.

Fakat temel başka bir özellik daha vardı: Üzeyir Bey ile 25 yıl, İshak Bey ile de 40 yıl çalıştım. Birbirlerinin kararlarına son derece saygı gösterirler, inanmasalar bile bir karar verildiyse onu sonuna kadar desteklerler ve hiçbir zaman çıkıp da 'Ben aksini söylememiş miydim? Bak, bu karar yanlıştır.' diye eleştirdiklerini hiç görmedim. Dediğim gibi, tamamen iki ayrı karakter. Bizim önümüzde hiç tartışmayan ama kendi aralarında çok tartışan, profesyonellerin görüşlerine, fikirlerine çok değer veren ve kararı onlara bıraktıran insanlardı.

Şirketteki yaşamları birebir aynı idi: Odalarının büyüklükleri aynı, döşemeleri aynı, arabaları aynı, her şeyleri aynı. Fakat aile olarak bir araya gelmezlerdi, tamamen ayrı. Üzeyir Bey derdi ki 'Beyler yarışmaz ama hanımlar yarışır; işte onun bu arabası vardı benim niye yok, onun bu takısı var bende yok gibi...' Dolayısıyla onlar özel hayatlarında çok görüşmezler. Görüşmeleri de hep şirket içindedir, şirketin özelindedir. Ailelerini işe karıştırmazlar.

Mesela, Türkiye'de enteresan bir şey var, baba akıllı, şirketi kurmuş, tamam. Çocukların da akıllı olmak ya da ticaretle ilgili olmak gibi bir mecburiyeti yok. Üzeyir Bey, İshak Bey derdi ki 'Onlar çalışmak istemeyebilir, onun için biz şirketi halka açalım, şirket halka açık hâle gelsin. Kimisi balık tutmak ister kimisi dünya seyahatine çıkmak ister kimisi çalışmak ister... Çocuklarınız eğer şirkette çalışmak isteyecekse aşağıdan gelip yükselecek ama profesyonelliği değil, patronluk mesleğini öğrenecekler. Onlar patron olacak, yönetimi profesyonele bırakacak.' Hep böyle davrandılar, çocuklarını da öyle yetiştirdiler. Bu misyon, bu kültür, bu çalışma felsefesi devam ediyor. Ben uzun yıllar da devam edeceğini düşünüyorum. Çünkü bu kültür oranın çok yerleşmiş katı bir kültürü.

Elbette değişim, gelişim, dönüşüm, hele bu dijital çağda gerekir ama onlar işin teknik boyutu. Ana kültürü koruyacaksınız, ana kültürü bozduğunuz takdirde bütün sistemi bozarsınız. Bir dağı düşünün, üzerindeki karlar değişir, yağmurlar değişir, rüzgârlar değişir, mevsimler değişir ama dağ yerindedir. Ufak tefek kaymalar, değişimler, ufak tefek problemler olabilir ama kök unsur orada kalır. Alarko'nun kök unsuru devam ediyor, o kalın kültür, kök unsur devam ettiği sürece de ben Alarko'nun çok uzun yıllar bu çıkmış olduğu yolculuğa sağlıklı devam edeceğine inanıyorum.

Bugün Türkiye'nin mali açıdan en sağlam şirketlerinden biri Alarko. Üzeyir Bey ve İshak Bey: 'Esas olan nakit yönetimi. Sizin kârınız artabilir, azalabilir; cironuz yükselebilir. Hele hele Türkiye gibi sekiz on yılda bir ekonomik krizlerin olduğu, konjonktürün çok inişlerinin çıkışlarının sert olduğu bir ülkede cirolar, kârlar iner çıkar ama nakit yönetimini iyi yönetirseniz, mali açıdan sağlam olursanız bu inişli çıkışlı yolculuğunuzda birtakım yaralar bereler alırsınız ama kolunuz kanadınız kırılmaz, yolunuza devam edersiniz.' derlerdi hep."

Üzeyir Garih ve İshak Alanton'dan nakit yönetimine ilişkin altın değerinde yaklaşım...

“ Bu nakit bir cam toptur, onu düşürmeyeceksin, onu düşürdünüz mü o kırılır, kırılınca da şirket kırılır. Ama ciro, kâr lastik top gibidir, iner çıkar; bazı yıllar çok iyi olur, bazı yıllar kötü olur. O sizi bir miktar yorar, bir miktar canınızı sıkabilir, bir miktar uykularınızı kaçırabilir ama nakdiniz olmazsa sağlığınız gider. Onun için nakit yönetimine Alarko çok dikkat eder. ”

Hem Araştırmacı Hem Müteahhit

Sektör duayenlerimizden özel bir yazarımız ise Yaşar Özkan idi. Libya'da yurt dışına açılan ilk müteahhitlerimizden olan Özkan aynı zamanda araştırmacı ve yazar kimliği ile de bilinmekte camiamızda... Uzun yıllar "Şifre" isimli bölümle dergimizin sürekli yazarlarından olan Özkan'ın yazılarını başta ekibimiz olmak üzere okurlarımız merakla beklerdi. Her bir yazısı dergimize özel aylarca yapılan araştırmaların bir ürünü olarak ortaya çıkardı. İlk makalesinde "Holografik Evrenin Sırları"nı anlattı. Tüm evrenin, her zerresine kadar aynı bütünlüğün ve teklğin parçası olduğunu belirtmiş kuantum fiziği ile kadim öğretiler arasındaki benzerlikleri kanıtlarıyla anlatmıştı. Takvimler 2012 yılına yaklaşırken tüm dünyayı 21 Aralık 2012 sendromu sarmıştı. Yazılı ve görsel medyada bu konuda çok az yayın varken Yaşar Özkan dergimiz için çok özel bir içerik ile makale yazmıştı.

Peki ya "Nanoteknoloji" yazısı? Bu ifade için aklımıza ilk gelen ifade yeni teknoloji üretmek belki. Şöyle başlıyordu makale "NANOTEKNOLOJİ genel anlamda, atomları ve molekülleri tek tek işleme ve molekülleri oluşturan atom kombinasyonlarını (dizilişini) değiştirerek yeniden düzenleme yoluyla kullanışlı ve farklı materyal yaratma sanatı ve bilimidir." Özkan nanoteknolojiyi bir nevi simyacılık ile kıyaslayarak çok derinlemesine anlatmıştı. Merak edenler için söyleyelim ki web sitemizden 106. sayımıza erişerek bu makaleyi ve diğer yazılarını okuyabilirsiniz.

Dergimiz için çok özel bir isim olan Yaşar Özkan'dan 100. Sayımız için görüşlerini istediğimizde bize şu ifadeleri kullanmıştı:

"Geriye baktığımız zaman 17 yıl, neredeyse çeyrek ömür İnşaat Sanayii Dergisi neşriyatını sürdürmüş, İNTES üyelerine, bürokrasimizin üst kademelerine ve büyük bir okuyucu kitlesine sürekli olarak iletilmiştir.

Yaşar Özkan

Gerek sektörümüzün sorunları gerekse sektörle ilgili bilgi ve görüşler ile Dünyamızda ve AB toplumunda bizimle ilgili olaylar uzman kişilerce doyurucu bir şekilde dile getirilmiştir.

İlk yıllarda sade bir mecmua havasında neşredilen bu Dergi zamanla teknolojik gelişmeye de uyum sağlayarak, kâğıt ve basım kalitesini de artırarak, bugün Türkiye'nin en iddialı dergileri seviyesine ulaşmış olup gerek kâğıt kalitesi gerek basım tekniği gerekse mizanpajı açısından benim gözümde Türkiye'nin bir numaraları arasındadır.

Üyelerin tanıtımı, sektörün sorunlarının devamlı gündemde tutulması, yeni teknolojilerin tanıtılması ise takdire şayan bir şekilde sürdürülmektedir. Bundan iyisi can sağlığı demektir.

Bütün bu güzellikleri ortaya koyarak İnşaat Sanayii Dergisi'nin yayımını sağlayan, her seferinde daha da kaliteli bir şekilde baskı yaparak okuyucuların göz zevkine değer veren, akıcı üslupları ve seçtikleri güzel konularla bu Dergiyi sıkılmadan okunur bir dergi yapan **bir avuç amatör ruhlu fakat profesyonel anlayışlı yayın grubunu** ve bu Dergiye emeği geçen herkesi kutlar, bizlere böyle bir yayın sundukları için kendilerine teşekkür ederim."

Vergi Dünyasının Duayeni

ŞÜKRÜ KIZILOT

Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin efsane hocası idi. İş dünyası ise onu çok yakından tanırdı. Vergi Kanunları ile ilgili görüşü alınan öncelikli hocalarından idi Şükrü Kızılot. Konu vergiydi, biraz da sevimsizdi ama her biri başvuru kaynağı olan yazıları dikkat ve merakla takip edilirdi.

İnşaat Muhasebesi Vergilendirilmesi Mevzuatı Ve Ölçümleme Kitabı işyerlerimizin temel başvuru kaynakları arasında gelirdi. Dergimizde sektörümüzü ilgilendiren konularda yazılar kaleme alırdı. Verdiği konferanslarda bir anda aktardığı anekdotlarla bam başka bir ortam yaratırdı. Şükrü Hoca dergimiz için bir birinden güzel bu anekdotlarını derleyerek Tebessüm adlı bölüm ile okurlarımıza sunardı. Kendisini her zaman saygı ve bu tebessüm ile hatırlayacağız.

Bugüne kadar dergimizin
saygın bir konuma gelmesinde emeği olan
tüm İNTES çalışanlarına, yazılarıyla,
görüşleriyle değer katan bürokratlar,
iş adamları, sektör mensuplarımız,
akademisyen ve uzmanlara ...

Ve elbette okurlarımıza
teşekkürü bir borç biliriz.

TEBESSÜM...

Hazırlayan : Prof. Dr. Sükrü KIZILOĞ
Tasarım : Gülşen KARAGÖZ

İŞTE TAKIM RUHU...

Kadınların Arkadaşları:

Bir kadın bütün gece eve gelmemiş. Ertesi sabah kocasına, gece bir arkadaşında kaldığını söylemiş. Kocası karısının en yakın 10 arkadaşını aramış ve hiçbir karısının kendisinde kaldığını onaylamamış...

Erkeklerin Arkadaşları:

Bir adam bütün gece eve gelmemiş. Ertesi sabah karısına, gece bir arkadaşında kaldığını söylemiş.

Karısı kocasının en yakın 10 arkadaşını aramış ve 5 tanesi kocasının kendisinde kaldığını onaylamış ve diğer 5 tanesi ise kocasının hala kendisiyle birlikte olduğunu iddia etmiş.

Hayatınız istediğiniz gibi gitmiyorsa, unutmayın. Direksiyonda siz varsınız.

Martyn Longson

Çıktığın kapıyı
çarparak kapama,
geri dönmek
gerekebilir.
Don Herold

TEMEL TEKNOLOJİ

Temel, Eskişehir'den Ankara'ya gidecek bir trene binmiş. Karşısındakine nereye gittiğini sormuş. İstanbul'a gittiğini öğrenince:

- Teknoloji ne kadar gelişti, ben burada oturayrum Ankara'ya, sen karşımda oturaysun İstanbul'a cideysun.

Hırs bir teknenin, yelkenini şişiren rüzgarı benzer. Fazlası tekneyi batırır. Azı da tekneyi olduğu yerde saydırır.
Voltaire

(Çapkın bir Adamın Mezar Taşı)

ERKEKLER VE AŞK

SORU : Bekar erkek ile evli erkek arasında ne fark vardır?

YANIT : Bekar erkek aşık olursa, onun sonu evlenmektir.

Evli erkek aşık olursa, onun sonu boğanmaktır.

ERKEKLERDEN DUYAMAYACAKSINIZ

- Mağ önemli değil, hadi diziye
- Birlikte alışverişe çıkmayı
- Galiba yanlış yola saptım, bil soralım.
- Hazır ayaktayken sana da çay koyayım.
- Seninle sohbet etmek vakti niye gazete okuyayım ki...
- Karar veremiyorsan ikisini alalım.

Dün: ortal editörlük bir
reklam.
Bugün: emre nazlı bir
senettir.
Bugün ise peşin
paradır.
Bugünden yararlanınız.
Eya CYD.İS

ADRESLER KAR

Yeni bir iş yeri açılıyor. Patronun arkadaşları da göndererek kutlamayı ettiler. Patron iş yerine gittiğin çiçeklerin üstündeki kartta, "Başınız sağ yazıyordu. Patron buna kızdı ve telefon açarak şikayet Kızgınlığını ve ortada çiçekçiye anlatıktan karşıdan şu cevabı aldı: "Efendim sizi an ve hata için üzgü ama, kızmak ye anda bir yerler cenaze töreni ve cenaze yakın aldıkları çiçekle notu okudukları düşünün: "Yeni başarılar dilerim"

**“Eğitim olmadan istihdam olmaz”
felsefesiyle yola çıktık. Sektörde istihdam edilecek
adayların niteliğini yükseltmek için, 1995 yılında
İŞKUR ile inşaat iş kolunda meslek standartları
yürütme çalışmalarına başladık.**

MESLEK STANDARTLARI İÇİN İLK ÇALIŞMALAR BAŞLIYOR YIL 1995

İNTES, inşaat sektöründe ulusal meslek standartları ve yeterlilikler hazırlamada yetki almış ilk kurumdur. MYK ile 09.07.2008 tarihinde imzalamış olduğu protokolle inşaat sektöründe 54 meslek standardını, 27 mesleğin ulusal yeterliliğini hazırlamıştır.

İnşaat, emek yoğun bir sektör olması nedeniyle istihdam potansiyeli yüksek bir sektördür. Sektör; yarattığı iş gücü ile ekonomiye ivme katmaktadır. Tüm dünyada ekonomik krizler nedeniyle işsizliğin temel sorun olduğu dönemlerde sektöre yapılan yatırımlar ile istihdamı artırmak hedeflenmektedir.

Biliyoruz ki makro ekonominin temel sorunlardan birisi ülkemizde işsizliktir. Ekonomik dar boğaz dönemlerinde ilk endişe veren husus iş gücü talebinin azalmasıdır. Ancak ülkemizde temel sorun sadece işsizlik değildir. İş gücü arzı ve talebi kimi zamanda aynı noktada birleşmemektedir. İşe uygun eleman bulamamak da iş piyasasının gündeminde olmuştur. Bu kapsamda sektörde çalışan iş gücünün niteliklerinin artırılması Sendikamızın çalışma konuları arasında yer almıştır.

Zira inşaat sektöründe karşılaşılan en önemli sorunlardan birisi nitelikli iş gücü eksikliğidir. Oysa genç ve dinamik bir nüfusa sahip olan ülkemizde, insan kaynaklarının geliştirilmesi konusu büyük bir önem taşımaktadır. İNTES bu soruna çözüm olması amacıyla "Eğitim olmadan istihdam olmaz" felsefesiyle yola çıkarak sektörde istihdam edilecek adayların niteliğini yükseltmek için, özellikle, 1995 yılından İŞKUR ile inşaat iş kolunda meslek standartları yürütme çalışmalarına başlamıştır.

Türkiye'de meslek standartları ve belgelendirme sistemiyle ilgili en önemli girişim insan gücü kaynaklarının geliştirilmesi,

istihdamın planlanması, istihdam eğitim arasında sağlan köprülerin kurulması amacıyla oluşturulan İstihdam ve Eğitim Projesi'dir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Dünya Bankası arasında 1 Şubat 1993 tarihinde imzalanmış bu proje, 4 Mayıs 1993 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Sekiz bölümden oluşmakta olan projenin en önemli bölümlerinden birisini "Meslek Standartları ve Belgelendirme" bölümü teşkil etmektedir. Bu bölümün amacını ise farklı iş kolları kapsayan 250 meslek için standart hazırlama çalışmaları yürütmek idi. Çalışmada soru bankaları oluşturulacak, sınav ve belgelendirme sistemi geliştirilecek, mesleki yeterlilik belgelerinin işgücü piyasalarında geçerliliği sağlamak, soru bankaları oluşturmak, mesleki yeterlilik belgelerinin iş gücü piyasalarında geçerliliğini sağlamak olarak belirlenmiştir.

Meslek Standartları Sınav ve Belgelendirme bileşeni kapsamında, 1992 yılında üçlü katılımı Meslek Standartları Milli Protokolü imzalanarak; devlet, işçi ve işveren taraflarının yer aldığı Meslek Standartları Komisyonu (MSK) kurulmuştur.

Aralarında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ve Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun da bulunduğu komisyonda İNTES inşaat sektörüne yönelik standart belirleme çalışmalarında görev almıştır.

“ Özellikle deprem sonrası dönemde ve özellikle inşaat sektöründe kaliteli işçiliğin önemi, mesleklerin standardı olması ve mesleği yapanların yeterliliğinin bir otorite tarafından onaylanması fikri çok olumlu karşılandı. ”

Necdet Kenar
İŞKUR Eski Genel Müdürü

Necdet

Kenar

Bu yıllarda birlikte çalıştığımız isimlerden birisi de dönemin İŞKUR Genel Müdürü Necdet Kenar idi. Bu çalışmaların ana mutfağında yer alan Kenar o günlerde büyük bir titizlikle yürütülen çalışmaların ayrıntılarını anlattı:

"Ulusal Mesleki Yeterlilik sisteminin oluşturulmasına yönelik ilk çalışmalar Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tarafından 1989 yılında Beşerî Kaynakları Geliştirme Projesi çerçevesinde başladı. Daha sonra Dünya Bankası kredisi ile yürürlüğe konulan 'İstihdam ve Eğitim Projesi' kapsamına alındı; 'meslek standartları, sınav ve belgelendirme sisteminin ve bu sistemi idame ettirecek özerk bir kurumun kurulması' kararlaştırıldı ve projenin genel koordinasyonu Türkiye İş Kurumuna (o günkü adıyla İş ve İşçi Bulma Kurumu) verildi.

Konu ilgili çalışmalar 17/11/1992 tarihinde devlet, işçi ve işveren kesimleri arasında imzalanan 'Meslek Standartları Ulusal Protokolü' kapsamında oluşturulan 'Meslek Standartları Komisyonu'nun (MSK)' gözetiminde yürütülmüş olup MSK aşağıda belirtilen kurum ve kuruluşlardan oluşmaktaydı.

- Millî Eğitim Bakanlığı
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
- Türkiye İş Kurumu
- Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ)
- Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)
- Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği (TOBB)
- Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)
- Mesleki Eğitim ve Küçük Sanayi Destekleme Vakfı (MEKSA-gözlemci üye)

Projenin 'Meslek Standartları, Sınav ve Belgelendirme' bileşeni kapsamında 250 meslek standardı geliştirildi ve bu mesleklere ilişkin sınav soru bankaları oluşturuldu, sınav ve belgelendirme sisteminin altyapısının kurulmasına yönelik çalışmalar yapıldı.

Tüm çalışmalar, MSK'nın koordinatörlüğünde gerçekleştirilmiş ve Ulusal Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu'nun ilk taslağı 2000 yılında hazırlanmıştır. Nihayet bilindiği üzere 07.10.2006 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu ile yasal süreç tamamlanmış oldu."

Necdet Kenar 1999-2004 yılları arasında İŞKUR Genel Müdürlüğü döneminde Türkiye için çok yeni olan bu kavramdan ve sosyal tarafların desteğinden de söz etti:

"Öncelikle bu sürece sosyal tarafların çok büyük desteği oldu. MSK'da yer alan TÜRK-İŞ, TİSK, TESK ve TOBB sisteminin kurulmasının gerekliliğine çok inandılar, çalışmaların her sürecine aktif katılım sağladılar. Kamu da bir istisna dışında destek verdi. Sadece Türk Standartları Enstitüsü, standart belirleme tekelinin kendilerinde olduğu gerekçesiyle uzun süre muhalefet etti. Üst düzeyde toplantılar yapıldı, bu sistemin TSE'nin görev alanına müdahale olmadığı defalarca anlatıldı. Sonunda daha önce 'Meslek Standartları Kurumu' olarak tasarlanan oluşumun adı 'Mesleki Yeterlilik Kurumu' olarak değiştirildi.

'Meslek standardı' 'ulusal yeterlilik' gibi kavramlar bir hayli yeni ve belki de uzaktı. Yine de bu konuda pek zorlandığımızı söyleyemem. Özellikle deprem sonrası dönemde ve özellikle inşaat sektöründe kaliteli işçiliğin önemi, mesleklerin standardı olması ve mesleği yapanların yeterliliğinin bir otorite tarafından onaylanması fikri çok olumlu karşılandı. Konuştuğumuz kesimler hatalı işçiliklerden ve neden olduğu iş kazaları ve maddi kayıplardan mustarıptı ve iş vereceği kişi ile mevcut asimetrik enformasyonun simetrik olmasını istiyordu. Sadece sistemin işleyip işlemeyeceği konusunda tereddütler vardı."

Türkiye Eğitim Şantiyesi

MESLEKİ EĞİTİMDE BİR İLK

Sektörün ihtiyaç duyduğu işgücünün, gelişen teknolojiye paralel olarak yetişmesini sağlamak amacıyla, bir vakfın kurulması 1980'li yıllarda düşünülmüş ve bu nedenle yurt dışında incelemeler yapılmıştır.

Almanya modeli esas alınarak, bugüne kadar becerilerini usta-çırak ilişkileri ile geliştiren işçilerimizin, yeteneklerini eğitimle desteklemek, uzmanlıklarını geliştirmek, sağlık sorunlarına ve sosyal koşullarına katkıda bulunmak üzere 1996 yılında İNİŞEV-Türkiye İnşaat ve Tesisat İşçileri Eğitim Vakfı kurulmuştur.

Vakfın kurucularından birisi dönemin Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Şencan idi.

İNİŞEV'in kuruluşundan sonra bir taraftan Millî Eğitim Bakanlığı'na diğer taraftan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bağlı kuruluşlarla müşterek eğitim vermek üzere protokoller imzalanmıştı.

Diğer taraftan muhtelif zamanlarda birçok mesleki eğitim kursları, meslek geliştirme kurs ve seminerleri, iş sağlığı ve güvenliği seminerleri tertip edilmiş ve bu suretle yüzlerce inşaat işçisinin eğitimi ve istihdamı sağlanmıştır.

Seneler içerisinde Vakıf çalışmalarının deneyimleri çok daha büyük bir oluşuma vesile olacaktı. İşçilerin eğitime yönelik bir merkez kurulması fikri İNTES yönetiminde sıkça konuşulan bir konu idi.

Takvimler 2003'ü gösterirken iş birliğinde işçi kesiminin de olması planlanmıştı. Öteden beri toplu iş sözleşmesi masalarında işçi ve işveren tarafı olarak buluşan YOL-İŞ ve İNTES bu sefer işçilerin eğitimi için bir araya gelecekti. Zira artık sektörde sadece eserler değil, çalışanların geleceği de planlanmalı ve tasarlanmalıydı. İşte bu misyonu İNTES ve YOL-İŞ üstlendi. Eğitimin mimarı olmaya karar verdiler.

M. S¼kr¼

Koçoğlu

TES GERÇEK BİR EĞİTİM ŞANTIYESİ GİBİ MODELLENMİŞTİ

“ İNTES olarak ustaydık, çırak yetiştirmek istedik ve başarılı olduk. ”

M. Şükrü Koçoğlu

Yönetim Kurulu Başkanı
2001 -2013

Eğitim Şantiyesi'nin fikri ve fiziki somut temelleri atılırken Başkan Mehmet Şükrü Koçoğlu idi.

Koçoğlu da bugün bakıldığında merkezin örnek ve başarılı bir girişim olduğunu aktardı:

"O dönem işçi eğitimi konusunda oldukça fazla yol aldık diye düşünüyorum. Neticede bu bir başlangıçtı, bu devam edecek. Bence çok faydalı. Orada önemseydiğimiz olay, yukarıdan aşağıya değil de aşağıdan yukarı eğitim zincirini kurmaktı. Yani müteahhit, mühendis, idareden başlayarak değil de önce işçiyi, ustayı eğiterek

bu çarkı daha hızlı çevirebiliriz diye düşündük. Çok iyi bir başlangıçtı. Mimar Sinan üniversite mezunu değildi ama koca Mimar Sinan'ın yanında yüzlerce, binlerce usta vardı. Bunların belki okuması yazması yoktu ama usta-çırak müessesesi vardı o zaman. Biz o zaman İNTES olarak ustaydık, çırak yetiştirmek istedik ve onun için başarılı olduk. Eğitim çok önemli bir konu ama bu konuda ilk harcı koyacak insanın niteliği de çok önemli diye düşünüyorum. Şöyle özetleyeyim; bir maya çaldık, o maya tuttu..."

“ TES, değişik dallarda eğitim sunabilecek şekilde, çok amaçlı projelendirilmişti. ”

Atila Şenol

Yönetim Kurulu Başkanı
1992-1993

İNİŞEV'in kurucularından olan Mesa Mesken İnşaat A.Ş.'nin Yönetim Kurulu Başkanı Atila Şenol'un bu eğitim merkezinin kurulmasına da çok büyük katkısı olacaktı.

Bir röportajında şu ifadeleri kullanacaktı

Şenol: "Bugüne kadar kısıtlı imkânlarla eğitim vermeye çalışan İNİŞEV'in, İNTES ve YOL-İŞ sendikalarının birlikte kurduğu eğitim tesislerinde, daha etkili ve yaygın biçimde sektörün eğitim ihtiyacına cevap vereceğine inanıyoruz..."

Almanya'daki benzer eğitim merkezleri dikkate alınarak projelendirilmişti tesis. Bunun için yerinde incelemelerde bulunuldu ve Almanya'daki İnşaat Eğitim Sisteminin işleyişi, finansman modeli ve okulların düzeni hakkında geniş bilgi alındı.

Tüm bu çalışmalar sonucunda YOL-İŞ ve İNTES'in oluru alınarak 1. Organize Sanayi Bölgesi İmar Müdürlüğü onayına sunuldu ve

Aralık 2003'te yapı ruhsatı alınarak inşaata başlandı. İdari ve teorik bölümü, 10 adet atölyesi, konferans salonu, 182 yatak kapasiteli yurt, yemekhane, dinlenme ve servis alanları ile 8 bin 700 metrekarelik yapı; gerekli görülen proje revizyonları, detay projeleri ve malzeme seçimleri yapım süreci ile birlikte yürütülerek kısa bir sürede tamamlanarak hizmete açıldı.

TES, değişik dallarda eğitim sunabilecek şekilde, çok amaçlı projelendirilmişti. Gerçek bir inşaat şantiyesindeki ekipman ve donanımına göre birebir modellenmiş, klasik bir eğitim ortamı olmanın ötesinde uygulamalı eğitime ağırlık veren bir yapıdaydı. Bu tesisin oluşturulmasındaki amaç, gerçek şantiye koşullarının sağlandığı bir ortam yaratarak uygulamalı öğrenme imkânı sunmak oldu. Eğitim merkezinde mesleğin farklı alanlarında çok sayıda proje hayata geçirilmişti. Bunlardan birisi de İNTES için de bir milat olan ilk AB projesidir.

Fikret

Barın

İşçi-İşveren Eğitim için Elele

“Sektör açısından söylüyorum; İNTES de bu ülkeye lâzım, YOL-İŞ de lâzım... Umarım uyum içerisinde çalışmaya devam ederler. Bir arada sektörü de ülkeyi de daha güçlü kılan iki kuruluş bunlar...”

Fikret Barın

YOL-İŞ Genel Başkanı
2002-2008

TES Türkiye için öncü ve örnek bir model idi. Hem işçi hem de işveren sendikalarının başkanları uyum içinde çalıştılar. **O yılların en önemli mimarlarından birisi de Fikret Barın idi. Kendisine bu öncü modeli sorduğumuzda şunları söyledi:**

“İNTES ve YOL-İŞ iş birliği ile bu konu gündeme geldiğinde gerçekten sevindim. Hem sektöre katkıda bulunacağımızı hem de sendikamızın güçlenmesine, örgütlenmesine de destek sağlayacağımızı düşündük arkadaşlarımla. Oturduk, İNTES’le beraber projeyi planlamaya başladık. Mali konularda YOL-İŞ güçlü bir sendika, finansmanını sağlama noktasında etkili olabilecektik. Ondan sonra, iki sendika yetkilileri yurt dışından örneğin Almanya’dan örnekleri inceledi, dokümanlar, doneler alındı ve burada tümünü uygulamaya soktuk. Bu arada büyük inşaat firmalarının da desteğini aldık. Örneğin, Mesa’nın, Yapı Merkezi’nin,

daha pek çok firmanın da desteğini aldık ve hakikaten çok büyük katkılar sağladı o okul, sektöre çok nitelikli elemanlar yetiştirdi.

Çünkü sadece eğitim vermiyorduk, belgelendirme de yapıyorduk. Avrupa Birliği o konuda çok destek verdi bize... İşçi-işveren bir arada böyle bir proje hiç yürütülmedi bildiğim kadarıyla Türkiye’de. Dolayısıyla örnek bir projedir Türkiye Eğitim Şantiyesi. Hiçbir aşamasında birbirimizden ayrılmadık ve beraber epeyce yol yürüdük.

İNTES ve YOL-İŞ omuz omuza yürüyen kurumlardı. Bizim öncelikli amacımız örgütlenmeyi kolaylaştırmak oldu şüphesiz. Ama öte yandan inşaat sektörüne de katkı sağlamaya çalıştık. Sadece rakip değildik. Birlikteliğimiz hiç kesilmedi. İNTES hep bizim yanımızda, biz de İNTES’in yanında olduk. O dönem sektöre yaptığımız katkı, bugün sanmıyorum ki aynı şekilde bu dönem de tutsun yeniden.”

Murat

Başesgioğlu

TES'e Devlet Desteği

“ TES, görev yaptığım dönemde çok önem verdiğim faaliyetler içerisinde oldu... ”

Murat Başesgioğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
2002-2007

İNTES ve YOL-İŞ'in kurmuş olduğu Türkiye Eğitim Şantiyesi'ne devletin de büyük desteği vardı. Hem temel atma hem de açılış törenine katılmıştı Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan... Projemiz dönemin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu tarafından da yakından takip edilmişti. Kendisine proje aşamasından şantiyede gerçekleşen eğitimlere kadar her aşamada bilgi verildi. **Bugün yeniden sorduğumuzda o günlere dair bize şunları anlattı Başesgioğlu:**

“Bakanlık dönemimde gerçekleştirdiğimiz bir diğer konu da çalışanlara yönelik mesleki eğitim kapsamında iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmesi ile iş gücünün nitelikli ve belgeli hale getirilmesiydi.

Bu düşünce ile İSGÜM dışında işçi ve işveren kuruluşlarının desteği ile Çalışma ve

Sosyal Güvenlik Eğitim Araştırma Merkezini ÇASGEM'İ kurmuştuk. Nihai amacımız bu kurumu bir akademiye dönüştürmektir.

İSG alanında çalışanlara eğitim vermek amacıyla İSGÜM VE ÇASGEM dışında ilk kez İNTES ile YOL-İŞ Sendikası tarafından İNTES ve YOL-İŞ İNŞAAT EĞİTİM MERKEZİ kuruldu.

Eğitim merkezi; gerek sosyal diyalog temelinde işçi-işveren kuruluşları birlikteliğinde kurulması gerekse Bakanlık ile yapılan iş birliği protokolü ile kamu ile iş birliği yapılmasını amaçlanmasından dolayı görev yaptığım dönemde çok önem verdiğim faaliyetler içerisinde oldu.

Açılışını, 25 Kasım 2004 tarihinde Başbakanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın yaptığı Eğitim Merkezi,

yıllar içerisinde binlerce işçimize iş sağlığı ve güvenliği alanında eğitim vererek onların güvenli çalışma kültürü kazanmalarını sağladı.

İNTES'in Türk sendikal hareketinde önemli bir yere sahip olan YOL-İŞ Sendikası ile sosyal diyalogu esas alan birlikteliği önemlidir. Bu iş birliği ile inşaat iş kolunda faaliyet gösteren üyesi işletmelere ve buralarda istihdam edilen işçilere çok önemli kazanımlar sağlamıştır."

Fikret Barın'ın dediği gibi o dönemde çok iyi bir iş birliği kurulmuştu. Bu güçlü dayanışma hâlen pek çok alanlarda sürüyor ancak Türkiye Eğitim Şantiyesi artık farklı bir oluşumla eğitim faaliyetlerine devam ediyor.

O günlerin en önemli tanıklarından birisi de YOL-İŞ Başkanı Ramazan Ağar idi:

"Ben o dönem teşkilatın Mali Sekreteriydim. Gerçekten güzel bir okul yaptık; atölyeleri var, 500 kapasiteli toplantı salonu var, yatakhaneleri var... Pek çok inşaat firması orada eğitimler verdi. Devam etmekteydi sürekli olarak da..."

İNTES'le birlikte çok başarılı bir proje olarak sürdürdük belli bir zaman ama sonrasında YOL-İŞ olarak takip edemedik işin açıkçası ve daha sonra orayı bir sanayi odasına bedeli karşılığında devrettik. Tek elden giderse kurumlara daha iyi katkı sunar diye düşündük. Şu anda gayet iyi bir şekilde hizmet vermeye devam ediyor."

Eğitim Şantiyesiyle Başlayan AB Proje Deneyimleri

Yürütülen projelerin her biri eğitim niteliğinde oldu.

Eğitim Şantiyesi'nin uluslararası standartlarda bir eğitim sunması için, Avrupa Birliği üyesi ülkelerin ve sosyal tarafların mesleki eğitim tecrübelerinden yararlanılmıştır.

İnşaat meslek standartlarının geliştirilmesi, meslek standartlarına dayalı olarak eğitim programlarının ve ölçme değerlendirme ile belgelendirme sisteminin oluşturulması ve bu sistemin akredite edilerek uluslararası

geçerliliğinin sağlanması için çok sayıda proje geliştirilmiştir.

İNTES, 2004 yılından itibaren "Eğitim olmadan istihdam olmaz." ilkesiyle yola çıkarak AB tarafından fonlanan projelerle ve kendi kaynaklarını kullanarak ürettiği projeler ile inşaat sektöründeki çok sayıda kişinin mesleki eğitimine katkıda bulunmuş, istihdama kazandırmıştır.

Bugüne kadar başarı ile gerçekleştirilen AB projeleri

1. Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi LDV Hareketlilik Projesi
"İNTES/YOL-İŞ İnşaat Eğitim Merkezi Personel Eğitimi Projesi"
2. İŞKUR Aktif İşgücü Programları
"İşsiz Gençler İçin Yeni Ufuklar Projesi"
Proje, İŞKUR tarafından en başarılı projelerden biri olarak seçilmiş, en iyi uygulama ödülünü almıştır. ILO tarafından yürütülen Uluslararası İşveren Organizasyonları iş birliği ile hazırlanan "Youth Employment: Making it Happen" (Genç İstihdam) Elektronik Araç Kiti' örnek çalışma olarak yer almıştır. Türkiye'den seçilen tek proje olma özelliğini taşımaktadır).
3. İŞKUR Aktif İşgücü Programları
"İnşaat Sektöründe Eğitim ve Sıfır İş Kazası"
4. "Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi" (MEGEP 1)
İnşaat Sektöründe Meslek Standartları ve Pratik Eğitim
5. "Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi" (MEGEP 2)
Yeterliliğe Dayalı Ölçme ve Değerlendirme
6. "Türkiye'de Yenilik ve Değişim İçin Sosyal Diyalogun Güçlendirilmesi Güvenli İnşaat Projesi"
Proje, bağımsız izleme uzmanlarının puanlama sıralamasında "en iyi uygulama örneği" olarak seçilen projelerden biridir
7. Sivil Toplum Diyalogu Avrupa Bilgi Köprüleri Programı
"Avrupa Birliği'ne Katılım Sürecinde Türk İnşaat Sektörü"
Proje, Uygulama Birimi üyelerince sürdürülebilirliği en yüksek proje olarak belirlenmiştir.
8. Aktif İstihdam Tedbirleri Hibe Planı 2008 Programı
"İnşaat Sektöründe Ölçme ve Değerlendirme, Eğitim ve İstihdam Projesi"
9. Türkiye'de Mesleki Yeterlilik Kurumunu ve Ulusal yeterlilik sistemini güçlendirme, UYEP Programı
"İnşaat Sektöründe Mesleki Yeterlilik Sınav ve Belgelendirme Projesi"
10. Sektörel Mükemmeliyet Merkezlerinin Kurulması Yoluyla Mesleki Ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Artırılması Hibe Programı (IQVET-III) "Lider Yapı Öğretmenleri Projesi"

2000'li yıllar Türkiye'nin AB şartlarına uyum sağlamak için önemli adımlar attığı bir dönemdi. Bu yıllarda nitelikli iş gücü, iş sağlığı ve güvenliği gibi konularda standartlara uyum için bir değişim ve dönüşüm günleriydi. İşte bu sıralarda işgücüne yönelim çok sayıda projenin AB finansmanı ile yürütülmesi imkânı doğmuştu. Bu yıllarda yollarımız yine çok kıymetli isimlerle birleşti.

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE

MESLEKİ YETERLİLİK ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME PROJESİ

“ AB fonlarından yararlanmak için çalışma başlatan ilk kuruluşlardandı İNTES; Bakanlığımıza yaptığı başvuruyu, Bakanlar Kurulu’ndan gerekli izinleri alarak tamamladık. ”

Murat Başesgioğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
2002-2007

Bakan Murat Başesgioğlu Türkiye Eğitim Şantiyesi’nin proje aşamasından başlayarak çalışmalarımıza destek veriyordu. Eğitim şantiyesinde henüz eğitimler başlamadan tüm tesisi incelemiş, hedeflenen işler hakkında bilgi almıştı. İNTES’in eğitim faaliyetlerini destekleyecek kaynak ihtiyacı için AB fonlarından faydalanabilmesine yönelik çıkan Bakanlar Kurulu kararında Murat Başesgioğlu’nun imzası bulunmaktadır. Başesgioğlu Abdullah Gül’ün başkanlığında kurulan 58’inci ve Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın başkanlığında kurulan 59’uncu Türkiye Cumhuriyeti hükûmetlerinde (2002-2007) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı olarak görev yapmıştı. Bakanlık döneminde çalışma hayatına yönelik çok değerli sosyal politikalar hayata geçirilmişti.

Başesgioğlu'nun döneme ve yapılanlara dair söyledikleri şöyle:

“Bakanlık olarak sosyal politika alanında pek çok yapısal değişiklik gerçekleştirdik. Bu değişikliklerin başında, ülkemizde uzun yıllardır uygulanan 1457 sayılı İş Kanunu’nu kökten bir revizyona tabi tutarak, 4857 sayılı yeni İş Kanunu’nu yasalaştırmak geliyor.

Yeni İş Kanunu ile iş sağlığı ve güvenliği alanında AB müktesebatına uyum sağlanmasından dolayı birçok AB fonundan Bakanlık ile sosyal tarafların yararlanmaları mümkün oldu.

Bu kapsamda AB fonlarından yararlanmak için çalışma başlatan ilk kuruluşlardandı İNTES; Bakanlığımıza yaptığı başvuruyu, Bakanlar Kurulu’ndan gerekli izinleri alarak tamamladık.

İNTES’in ardından açılan bu yoldan diğer işçi ve işveren kuruluşlar da faydalanarak birçok AB fonu destekli projeyi hayata geçirdiler.

Tüm bunları hayata geçirirken ortaya koydukları güçlü siyasi irade ile sürecin önünü açan, Başbakanlarımız Sayın Abdullah Gül ve Sayın Recep Tayyip Erdoğan’dan büyük destek ve yardım gördük. Kabinе arkadaşlarımızın ve Parlamentomuzun önemli katkıları oldu. Tabii ki sosyal diyalogun asli unsurları olan işçi ve işveren sendikalarımızın payı da büyüktür. Emeği geçen katkısı olan herkese müteşekkirim...”

Mustafa

Balcı

İNTES Çok Değerli Bir Ortağımızdır

“ İNTES her zaman değerli bir ortağımız oldu.

İNTES tarafından gerçekleştirilen projelerin çoğunu, Avrupa Birliği nezdinde örnek projeler olarak gösterdik ve hâlen de bu projeler hem çok kaliteli bir tasarıma sahip hem de çok başarılı, kaliteli bir şekilde uygulanmaktadır. ”

Prof. Dr. Mustafa Balcı

Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu
Eğitim ve Öğretim Sektörü Yöneticisi

İNTES'in yürüttüğü AB projeleri farklı alanlarda pek çok ödüle layık görüldü. Sendika da bu projelerde çalıştırmak üzere çok sayıda istihdam sağladı.

TES'te ilk eğitim deneyimlerinin kazanılmasında AB projeleri etkin olmuştu. 40'ıncı yıl çok önemli faaliyetlerle taçlanmıştı. Bunlardan en önemlisi Türkiye'de bir ilk olan TES'in açılışı idi şüphesiz. Ve 40'ıncı yılda ilk AB projemizi de üstlenmiş bulunuyorduk.

Bu konuda bize yol gösteren kişi ise Profesör Doktor Mustafa Balcı idi:

“İNTES ile yollarımız ilk kez 2004 yılında bu projede kesişmişti. Projenin hedefi Ankara'da İNTES ve YOL-İŞ tarafından yeni kurulan Türkiye Eğitim Şantiyesi'nde görev alacak teknik ve idari personelin Eğitim Şantiyesi'nin genel amaçlarına uygun şekilde Almanya'daki benzer okullarda eğitim vasıtasıyla temel bilgi ve becerilerle donatılmasıydı. İNTES'in uzun yıllar sürecekt inşaat sektöründe mesleki eğitim projelerinin ilk adımıydı diyebiliriz. Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun kurulmasına kadar uzanan çalışmaların ve tüm AB projelerinin temelini, altyapısını bu proje oluşturmuştu.

Bu projeyi 'İşsiz Gençler İçin Yeni Ufuklar Projesi' izlemişti. Proje, İŞKUR tarafından 'En İyi Uygulama Ödülü'nü aldı. ILO tarafından yürütülen Uluslararası İşveren Organizasyonları iş birliği ile hazırlanan 'Youth Employment: Making It Happen' (Genç İstihdam) Elektronik Araç Kiti' ise Türkiye'den seçilen tek proje oldu.

Bu projeler ve devamında gerçekleştirilen projeler İNTES'in eğitim, iş sağlığı ve güvenliği ile meslek standartları çalışmalarına temel teşkil etti diyebiliriz.

İNTES Avrupa Birliği projelerinde değişik konularda başarılarla imza atmış çok değerli bir ortağımız. Birlikte gerçekleştirdiğimiz birbirinden değerli projeler içinden seçim yapmak oldukça zor açıkçası. İNTES tarafından gerçekleştirilen projelerin çoğunu, Avrupa Birliği nezdinde örnek projeler olarak gösterdik ve halen de İNTES tarafından yürütülen projeler, hem çok kaliteli bir tasarıma sahip, hem de çok başarılı, kaliteli bir şekilde uygulanmaktadır. İNTES yönetici ve proje uzmanlarını başarılı çalışmalarından ve projeleri en üst düzeyde sahiplenmelerinden dolayı, teşekkürlerimle birlikte, tebrik ediyorum.

Son projemiz olması sebebiyle ilk aklıma gelen **Lider Yapı Öğretmenleri Projesi** elbette. Lider Yapı Öğretmenleri, Sektörel Mükemmeliyet Merkezlerinin Kurulması Yoluyla Mesleki ve Teknik Eğitimin Kalitesinin Artırılması Hibe Programımız kapsamında gerçekleştirildi. Projeyle AB sürecinde önemli bir ihtiyaca cevap vermek adına, Türkiye’de inşaat sektöründe bugüne kadar ihtiyaç duyulan ‘Eğitim–İstihdam–İşgücü Piyasası’ üçgeni arasında güçlü ve verimli bağların kurulmasına çok önemli katkıda bulunmuştur. Bu merkezin fonksiyonel olarak, inşaat sektöründe, mesleki eğitimin kalitesinin yükseltilmesi ve ihtiyaç duyulan yapı meslek öğretmenlerinin hizmet-içi eğitim faaliyetlerinin sürdürülebilir bir şekilde devamı, en önemli önceliklerimiz arasında yer almaktadır.

Yapı meslek öğretmenleri için sürdürülen çalışmaların devamlılığı İNTES Sektörel Yetkinlik Geliştirme Merkezi’nde yürütülecek.

İNTES inşaat sektöründe kurulan bu merkezle Millî Eğitim Bakanlığındaki bu merkez aslında sürekli iletişim hâlinde bulunacak. Türk istihdam piyasasına katkı sağlayacak proje çıktılarını sürdürmek ve projenin etkisini diğer alanlara ve diğer sektörlerle yaymak kuşkusuz çok önemli.

Geçmişten hafızamda kalan bir diğer proje, Güvenli İnşaat Projesi. Söz konusu proje bağımsız izleme uzmanlarınca 'En İyi Uygulama Örneği' seçilmişti ve biz de bu projeyi, Brüksel’de AB yetkililerine, çok başarılı örnek bir proje olarak göstermiştik. Bir diğeri İnşaat Sektöründe Meslek Standartları ve Pratik Eğitim Projesi. Proje sonucunda Mesleki Yeterlilik Kurumu ile yapılan anlaşmalar ile Meslek Standartları ve Mesleki Yeterlilikler konularında ciddi gelişmeler kaydedildi."

Mesleki Yeterlilik Sistemi Yaygınlaşıyor

Mesleki yeterlilikler sisteminin kanunlarımız arasına katılması uzun yıllar aldı, zor ve çetin yollardan geçildi. Aslında kimse çıkmasın demiyordu ama yöntemi, bürokratik yapısı gibi daha çok şekli yönleriyle çok uzun yıllar tartışılması gerekti ve 5544 numaralı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu nihayet 21.09.2006 tarihinde TBMM’de kabul edildi.

Kanun birinci maddesinde de belirtildiği gibi, “ulusal ve uluslararası meslek standartlarını temel alarak, teknik ve meslekî alanlarda ulusal yeterliliklerin esaslarını belirlemek; denetim, ölçme ve değerlendirme, belgelendirme ve sertifikalandırmaya ilişkin faaliyetleri yürütmek için gerekli ulusal yeterlilik sistemini kurmak ve işletmek üzere Meslekî Yeterlilik Kurumunun kurulması, çalışma usul ve esaslarının belirlenmesi ile ulusal yeterlilik çerçevesiyle ilgili hususların düzenlenmesini” amaçladı.

Bir başka ifade ile bundan sonra örneğin “usta” olduğunu iddia eden kişi bunu belgelendirebilecek, işveren ise belge sahibinin asgari hangi becerilere sahip olduğunu tespit edebilecekti.

Meslek standartları belirleme çalışmasından Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu’nun çıkarılmasına, mesleki yeterlilik sisteminin kurulmasına giden yol bir hayli uzundu. İNTES’in Mesleki Yeterlilik Merkezi’ne ilişkin gerçekleşen çalışmalar da başlangıçta bir rüyaydı ancak gerçekleşti.

Zira bu iş yaşamı için çok önemli bir değişimi ifade etmekteydi. Bu değişimin ve aynı zamanda bu uzun yol hikâyesinin en önemli tanıklarından birisi de Mesleki Yeterlilik Kurumu’nun ilk Başkanı Bayram Akbaş olacaktı.

“ Faaliyetlerimizi yürütürken İNTES daima yanımızdaydı. İnşaat alanına giren örnek mahiyetindeki meslek standartlarının hazırlanması aşamasında; İNTES iş analizlerinin yapılacağı ortamları tahsis ederek ve konu uzmanlarını görevlendirerek büyük destek sağladı. ”

Bayram Akbaş

Mesleki Yeterlilik Kurumu
İlk Başkanı

Bayram

Akbaş

Bayram Akbaş kuruluş hikâyesini şöyle anlattı:

"5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu'nun çıkarılması, tam bir serüven, uzun bir yol hikâyesidir. Bu yolculuğa ilişkin görüşlerimi sorma inceliğinizden dolayı şahsınızda İNTES'e teşekkür ederek başlamak istiyorum.

MYK'nın kurulmasıyla sonuçlanan uzun ve meşakkatli süreç, İŞKUR' koordinasyonunda, Dünya Bankası'nın fon desteğiyle uygulanan İstihdam ve Eğitim Projesinin 'Meslek Standartları Sınav ve Belgelendirme' bileşeni kapsamında başlatılmıştır. Daire başkanı olarak koordinatörü olduğum Proje Bileşeni, eğitim ve iş dünyasını 'meslek standardı' kavramı ile tanıştırmış, örnek meslek standardı taslakları ve soru bankası oluşturulmuş, üçlü tarafın üzerinde mutabık oldukları Ulusal Meslek Standartları Kurumu (UMSK) Kanun taslağı hazırlanmıştır. Ancak kanun tasarısına dönüştürülmesi mümkün olamamıştır. Millî Eğitim Bakanlığının koordinasyonunda 2002-2007 yıllarında uygulanan Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP) çerçevesinde UMSK taslağı yeniden gündeme getirilmiş ve Ulusal Mesleki Yeterlilik Kurumu (UMYK) adıyla kanun taslağı güncellenmiştir.

Avrupa Birliği müzakere sürecinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının temsilcisi olarak yer aldığım 'Eğitim ve İstihdam' faslında AB'ye verilen taahhütler kapsamında UMYK'nin kurulacağıının belirtilmesi konuyu tekrar gündeme taşıdı. Bakanlıklardan, ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan görüşler sonunda tekrar tekrar değiştirdiğimiz kanun taslağını 2005 yılında Bakanlar Kuruluna arz etme imkânımız oluştu. Sayın Bakanımızın hazırladığı ortam sayesinde İŞKUR Genel Müdürü Namık Ata ile birlikte Bakanlar Kurulu toplantısında kanun taslağını sunduk ve yöneltilen soruları yanıtladık.

Sunum sonrasında, Sayın Başbakanımız (Sayın Cumhurbaşkanımız) konuyu Sayın Bakanlarla değerlendirdi ve Kurumun ülkemiz için faydalı ve gerekli olduğuna inandığını belirterek, gerekli düzeltmelerin yapılarak Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu adıyla kanun tasarısına dönüştürülmesi talimatını verdiler.

Talimat doğrultusunda gerekli çalışmaların yapılmasını müteakip, Kanun Tasarısı olarak 2006 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edildi ve 21 Eylül 2006 tarihinde 5544 sayılı MYK Kanunu olarak oy birliği ile yasalaştı.

MYK Kanunu'ndaki geçici madde gereği Bakanlığımızın koordinasyonunda oluşturulan ve sekretaryası tarafımdan yürütülen Çalışma Grubu gerekli çalışmaları yaptı ve ilk MYK Genel Kurulu 8 Aralık 2006 tarihinde gerçekleştirildi. Bakanlığımızın temsilcisi olarak katıldığım **Genel Kurulda MYK Yönetim Kurulu üyeliğine seçildim. Bakanlığımızın, Millî Eğitim Bakanlığının, Yükseköğretim Kurulunun, işçi, işveren ve meslek kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan Yönetim Kurulunda işveren temsilcisi olarak İNTES'in Başkanı Şükrü Koçoğlu seçildi.**

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından emanet aldığımız bir odada ilk Yönetim Kurulu toplantısını gerçekleştirdik ve sayın üyelerinin teveccühüyle MYK Yönetim Kurulu ve Kurum Başkanlığına seçildim. Böylece MYK hukuken faaliyete başladı fakat fiili zorluklar henüz başlıyordu.

Kurum Başkanı olduğum için Kanun gereği MYK'nın personeliydim ve İŞKUR'dan da istifa etmiş sayılıyordum. MYK'nın bütçesi, binası, personeli, aracı, demirbaş vb. hiçbir şeyi yoktu. MYK kendi gelirleriyle giderlerini karşılaması gerektiği için Bakanlığımızdan ve İŞKUR'dan resmi katkı almamız mümkün değildi. MYK artık Özel Bütçeli Kamu Kurumu Cetveline dâhil bir kamu kurumuydu ve yükümlülükler bakımından devasa kurumlarla aynı statüdeydi.

Kuruluş aşamasında Yönetim Kurulu Üyelerimiz MYK personeli gibi emek verdiler imkânlarını paylaştılar. Çok kısa sayılabilecek bir yıllık sürede gerekli ikincil mevzuatı çıkardık, Yeterlilik Kurumuna yaraşır biçimde liyakate dayalı objektif ölçütlerle personel istihdam ettik, hizmet binasını temin edip, bir kamu kurumu için gerekli asgari koşulları oluşturduk. 2008 yılında ulusal meslek standardı hazırlamak için kurum ve kuruluşlarla protokoller imzalayarak asli faaliyetlerimizi başlattık. 2009 yılında ulusal meslek standartlarını Resmi Gazete'de yayımlamaya başladık ve ilk sınav ve belgelendirme merkezini yetkilendirdik ve enerji alanında sınavlarda başarılı olanlara ilk MYK Mesleki Yeterlilik Belgelerini verdik. Faaliyetlerimizi artan oranda geliştirerek, MYK'yı asli görevlerini etkin olarak yerine getiren örnek Kuruma dönüştürdük.

Bu arada uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi, Avrupa Birliği'nde ve ülkemiz genelinde eğitim ve istihdama ilişkin gerçekleştirmeler, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi, Ulusal İstihdam Stratejisi, Hayat Boyu Öğrenme Stratejisi, İstihdam ve Mesleki Eğitim İlişkisinin Güçlendirilmesi Eylem Planı gibi odağında eğitim ve istihdam ilişkisinin yer aldığı MYK'ya ilave görev ve sorumluluklar getiren düzenlemeler nedeniyle MYK Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dönük yasa değişikliği teklifleri hazırladık. Bu çerçevede; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 11.10.2011 tarih ve 665 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ve 5544 sayılı MYK Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılmıştır.

Yürürlüğe konulan ulusal meslek standartlarının ve bunlara bağlı olarak hazırlanan ulusal yeterliliklerin yeterli düzeye ulaşmasını müteakip MYK Kanunu'nda ikinci bir değişiklik teklifi hazırlayarak Bakanlığımıza sunduk. Bu önerilerimiz, 4.4.2015 tarihli ve 6645 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yasalaşmıştır. Bu kapsamda, ülkemizde tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde çalışanların MYK Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olması zorunlu hale getirilmiş, çalışanlarımızın MYK sınav ve belgelendirme masraflarının işsizlik sigortası fonundan karşılanmasına yönelik düzenlemeler yapılmış ve ülkemizde verilecek tüm mesleki ve teknik eğitimin

MYK tarafından yayımlanan ulusal meslek standartlarına göre verilmesi yasal zorunluluk haline getirilmiştir. Bu düzenlemeler MYK'yı görev ve sorumlulukları itibarıyla Türkiye'nin Yeterlilikler Kurumuna dönüştürmüştür.

MYK 2015 yılı itibarıyla tüm görevlerini etkin olarak sunan, ilkeli, saygın bir kamu kurumuna dönüşmüştü. Uzman yardımcısı olarak aldığımız yeni mezun gençler deneyimli uzmanlara dönüştüler ve oluşturulan kurum kültürü dâhilinde faaliyetleri sürdürebilecek yeterliliğe ulaştılar. Yaklaşık on yıl aralıksız sürdürdüğüm MYK Yönetim Kurulu ve Kurum Başkanlığı görevimden 2016 yılı Nisan ayında emekli olmaya karar verdim. Böylece MYK'nın Kurumdan emekli olan ilk personel olma mutluluğuna eriştim."

Ustalar Mezun Oluyor

Amaç: Çalışma Hayatına Nitelikli ve Belgeli İşgücü Kazandırmak

“ İnşaat gibi kritik bir sektörde meslek standartlarının belirlenmesi ve bu işlerin sadece ehil ellere teslim edilmesinin önemine inandık daima. ”

Celal Koloğlu

Yönetim Kurulu Başkanı

Başkan Celal Koloğlu göreve geldiği günden itibaren hizmetleri ile saygın bir konuma gelmesi için Mesleki Yeterlilik Merkezi'nin çalışmalarına çok önem verdiğini vurgularken şu ifadeleri kullandı:

“Türkiye Mesleki Yeterlilik ve Belgelendirme Merkezi'nin kuruluşu 2010 yılı olmak ile birlikte temelleri çok daha uzun yıllar önce atılmıştır. İNTES sektörde mesleki yeterliliğin temeli olan meslek standartlarının hazırlanmasında öncü çalışmalara imza atmıştır. O dönemden bugüne değişen teknoloji ile standart çalışmaları revize ihtiyacı duyulmuş ve sendikamız bu çalışmalarda da görev almıştır. İnşaat gibi kritik bir sektörde meslek standartlarının belirlenmesi ve bu işlerin sadece ehil ellere teslim edilmesinin önemine inandık daima.

Güvenli yapıların inşa edilmesinde en önemli unsurlardan biri mesleki yeterliliğe sahip iş gücü ile çalışmaktır. Az önce sözünü ettiğimiz deprem ve müteahhit ilişkisinde de bu husus kritiktir. Depreme dayanıklı binalar doğru planlama, doğru mühendislik ve kaliteli malzeme ile inşa edilir ancak kaliteli malzemenin yanında binaların inşaatında çalışan işçilerin eğitimi ve yetkin olması da son derece önemlidir.

İNTES olarak 'inşaat sektöründe yetersiz ve belgesiz işçi kalmasın' hedefiyle yola çıktık, bu hedef doğrultusunda çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yetkilendirilen uluslararası akredite TÜRKİYE MYM aracılığıyla yapmış olduğumuz mesleki yeterlilik

sınavları sonucunda 19 meslekte on binlerce işçiye Mesleki Yeterlilik Belgesi veriyor, çalışma hayatına nitelikli ve belgeli işgücü kazandırıyoruz.

Ancak bu noktada tek amacımız sadece hak edenin mesleki yeterlilik belgesi sahibi olarak çalışmasıdır. TÜRKİYE MYM'nin sınavlarıyla mesleki bilgi ve becerisini ispat ederek hak kazandığı belgesiyle binlerce işçi ülkemizin farklı illerinde çalışmakta olduğunu gözlemliyorum. TÜRKİYE MYM olarak gerçekleştirdiğimiz tarafsız, şeffaf, güvenilir sınavlar ile tüm belgelendirme kuruluşlarına örnek olarak bu çizgimizden ayrılmadan faaliyetlerimize devam edeceğiz.

Firmalarımızın iş yerinde verimlilik ve teşviklerden yararlanabilmeleri için işçilerini Mesleki Yeterlilik Belgesi alma yönünde teşvik etmeleri önemlidir.

Bu konuda İNTES üyelerimiz başta olmak üzere ülkemizin önde gelen firmaları işçilerine mesleki yeterlilik belge sahibi olmaları için destek vermekteler. Dünyayı inşa eden firmalarımız mesleki yeterlilik belgeli işçiler ile çalışarak sektörün geleceğine dinamizm katıyorlar. Yapıda kaliteyi, güveni, estetiği temin ediyorlar.

Mesleki yeterlilik belgeleri uluslararası akreditasyonu olan, teşvik mekanizmalarının uygulandığı, kalite güvencesi sağlanmış alanındaki tek sistemdir. Bu nedenle çalışma hayatının tüm alanlarında mesleki yeterlilik belgesinin zorunlu ve geçerli olan ülkemizin geleceğinde iş gücünün kalitesi rol oynayacaktır."

İLK

TOPLANTILAR

KAMU İHALE KANUNU ÇALIŞMALARI BAŞLIYOR

**2002 yılında, henüz kuruluş günlerinde,
Kurumla geniş katılımlı üç toplantı düzenledik.**

Kamu İhale Yasası'na ilişkin çalışmalar 1999 yılına dayanıyordu. Aradan geçen yıllarda çalışmalar olgunlaşacak ve 2003 yılında Kamu İhale Kanunu yürürlüğe girecekti. Kamu hukukuna tabi ve kamunun denetimi altında bulunan, kamu kaynağı kullanan kurum ve kuruluşların yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirleyen ve 4734 sayılı Kamu İhale Yasası sektörümüz için çok önemli yenilikleri yaşamaktaydı. Ülkemiz kamu alımlarındaki sorunları ve ekonominin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurularak hazırlanan kanunda AB normları ve Dünya Ticaret Örgütü uygulamaları dikkate alınmıştır.

İNTES kanunun oluşturulması sırasındaki çalışmalar süresince Kamu İhale Kurulu'nda TİSK temsilcisi olarak görev almıştır. Zira yürürlüğe giren kamu ihale sözleşmelerine ilişkin kanun son derece önemli idi sektör için. Örneğin sözleşme taraflarının eşitliği maddesi yine bu çalışma ve uzun yıllar sürdürülen çabaların sonucu olarak yer almıştır.

İNTES'in sektörde bir ilk niteliğinde olan ve markalaşan "Çözüm Arama Konferansları"nın ilklerinden birisinin başlığı da "Kamu İhale Kanunu ile Hayata Geçirilen Yeni Uygulamalar" başlığını taşıyacaktı.

Tüm kurul üyelerinin bir araya geldiği ve kanunun sektöre tanıtıldığı ilk etkinlik "Çözüm Arama Konferansı" olacaktı. Bu kapsamda 19 Nisan 2002 tarihinde Kamu İhale Kurulu üyeleri ile TÜBİTAK salonunda tanışma toplantısı organize edildi. Toplantı çok geniş katılım ile gerçekleşmişti. İNTES üyelerinin hemen tüm temsilcileri, sivil toplum kuruluşlarının başkanları ve bürokrasi toplantımızda bir araya gelmişti. Zira yeni bir kanunu öğrenmek gerekmekte idi. Ayrıca sorulacak çok da soru vardı. Bu toplantıda Kamu İhale Kurulu üyeleri camiamızla tanıştırılmış, mevzuat hazırlıkları konusunda sektörümüzün beklentileri Kurul üyelerine aktarılmıştı.

Ardından 3 Temmuz 2002 tarihinde "Kamu İhale Kanunu Alt Mevzuat Çalışmalarının Değerlendirilmesi" toplantısında ise yeni ihale mevzuatına ait alt mevzuat çalışmalarına ilişkin görüş ve öneriler değerlendirilmişti ardından Kamu İhale Yasaları İkincil Mevzuat Çalışmaları konulu başka bir toplantı düzenlendi .

Ve Kamu İhale Kurumu'nun ilk Başkanı Sener Akkaynak ilk kez seslenecekti sektör temsilcilerimize. Elbette bu toplantı sırasında Akkaynak'ın ifade ettiği gibi ne bir istatistiki bilgi ne de kaynak olarak söylenecek bir şey vardı. Sadece eldeki veri Kamu İhale Kanunu ile ilgili düzenlemelerdi.

Sener

Akkaynak

Bir Yapıyı Sıfırdan Oluşturmak

“ 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu (KİK), Cumhuriyet'in üçüncü kuşak ihale kanunudur. İlk 2490 sayılı, ikincisi ise 2886 sayılı kanunlardır. ”

Sener Akkaynak

Kamu İhale Kurulu
İlk Başkanı

Sener Akkaynak başkanlık görevine gelişini, kurulun o dönemki çalışmalarını ve İNTES'in katkılarını bize yeniden hatırlattı:

"Sene 2000 mayıs sonu. Washington D.C.'deki görevimi tamamlayıp yurda döndüm. Atandığım kadro 'Bakanlık Müşavirliği'. Niyetim, yerleşme işi tamamlandıktan sonra emekliliğimi istemek. 7 yıla yakın süredir bulunduğum Maliye Teftiş Kurulu Başkanlığı görevi arkasından gelen üç yılı aşkın yurt dışı görevi beni epeyce yormuştu. Artık emeklilikte bağ, bahçe işleri ile uğraşmak en büyük isteğim.

Oysa, Maliye Bakanlığı'nda üst düzey yöneticiler hakkında yapılması gereken bazı tahkikatlar varmış ve bu görevi eski teftiş kurulu başkanı olarak benim yapmam bekleniyormuş. Derhal görev emri geldi, başladım. Raporlama bir ay kadar sürdü.

Bu arada bir üçlü (Maliye Bakanı, Devlet Bakanı ve Cumhurbaşkanı imzalı) kararname ile Eti Holding yönetim kurulu üyeliğine atandım. Bu görev de 2002 yılı Nisan ayına dek sürdü.

Artık emekliliği hak ettiğim kanısındayım. Yıl 2002.

Nisan ayının ortalarında, bir cuma günü, ben dışarda iken Maliye Bakanlığı Özel Kaleminden arandım. Bana 'Hemen bir taksiye atla ve gel, Bakan Bey seni bekliyor.' dendi. Derhâl giyinip Bakanlık makamına gittim. Özel Kalem Müdürü Necla Hanım'ın masasında adımın geçtiği kararname formlarının bulunduğunu gördüm ama bir anlam veremedim. Bakan Sümer Oral

doğrudan konuya girdi. 'Yeni bir Kurum ve Kurul kuruluyor. Yedi yıl için seni Kamu İhale Kurumunun başkanlığına atıyoruz.' dedi. Benim için tam bir sürpriz, şaşkıyım. 'Ama sayın Bakanım ben kendimi emekliliğe hazırlarken böyle bir görev beklemiyorum. Acaba daha genç bir arkadaşımızı mı atasanız?' dedim. Yanıt çok sert geldi. 'Senin ismin üzerinde koca bir Bakanlar Kurulunu ikna etmişken senin yaptığını bak. Artık geri dönüşü yok bunun. Kararname şu an zaten Cumhurbaşkanlığında'. Genel olarak kamu harcamaları ve yatırımları üzerine kısa sayılacak karşılıklı konuşmalardan sonra biraz şok yaşamış biri gibi çıktım makamdan.

Ertesi günkü Resmî Gazete'de önceki tarihle Bakanlar Kurulu Kararı yayınlandı. On kişilik 'Kamu İhale Kurulu Başkan ve üyeleri ile görev süreleri' kararname ekinde idi. Başkan yedi, biri dışında üyeler beş yıl için atanmışlardı. Böylece Kurum değilse bile Kurul kurulmuştu.

İlk işim, Bakanlık makam sekreterlerinden bu listede isimleri ve görev yerleri yazılı arkadaşlara ulaşip ertesi hafta başında Bakanlık kitaplığında bir toplantı yapılması için davet çıkarılmasını rica etmek oldu. İki kişi (ki Hazine Müsteşarlığından gelecek arkadaş Maliye Müfettişi kökenli Namık Dağalp ve halen Maliye Bakanlığı Personel Genel Müdürü olan Arif Şimşek) dışında kimseyi tanıımıyordum. İlk kez karşılaşacağımız ve birbirimizi yakından tanıyıp birlikte çalışacağımız kişiler için hem heyecanlı hem de endişeliydim."

Kitaplıkta başlayan toplantılar, kuruma bina bulunması, ardından kadroların düzenlenmesi, mevzuatın oluşturulması gibi tüm aşamalarda Sener Akkaynak ve çalışma arkadaşlarının imzası vardı. Bir yapıyı sıfırdan oluşturmak keyifli ancak aynı zamanda çok yoğun bir mesai demekti.

Akkaynak işte böyle aktarıyor o günleri:

"Toplantı günü tam saatinde on arkadaş da hazırıldılar. Kısa bir tanışma töreninden sonra yapılacak işleri sırayla not etmeye başladım. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 54. maddesi uyarınca göreve başlayabilmemiz için öncelikle Yargıtay Büyük Kurulu huzurunda yemin etmemiz gerekiyordu. Sonrasında ikincil mevzuatın hazırlanması ve Kurumun ete kemiğe büründürülmesi geliyordu ki esas ağır yük bundan sonrasında idi.

Kanun; Kurumu ve Kurulu tanımlamakla yetinmiş, personel konusuna bir açıklık getirmemişti. Bu durumda, Kurum kadrolarının ve derecelerinin belirlenmesi, görev tanımlamaları, atama ve yer değiştirme gibi rutin işleri, bağımsız bir Kurum olarak kendimizin kurala bağlamasını istiyordu yasa. Hatta kendi statü ve aylıklarımızı da bizler belirleyecektik. Ama bütün bunları yapmaya yardımcı olacak memurumuz ve hatta daktilomuz bile yoktu.

Bir beyaz kâğıda kendi el yazımla 'Yargıtay Başkanlığına' diye bir dilekçe yazıp hayali bir numara verdim. Bu numara Kurum'un ilk yazışma numarası oldu. Dilekçede Kamu İhale Kanunun açık hükmü nedeniyle Yüksek Kurul huzurunda yemin etmek için izin ve randevu talep ettim. Elden aynı arkadaşlarla Yargıtay'a gönderdim.

İki gün içinde yanıt geldi ve yine bir cuma günü sabahtan yemin töreni için Yargıtay'ın ana binasındaki toplantı salonuna beklendiğimiz bildirildi.

O gün neredeyse heyecandan bacaklarımız titreyerek salondaki en ön sıraya dizildik. Salonda görevli birkaç kişiden başka hiç kimse yoktu. Sessiz bir bekleyiş bir asır gibi uzadı. Az sonra kırmızı cübbe ve sarı şeritli yakalıkları ile Yargıtay Başkan ve üyeleri kürsüdeki yerlerini aldılar. Birlikte bir yemin metni hazırladık.

Bu metni yüksek sesle okudum. Sonra sırayla Kurul üyesi arkadaşlarım da aynı metni okudular. Başkan yemin töreninin yasada istenen şekilde tamamlandığını bildirdi ve yemin tutanağı bana verildi. Böylece göreve başlamış olduk.

Ertesi hafta Maliye Bakanı Sümer Oral'ı ziyaret ettim.

Özetle aramızda geçen konuşmayı aktarayım... 'Sayın Bakanım, geçici olarak Bakanlık kitaplığını kullanıyoruz. Kısa sürede bir yer bulmamız ve kira ödememiz gerekecek. Ayrıca yardımcı ve kadrolu personel atamamız, bunların özlük haklarını belirlememiz için hızlı ve yoğun çalışacağız. Bu noktada benim ve arkadaşlarımın göreve başlamaları nedeniyle kendi kurumlarıyla ilişkilerinin kesilmesi ve daha sonra kesinleşecek de olsa aylıklarının benim tarafımdan ödenmesi gibi acil çözüm bekleyen sorunlarımız var.' şeklinde yardım bekleyen bir konuşma yaptım. Bakanın sözleri çarpıcı idi. 'Kadro ve yer sorunlarınızı kolaylıkla çözeriz ama benden para beklemeyin.'

Nezaket ziyareti kısa sürdü ve tekrar kitaplığa döndük.

Çare olarak arkadaşlarımızın yeni atamalarını üç gün tebliğ etmedim, eski kurumlarından aldılar aylıklarını. Bir süre böyle sürdürdük. Bu arada ben yasanın açık hükmü gereği Eti Holding Yönetim Kurulu Üyeliği görevimden ayrıldım."

Bina sorunumuz vardı sırada...

Sener Akkaynak bina temininin nasıl sağlandığını şu satırlarla aktarıyor:

"Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) devredilen Cavit Çağlar'ın bankasına ait binanın boş tutulduğu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) Başkanından geçici kullanım için istedik. Hiç ikilemeden anahtarı teslim etti. "Kira sözleşmesini de sonra, paranız olduğu zaman yaparız" dedi. Böylece Kurum olarak bir çalışma yerimiz oldu.

İlk işimiz, bir üye arkadaşımızın tanıdığına yazdırdığı 'T.C. Kamu İhale Kurumu' levhasını kapının üstüne asmak oldu.

Binanın tek anahtarı bende olduğundan Kuruma en erken ben gidiyordum. Benden önce gelen kapıda bekliyordu bazen. Ayrıca kapıda geleni karşılayıp içeri alacak

elemanımız da olmadığı için geç gelenler de kapalı kapıda kalabiliyordu.

2002 yılının nisan ayında yapılan kurul atamaları ile başlayan süreç çok sıkışık zaman aralığına sahipti. Yani yıl sonuna kadar ikincil mevzuat dediğimiz yönetmelikler hazırlanacak, o yılın uygulama düzenlemesi yayınlanacak ve yıl sonuna kadar son iki ayda da konferans ve uygulama seminerleri verilecekti. Tam kapasite çalışma haziran ayında ancak başladı. O nedenle geceleri bile çalışıyorduk.

Yıl sonuna yakın Başbakan Yardımcısı Sayın Abdüllatif Şener, yasanın yılbaşı itibarıyla yürürlükte olacağını ilan etti.

Böylece Kamu İhale Kurumu'nun (KİK) kuruluş öyküsü, aslında 2002 Haziran ayını izleyen altı ay içinde tamamlanmış oldu."

İNTEs ve Kamu İhale Kurumu İş Birliği

Yasa yürürlüğe girerken İNTES'in yaptığı katkılara da değiniyor Akkaynak:

"4734 sayılı Kamu İhale Kanunu (KİK), Cumhuriyet'in üçüncü kuşak ihale kanunudur. İlki 2490 sayılı, ikincisi ise 2886 sayılı kanunlardır ve her ikisi de ortalama 40 yıl yürürlükte kalmıştır. Kamu malları satışları ise hala 2886 sayılı Kanuna göre devam etmektedir. Bu yeni kanun, Avrupa Birliği uyum kanunlarından biri olarak yasalaşmış ve önceki kanunlardan farklı olarak kamu alım kuralları ve uygulama yöntemi belirlemiştir. Ayrıca önceki kanunlar kamunun alım ve satımlarını düzenlediği halde son kanun sadece kamu alımlarını kurala bağlamıştır. Bu açıdan bakıldığında bu kanuna 'kamu harcama' kuralları ve adına da 'Kamu Alım Yasası (KAY)' demenin daha doğru olacağı kanısı taşıyorum.

Kurum olarak katıldığımız Avrupa Birliği uyum toplantılarındaki faslın adı da zaten 'Kamu Alımları' faslı idi. Bu toplantılarda en yoğun baskı 'eşik değer' tartışması olmuştur. Zira Avrupa Birliği temsilcileri, yaşamızdaki eşik değer çıtasının çok yüksek olduğunu ve Birliğe üye olmak istiyorsak MUTLAKA bu değerlerin düşürülmesi ve Birlik standartlarına uyulması konusunda ısrarlı idiler. Böylece yerli katılımcılar için küçük boyutlu alımlar dışında kalan büyük boyutlu alımlar yabancılara açılmış olacaktı. Oysa Yasa, yerli katılımcıları koruma amacı da taşıyordu. Karşı tezimiz ise, 'Siz bizi henüz bahçe kapısının dışında tutmaya devam ediyorsunuz, ne zaman kapıya ve hatta içeri o zaman biz bütün kurallara uyarız ve hatta uymak zorundayız.' olmuştu. Fasl kapanmadan bitirildi. Öteki fasıllarda da benzeri sonuçlar alındı.

Benzeri karşı çıkışlar, ülke içinde de vardı ve bu Yasanın uygulanmasının ertelenmesi ve hatta yürürlüğe konulmaması konusunda yoğun istekler kimi kamu kurumlarından geldiği gibi hükûmet kanadında da gelmekteydi. En başta günün Bayındırlık Bakanı yasaya karşı çıkıyor ve 'benim müteahhidim iyidir' şeklinde demeçler verebiliyordu. Buna karşın başta İNTES ve Müteahhitler Birliği olmak üzere iş dünyasından büyük destek vardı. Dünya Bankası ve Avrupa Birliği yanı sıra hemen bütün basın yayın organları da lehte yayınlara başlamıştı.

Sanırım bütün bu olumlu yöndeki rüzgâr hükûmete de etkili oldu ve 2003 yılbaşında yasa yürürlük kazandı.

2002 yılında, Kamu İhale Kurumu bir 'düzenleme ve denetleme kurumu' olarak benzeri kurumlar arasında yerini almış, ancak henüz kendisine verilen 'denetleme' görevine başlamamıştır. Dolayısıyla giderlerini karşılayacak geliri de yoktur. Bütçeden aldığı özel yardımlarla ayakta kalmış, daha sonraki yıllarda genel bütçeye fazlasıyla geri ödemedede bulunmuştur."

Kamu İhale Kurumu ile ilk toplantı

O toplantıda bulunan Sener Akkaynak bakan neler söylüyor:

"Özellikle İNTES, hem geniş kapsamlı toplantılara ev sahipliği yapma hem de kamuoyuna basın yoluyla bu çabalarımızı anlatmada Kuruma maddi ve manevi büyük katkılar sağlamıştır.

İNTES'in düzenlediği geniş katılımlı toplantıda ilk kez Kamu İhale Kurulu üyeleri olarak 'görecüye' çıktık. Henüz düzenleme işlemlerini bitirmiş, ancak denetleme işlemlerine başlamamıştık. Konuşma sırası bana geldiğinde heyecanım en üst düzeyde, söze bu kuruluşlara destek ve katkıları için teşekkürle başlayıp 'Bizi izlemeye devam edin ve eleştirin ki doğrusunu birlikte bulalım.' diyerek bitirdiğimi hatırlıyorum.

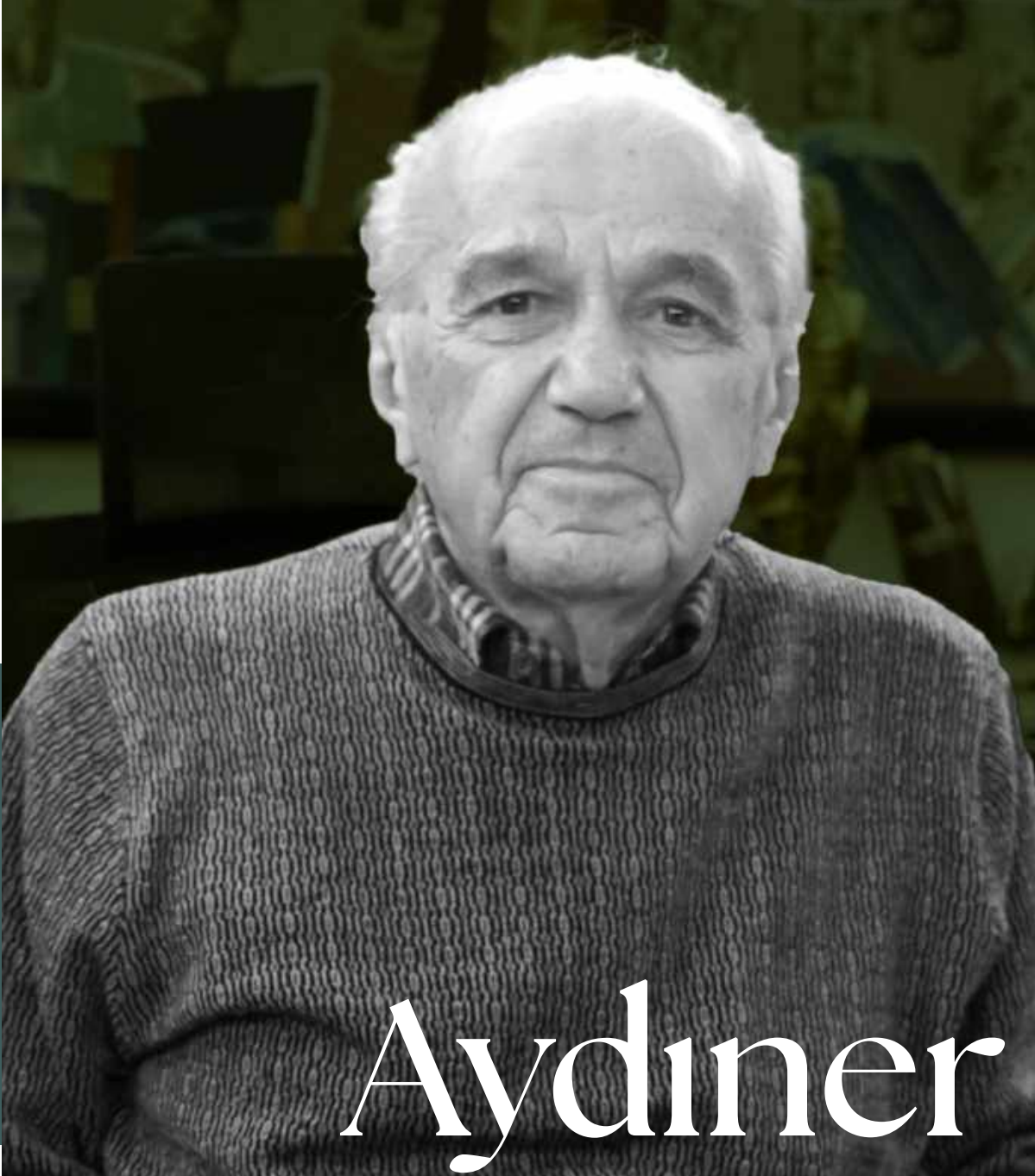
Bu cümle desteği daha artırmış ve bizleri de rahatlatmıştı.

Kurumun düzenleme ve denetleme fonksiyonları işlemeye başlamıştı. Ancak hükûmette Kurumun bağımsızlığı ve denetimi konularında kesinleşmiş bir algı yoktu hâlâ. Sık sık televizyon kanallarında yasa ve uygulama tartışması sürüyor, elden geldiğince Kurumu ve temsilcisi olarak beni köşeye sıkıştırma çabaları sürüyordu. Bu durum, her üç ayda bir bütün kanallardan verilen ihale istatistikleri ile hem iş dünyasının hem de halkın ilgisini çekmeye başlamasıyla eridi. Artık Kurum, kamudaki yerini sağlamlaştırmaya başlamıştı. Bunda basın yayın kanalları kadar İNTES'in, ilgili birlik ve kuruluşların çabaları en etkin rol oynamıştır."

Kamu İhale Kurumu

Turgut

AB Normlarına Uygun Bir Kanun Hazırlamaya Çalıştık

“ Bakanlığın düşünceleri sektörün ihtiyaçları ile birleşti. ”

Turgut Aydın

Yönetim Kurulu Üyesi
2001-2004

Kamu İhale Kanunu hazırlık çalışmaları sırasında İNTES'in katkı sunduğu dönemde Yönetim Kurulu üyelerimizden Turgut Aydın Türkiye'nin önde gelen şirketlerinden birinde Aydın İnşaat'ta Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısıydı. Ancak onu Sendikamız için özel kılan bir vasfı daha var o da hukukçu kimliği... Bu nedenle bilgi ve tecrübesine her zaman danıştığımız bir isimdir. Turgut Aydın'ın aynı zamanda İNTES tüzüğü'nün güncellenmesinde hukukçu kimliği nedeni ile büyük emeği vardır.

Aydın tüm mütevazı kişiliği ile o günlerdeki katkılarını anlatı bize:

“İbrahim Şencan'la başladım, Şükrü Koçoğlu'yla da çalıştım. O devrin çalışma şartları çok farklıydı diye düşünüyorum. Bugünkü ortamı bilemiyorum elbette ama biz her türlü konuyu aramızda samimiyetle görüştük; şu şöyle olsun, bu böyle olsun, bu sektörün menfaati şuradadır şeklinde rahatlıkla tartışabiliyorduk, firmaları etkileyip ihale şartlarını değerlendirebiliyorduk. Uzun süredir çok ilgilenmediğim için net bir şey söyleyemeyeceğim ama şimdilerde görüntü öyle değil.

Bayındırlık Bakanı Abdülkadir Akcan zamanında, ihale kanun tasarısı hazırlandı. 4-5 ay kadar beraber çalıştık.

Bakanlığın, hükûmetin düşünceleriyle bizim düşüncelerimiz, sektörün ihtiyaçları birleşti ve Avrupa normlarına uygun bir kanun hazırlamaya çalıştık.

Ama bugün gördüğüm kadarıyla 100 kusur kez revize edilmiş yasa... O kanun hem devletin menfaatine hem iş yapanın menfaatine idi... İşveren de suiistimal yapamazdı, o şartlara bağlamıştık kanunu.

Yönetimde olduğum dönemde arkadaşlarımızın hemen hepsiyle çok uyumlu çalıştık. Yönetimin içerisinde problem olduğunu hiç hatırlamıyorum. Devletle olan ilişkilerimizde de öyle... O zaman yeni İhale Kanunu çıkarken Bayındırlık Bakanlığı yapan Abdülkadir Akcan'la hiç tahmin etmediğimiz şekilde olumlu münasebetlerimiz olduğunu söyleyebilirim. Çok yapıcıydı... O bize bu şansı vermeseydi böylesine doğru ve kapsamlı bir kanun çıkması çok mümkün olamazdı... Sektörün temsilcisi olarak bize pek çok konuyu sorarak, İNTES'le iş birliği içinde çalıştı o dönem sayın bakan...

Dönemimde elimden geleni yaptım evet, tüzük hazırlanmasında da hukuk bilgimle faydam olmuştur belki ama bu konuda kendimi övmek istemem elbette.”

Her platformda kanuna ilişkin çalışmalar yürütüldü

Sektörümüz için ülke gerçekleri ve AB kriterlerine uygun bir kanunun yapılması gündeme geldiğinde gereğini yaptık. Kamu İhale Kanunu'nun kamuoyunda gündeme getirilmesi, hazırlanması ve yasallaşma sürecinde İNTES olarak önemli sorumluluklar üstlendik.

Kanun yürürlüğe girdiği tarihten bu yana sayısız değişikliğe uğradı. Her değişiklik sonrasında görüşlerimizi ifade ettik.

Kamu İhale Kanunu'nun tanıtımı ve Kurul üyeleri ile tanışma sürecine yönelik ilk toplantı organize eden kuruluş olduğumuz gibi en çok toplantı düzenleyen ve yayınlarında konuyu ele alan kuruluşlardan birisi de olduk. Kimi gün oldu yüksek danışma kurulu üyelerimiz Kamu İhale Kurulu üyeleri ile bir araya geldi kimi gün oldu yönetim kurulumuz üyelerimizin ilettiği sorunları bizzat bürokrasiye aktardı. Her yatırımcı kuruluş nezdinde ayrı raporlar düzenledik. Sektörel kuruluşların düzenlediği toplantılarda davetlere icap ettik ve daha farklı kesimlere görüşlerimizi ilettik. Yazılı medyaya sayısız görüş yazdık. Elbette sorunlarımızın bir kısmı çözüme kavuştu bir kısmı ise bugün hala devam etmekte.

Çözüm Arama Konferanslarımızda konuştuğumuz konular yeniden değerlendirilerek yayın haline getirdik.

Bu yayınlarımız:

- **4734 sayılı Kamu İhale Kanunu Çerçevesinde Mevzuat Değişiklikleri ve Uygulamada Yaşanan Sorunlar / 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu Uygulamaları ve Sorunlar**
- **Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu Uygulamaları Değerlendirme Sempozyumu**
- **Kamu İhale Sözleşmelerinin Yürütümünde Sorunlar ve Çözümde Yüksek Fen Kurulu'nun Rolü**
- **Beklenmeyen Fiyat Artışlarının Kamu İhale Sözleşmelerine Etkisi Raporu**

İnşaat Sanayii Dergisi'nin içeriğinde Kamu İhale Kanunu'na yönelik farklı konular sıklıkla gündeme geldi. Başkan Celal Koloğlu ise İnşaat Sanayii Dergisi'nde yönetim kurulu üyeliği döneminde müteahhitlik konusunda çok sayıda yazı kaleme almıştı.

Celal Koloğlu'nun Yönetim Kurulu Başkanlığı döneminde ise ilk yazısı İhale Rejimi ve Sorunlar başlığını taşıyacaktı:

"Kamu İhale Kanunu ve ikincil mevzuatın uygulanmasında karşılaşılan birçok sorunun temelinde isteyen herkesin hiçbir şart ve deneyim aranmaksızın İnşaat- Taahhüt sektöründe faaliyet gösterir olması bulunmaktadır.

Bir müteahhit olarak hiçbir deneyime sahip olmadan, belirtilen nitelikte kalitede ve süresinde iş yapmayan, deneyimi ve mesleki devamlılığı olmayan firmaların çeşitli şekillerde elde ettikleri iş deneyim belgeleri ile iş alması sorunun kaynağını oluşturmaktadır. Bunun sonucunda ise aşırı düşük bedelle iş alınmakta, bu durum ise ekonomik kayıplara neden olmaktadır.

Hak ve nefaset kuralları sorumlulukla bağdaşmayan bir şekilde, iş deneyim belgesi elde edilmesi kabul edilebilir değildir. Belge elde etme hususu ve buna bağlı olarak ihaleye katılım yeterlilik kurallarının yeniden düzenlenmesi yoluna gidilmelidir.

Yurt içinde ve özellikle yurt dışında edinilen iş deneyim belgeleri ve bilanço değerleri muhteviyatı önceden incelenmeli, ihale aşamasından önce teyit edilmelidir. İhale süresinin uzun olduğu hususu da dikkate alındığında, zaman kaybının ekonomiye yükü artmakta, yatırımların geri dönüşümü uzamaktadır.

Önemsemediğimiz bir diğer husus ise; mevcut Fiyat Farkı Esaslarının devam eden sözleşmelerin ani fiyat artışlarını karşılamada yetersiz kalmasıdır. Bir krizle karşılaşmadan Fiyat Farkı Esaslarının yeniden ve temelden ele alınarak düzenleme yapılması gereklidir. Fiyat farkında esas alınan endekslere girdi teşkil eden kalemler inşaat sektörüne özgü girdi kalemleri olamayıp, genel endekse yöneliktir. Bu nedenle endekslerden kaynaklı sorunlar devam etmektedir.

Mevcut Fiyat Farkı Esasları, dövizdeki artışa bağlı olarak fiyat farkı verilmesini öngörmemektedir. Yurt dışından temin edilen araç gereçlerde ve malzeme ithal edilmesi zorunlu sözleşmelerde fiyat artışlarının karşılanamaması sonucu sözleşmeler tamamlanamaz duruma gelmektedir. Öngörülemez oranda döviz artışı nedeniyle oluşan fiyat farkının ödenmesine ilişkin düzenleme yapılması zorunlu hale gelmiştir.

Son olarak aşırı düşük tekliflerin sorgulanmasında ve değerlendirilmesinde esas olan yaklaşık maliyetin doğru şekilde hazırlanması hususuna değinmek istiyorum.

Gerçek fiyatı yansıtmayan yaklaşık maliyet, çeşitli şekillerde elde edilen belgelerle alınan yeterlilikler sonucu aşırı düşük teklifler ve sorumsuz sorunlular sonucu ülkemizin kaynakları heba olacaktır.

İnşaat sektörünün Kamu İhale Mevzuatı'ndan kaynaklanan sorunlarının öncelikle ele alınarak çözümünün sağlanması dünyada marka olmuş Türk müteahhitlerine ve ekonomiye yeni bir dinamizm kazandıracaktır. Bu konuda elde edilecek başarı, ülke ekonomisinin büyüyerek daha da güçlenmesinin yolunu açacaktır."

KİK - İNTES - TMB - ASMÜD Ortak Toplantısı

MÜTEAHHİTLİK, MÜTEAHHİTLER ve MÜHENDİSLER

İNTES 1992 yılında TOBB Müteahhitlik sektör kurulunda temsil yetkisi almıştı. Zira bu yıla kadar da sektörün saygın bir konuma gelmesi için kamuoyunda farklı platformlarda görüşler açıklanmış resmî kurumlarla yazışmalar yapılmıştı. 1964 yılından bu yana tutulan evrak arşivinde bu konuda çok sayıda belge mevcut.

Kazakistan Tengiz Petrol Sahası

“Müteahhitlik diğer ticaret kollarına benzemez, riski büyüktür. Bu itibarla müteahhidin evvela ileri görüşlü olması lâzımdır. Bir müteahhidin önümüzdeki yıllarda hayat şartlarının ne olabileceğini, malzeme fiyatlarını, işçi ücretlerini ve durumlarını önceden basiretli olarak kestirebilmesi lazımdır.”

Hayri Kayadelen

Yönetim Kurulu Üyesi
1964

Kuruculardan Hayri Kayadelen 1964 yılında bugün de halen önemini koruyan ifadelerle bir yazı kaleme almıştı:

“Aslında müteahhitlik zor bir iştir. Düşününüz, bir müteahhidin yerine kendinizi koyunuz. Önümüzdeki yıllar boyunca devredecek bir işi kesin fiyata bitireceğim diye yüklenmek ne demektir? **Bunun için müteahhitlik Türkçede yüklenici veya yüklem olarak ifade edilir.** Yükleneceği yükün ağırlığını iyi tahmin edemeyen kimse veya kuruluş o yükün altında ezilir. Müteahhitlik diğer ticaret kollarına benzemez, riski büyüktür. Bu itibarla müteahhidin evvela ileri görüşlü olması lâzımdır. Bir müteahhidin önümüzdeki yıllarda hayat şartlarının ne olabileceğini, malzeme fiyatlarını, işçi ücretlerini ve durumlarını önceden basiretli olarak kestirebilmesi lazımdır. İş yükledikten sonra karşılaşacağı zorlukları iyi tahmin etmesi lazımdır.

Üzülerek söylemeliyim ki memleketimizde müteahhitler işler yüklendikten sonra en çok devletin o güne kadar mevcut olan mevzuatı değiştirmesinden ve devlet eli ile istihsal edilen maddelerdeki fiyat ve değişmelerinden yana birçok sürprizlerle karşılaşır.

Müteahhitliğin vasfı iyi bir organizatör olmaktır. Bu suretle müteahhit, çok ve çeşitli işler yapabilecek kişilere iş sağlayan ve onlara lâıyığı veçhile ile çalıştıran kimselerdir. Bu suretle müteahhitlik bünyesinde iyi verimli çalışan kimseler ancak yer alır. Hatır gönül için adam alınmaz, tavsiye sökmaz.

İhale sureti ile müteahhitlere yaptırılan işlerde ise müteahhit yüklendiği bedel mukabilinde o işi bitirmeye mecburdur. Zarar ederse bu zarar kendisine aittir. Bu suretle müteahhit müessesinin birçok kimselerin dolayısıyla milli gelire, bu gelirin iyi bir tarzda kullanılmasına olan fayda ve hizmeti büyüktür.

Müteahhitlik müessesinin anlamı şudur; ortada yapılacak bir iş vardır. Bu iş sahibinin kaygısı şudur, bu işi belli bir fiyata belli bir zamanda nasıl yapabilirim. İş küçük de olsa büyük de olsa bu soru her iş sahibinin aklına gelir ve küçük iş sahibi belki de gündelikle tutacağım birkaç iş için başında durup yaptırabileceğini düşünse de büyük işte buna imkân yoktur. Bu sorunun cevabı şudur: Böyle işleri bilen ve yapabilen kimseleri ve müesseseleri arayıp bulmak onlarla anlaşarak belli bir zaman kaybına ve bir global fiyata bağlayarak onlara yaptırmak. İşte taahhüde bağlamak fikir ve ihtiyacı bundan doğmuştur."

İNTES'in 1986-1990 yılları arasında Yönetim Kurulu üyeliği görevini üstlenen Cemil Cudi Eke ise bir konuşmasında çok net ifadeler kullanmıştı:

"Sap ve saman satan kişi ile yapım, onarım, endüstriyel tesislerin imalat ve montajlarının yapımı ile uğraşan ciddi firmalarımızın aynı isimle 'müteahhit' olarak anılmaları kesin olarak önlenmelidir. Dünyanın hiçbir yerinde sap ve saman satan ile bir atom santralını veya bir baraj inşaatın yapan firmanın iştirak konularının, aynı kanun kapsamı içinde mütalaa edildiğini göremezsiniz."

MÜTEAHHİTLİK

Karakaya Baraj Gölü Demiryolu Köprüsü

Mahmut

Yetkiner

“ Müteahhit teknolojik gelişmeleri özümsemiş, yeni teknolojik gelişmelere açık, dünyadaki teknik ve ekonomik olumsuzlukları takiple yükümlü bir kurumdur. ”

Mahmut Yetkiner

Genel Sekreter
1993-2001

İNTES'in 1990'lı yıllarda Genel Sekreterlik görevini üstlenen bir ismi ise Mahmut Yetkiner idi. Yetkiner o dönemde yayın hayatına yeni başlayan ve oldukça ilgi çeken dergide, müteahhitlik kavramına ilişkin çok sayıda yazı kaleme almıştı. Görevini sürdürürken bürokrasi ile de yoğun temas hlindeydi. Aradan geçen yıllarda Sendikamız çalışmalarını yakından takip ettiğini belirten Genel Sekreterimizle 60'ıncı yıl vesilesi ile yeniden bir araya geldik.

Yetkiner'in müteahhitlik kavramına ilişkin yaklaşımı 2024 yılına gelindiğinde değişti mi dinleyelim:

“1990'lı yıllarda kaleme aldığım sorunların bir kısmının bugün de devam ettiğini izliyorum. Bu toprakların imarına katkı sağlayan müteahhitler sadece ülkemizin değil dünyanın en derin, en yüksek barajlarını inşa ediyor. Kprlerimiz teknolojik, mimarlık ve mühendislik teknikleri ile dünyanın en önemli yapılarını oluşturuyor. Binalarımız bir şehrin prestij yapıları oluyor.

Peki bu önemli yapıları inşa eden müteahhitler kimlerdir?

Aranan vasıflar nelerdir?

Nasıl bir sınıflandırmaya tabi olmalılar?

Bu ve buna benzer soruları sorarak cevaplarını aramaya çalışmıştık. Genel Sekreterlik görevimi sürdürdüğüm dönemde 2886 sayılı Kanun yürürlükte idi. Müteahhit zerine ihale yapılan istekli olarak tanımlanıyordu.

Bu durum ise çok geniş bir kesimi müteahhit olarak kapsamaktaydı. Yol, baraj yapan müteahhit idi ancak bir heykeltıraş, bir konfeksiyoncu da bu tanımın içine girebiliyordu. Bu kargaşa içinde tüm olumsuzluklar hep müteahhitlere mal ediliyordu. Yani inşaat, tesisat, onarım, montaj, iyileştirme vb. işleri yapan müteahhitlerin imajını olumsuz etkiliyordu.

Atatürk Barajı

Biz İNTES olarak müteahhitliğin nasıl olması gerektiğini anlatacak, ülkemiz müteahhitlerini temsil edecek, sorunlarını benimseyecek ve çözecek, görüşlerini aksettirecek, aralarındaki iş birliğini sağlayacak, geliştirecek, olumsuzluklara mücadele edecek ve nihayet mühendisliği lâyık olduğu onurlu yere taşıyacak bir örgütlenme biçimine önem verdik.

O zamanki ismi ile İNTES İşveren Dergisinde kaleme aldığım bir yazıda müteahhitliğin nasıl olması gerektiğine ilişkin düşüncelerimi açıklamıştım.

MÜTEAHHİT her türlü inşaat, tesisat, imalat vb. işleri yapmayı üstlenen, bu işleri yapan, koordine eden, yöneten, deneyimli,

işin teknik ve finansal organizasyonunu yapan, örgütlü gerçek ve tüzel kişiler veya bunların oluşturduğu iş ortaklıkları ve özel ortaklıklardır.

MÜTEAHHİTLİK mesleğinin bir okulu, bir fakültesi veya daha genel bir ifade ile bir eğitim süreci yoktur. Ancak, yukarıda sayılan özellikleri ve nitelikleri göz önüne alındığında mühendislik, işletme ve ekonomi eğitimlerinin birçok halde gerekli olduğu veya olabileceği düşünülebilir.

MÜTEAHHİTLİK aynı zamanda uzmanlık faaliyetlerine dayalı, örgütlü bir hizmet alanıdır. Müteahhit belli bir zaman diliminde yaptığı veya meydana getirdiği işin her türlü olumsuzluklarından sorumludur.

MÜTEAHHİT teknolojik gelişmeleri özümsemiş, yeni teknolojik gelişmelere açık, dünyadaki teknik ve ekonomik olumsuzlukları takiple yükümlü bir kurumdur.

O dönemde kamuoyunda bu tarife girmeyenlerin konu dışında tutulması gerektiğini, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun adının ve kapsamının değiştirilmesi ve Devlet Alımları ile ilgili ayrı bir yasanın çıkartılmasını vurgulamıştık.

Aynı zamanda 'Müteahhitlik Müessesesinin', kamu önündeki imajının düzeltilmesi ve müteahhitliğin saygın meslek kuruluşları nezdindeki yerini alması için TV ve gazetelerden de yararlanarak yoğun uğraş verdik.

Sektörün önemi ve sorunlarını yetkililere her fırsatta ve yorulmadan, bıkmadan aktardık.

Bugün sorunlar kısmen çözüme kavuşmuştur. Mevzuatın ismi değişmiş, kamu alımları uluslararası normlar da dikkate alınarak düzenlemelere tabi olmuştur.

Elbette kanundan doğan uygulamalarda çözüme kavuşması gerekli unsurlar devam etmektedir. İNTES bu sorunları sürekli olarak gündeme getirmektedir. 60 yıldır üyesi olsun ya da olmasın sektörümüzü temsil eden her kuruluşun ilk aklına gelen çözüm merciinin İNTES olması için gerekli çabayı göstermektedir."

ibrahim

Şencan

“Yurt dışındaki birçok büyük yapının inşasında Türk müteahhitleri, dünyanın dev firmalarıyla rekabet edebilmekte, onlardan daha iyi iş yapabilmektedirler.”

İbrahim Şencan

Yönetim Kurulu Başkanı
1993-2001

Yönetim Kurulu Başkanlarımızdan İbrahim Şencan da görevde kaldığı 10 yıl süresince bu konudaki ifadelerini hem basına verdiği demeçlerde hem Geleneksel Toplantılarımızda hem de dergimizde ifade etmiştir.

Bir konuşmasında Şencan şu ifadeleri kullanmıştır:

“2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre, her türlü alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa işleri, üzerine ihale edilen kişi veya kuruluş müteahhittir. Bize göre, bu tanım çok yanlıştır ve kavram kargaşası yaratmaktadır. Çünkü müteahhit denince akla inşaat müteahhidi geldiği gibi sokaktaki adamın kafasındaki müteahhit kavramı da aynıdır.

Hükûmetlerin iftiharla kamuoyuna takdim ettiği yatırımların Türk müteahhitlerinin eseri olduğu hep göz ardı edilmiştir. 1950'lerde Türkiye'de küçük bir baraj, köprü yapabilmek veya sanayi tesisi kurabilmek için yabancı müteahhitler aranmıştır. Bugün, dünyanın sayılı barajlarından olan Atatürk Barajı başta olmak üzere, yurdumuzdaki pek çok büyük yapının Türk müteahhit ve mühendislerinin eseri olduğunu iftiharla görmekteyiz.

Yurt dışındaki birçok büyük yapının inşasında Türk müteahhitleri, dünyanın dev firmalarıyla rekabet edebilmekte, onlardan daha iyi iş yapabilmektedirler. Rusya'da Türk müteahhitlik firmaları Avrupa firmalarına tercih edilmektedirler.

Dünyanın önde gelen büyük müteahhitlik firmaları ile, onların kendi memleketlerinde dahi, rekabet edip iş alabilecek duruma gelmiştir. Ekonomimize bu derece büyük etkisi ve katkısı olan inşaat sektörü mensuplarının (gerek müteahhit gerek yatırımcı kuruluşların) her bakımdan teşviki yanında, kamuoyunda yıpratılmasına da dikkat ve itina edilmesi gerekir.

Borçlar Kanunu'nun 355'inci maddesine göre müteahhit, 'iş sahibine bir semen yani bedel karşılığı bir şeyin imalini üstlenen kişi'dir. Yani müteahhit olmanın en önemli şartı bir eser meydana getirmektir. Kanuna göre; iş sahibine, ücret karşılığı bir eser meydana getirmek üzere istisna akdi imzalamış olan kişi 'müteahhit'tir. Müteahhit tarifinin doğrusu da budur. Müteahhitliğin tanımı da Borçlar Kanunu'ndaki tarife uygun hâle getirilmelidir.”

İNŞAAT SANAYİİ TANIMI İLK KEZ PAYLAŞILIYOR

Yıl 2001'e geldiğinde M. Şükrü Koçoğlu Yönetim Kurulu Başkanı olarak seçilmişti. Başkan Koçoğlu da sektörün itibarını yükseltmek adına çok önemli girişimlerde bulunmuştu. 2013 yılına kadar Başkanlık görevini sürdürürken İNTES'in çok önemli hizmetlerinde Başkan Koçoğlu'nun imzası bulunmaktadır. Koçoğlu hem görsel hem de yazılı mecralarda bu konuyu gündeme getirdi. Müteahhitlik tanımı ve sektör sorunlarını usanmadan anlattı. Israrla savunduğu konu artık Türkiye'de inşaat sektöründe; kalıcılığı hedefleyen, mesleki sorumluluk taşıyan, mühendislik bilimine dayalı hizmet üretenler egemen olması ve kime müteahhit denileceği, hangi nitelikleri taşıyanların müteahhitlik yapabileceği belirlenmesi idi.

Koçoğlu'nun o gün anlattıkları pek çok hususun bugün de geçerliliğini koruduğunu gösteriyor. Nitekim son olarak gerçekleştirdiğimiz röportajda müteahhitlik kavramına ilişkin ifadeleri şöyle oldu:
"Müteahhitlik sektör olarak hizmet sektöründe olmasına karşın aslında üretim yapan bir sektördür.

Şimdiye kadar hiç algılanıp, konuşulmadı ama gerçek durum bu, daha doğrusu diğer taahhüt işlerinden ayrıldığı konu budur. Nasıl üretim diyeceksiniz; sürekli akan bir suyun üzerine bir bakıyorsunuz (3-5 sene sonra) kocaman bir imalat yapılmış biz kısaca «Baraj» diyoruz, yeşilliklerin ağaçların olduğu bir yere bakıyorsunuz (maalesef) birkaç sene sonra binalar dikilmiş... Bunun gibi misaller çoğaltılabilir. Şimdi bunlar üretim değil mi. Oysaki müteahhitlik sadece «taahhüt» olarak görülüyor. İşte yanlış bu.

Gelelim yapı müteahhitliğine; müteahhitlik kelimesi Türkiye'de niteliksel olarak hiç olumlu görülmemeyen bir kavramdır. Nicelik olarak da (Türkiye'de tüm Avrupa ülkelerindeki müteahhit sayısından misli misli fazla müteahhit olması) olumsuzluğa fazladan bir ivme vermektedir. Yani negatif fazlalıklarımız var.

Ne tür fazlalıklar bunlar? Deprem oluyor, yapıyı müteahhitler yaptığı için başka hiçbir unsurun sorumluluğu tartışılmazken müteahhitler tartışılıyor, böyle bir fazlalık var.

Bürokrasi ve siyaset ilişkilerinde maalesef uygunsuz ilişkiler anlamında fazlalıklarımız var. Niceliksel olarak çokluğun getirdiği problemlerimiz var. Ayrıca, nitelik yoksunluğundan dolayı yan yollara! sapmalar vardı.

Kamuoyunda da tabii olumsuz algı vardı. Bunu değiştirebilmek, bundan biraz daha uzaklaşmak adına ve üretim yapanla mal satanı ayırmak adına 'İnşaat Sanayicileri' kavramını getirdik, ismimizi değiştirdik ama kimliğimizi değiştiremedik. Yani özümüzü değiştiremedik. Burada geline nokta -aşağı yukarı 20 sene oldu- buradan geri bakınca, şimdi güncel olarak da irdelediğimiz zaman, çok da değişen bir şeyin olduğunu düşünüyorum.

Bizler mühendislik bilimine dayalı hizmet üretimini hedefleyerek ürettik projelerimizi, ismimizi de bu hedeflere uyumlu olması için değiştirdik.

Ancak maalesef siyasetin olumsuz anlamda etkin olması düşündüklerimizin gerçekleşmesinde engel teşkil etti.

Bu neoliberal politikalar sadece bizim meslekte değil doktorlukta da var, hukuk (adalet) alanında da var, iktisat alanında da var yani her türlü meslek branşında bu maalesef geçerli. Kısacası geldiğimiz noktada ismimizi değiştirmemizin kalıcı bir etkisi olmadığını şu anda üzümlere söylüyorum.

Belki bunu şuna da bağlamak gerekebilir: Vatandaşın devlete kazık atmaması ama devletin de vatandaşına kazık atmaması önemli. Bu da sosyal devlet anlayışından geliyor. Neticede özümüzü değiştirmeden sadece şekilcilikle çok ileri noktaya varamayız.

Güzel bir laf var, 'Her ağacın kurdu kendi özünden olur' Biz ahlakın egemenliğini kurmadığımız zaman bütün bunlardan hiçbir sonuç alamayız. Ziya Gökalp'in çok güzel bir lafı var: 'Ahlak düşündüğün ile yaptığın şeylerin benzerliğidir.' Sanıyorum kıssadan hisse yeterli."

Başkan Koçoğlu ve Yönetim Kurulu üyeleri müteahhitlik kavramının artık fazlası ile yıpranmış hatta eskimiş ve ne yazık ki doğru tanımının bir türlü yapılamamış olduğunu düşünüyordu. Oysa inşaat sanayii, mühendislik bilim dalını endüstriye dönüştüren ve ekonomiye katma değer yaratan ticari bir faaliyetti. Yıllardır tanımı bir türlü yapılamayan müteahhitlerin yaptığı da bu; yani sanayicilik idi.

23 Ocak 2002 tarihinde gerçekleştirilen Geleneksel Yemekli Toplantıda Başkan Koçoğlu tarafından ilk kez İNŞAAT SANAYİCİSİ kavramı ifade edilmişti.

Sektörün ciddi ve sorumluluk sahibi mensuplarının kendilerini bu kavram ile tanımlamalarının önemini vurgulayan Başkan Koçoğlu o dönemde şu ifadeleri kullanmıştı:

"Ülkemizde vergi ödeyen, istihdam yaratan yatırımları ekonomiye kazandıran, ciddi organizasyon, makine parkı ve finansman yapısına sahip inşaat müteahhitlerine artık İNŞAAT SANAYİCİLERİ olarak hitap edilmesi zamanı gelmiştir.

Bu tanımı, her türlü işi taahhüt eden 'diğer müteahhitlerden' sektörümüzün gerçek temsilcilerini ayırmak üzere benimsemeyi ve kullanmayı rica ediyorum. Genel olarak, Müteahhit; 'Başkasıyla ilgili işi yapmayı üzerine alan kişi olarak' tanımlanmaktadır.

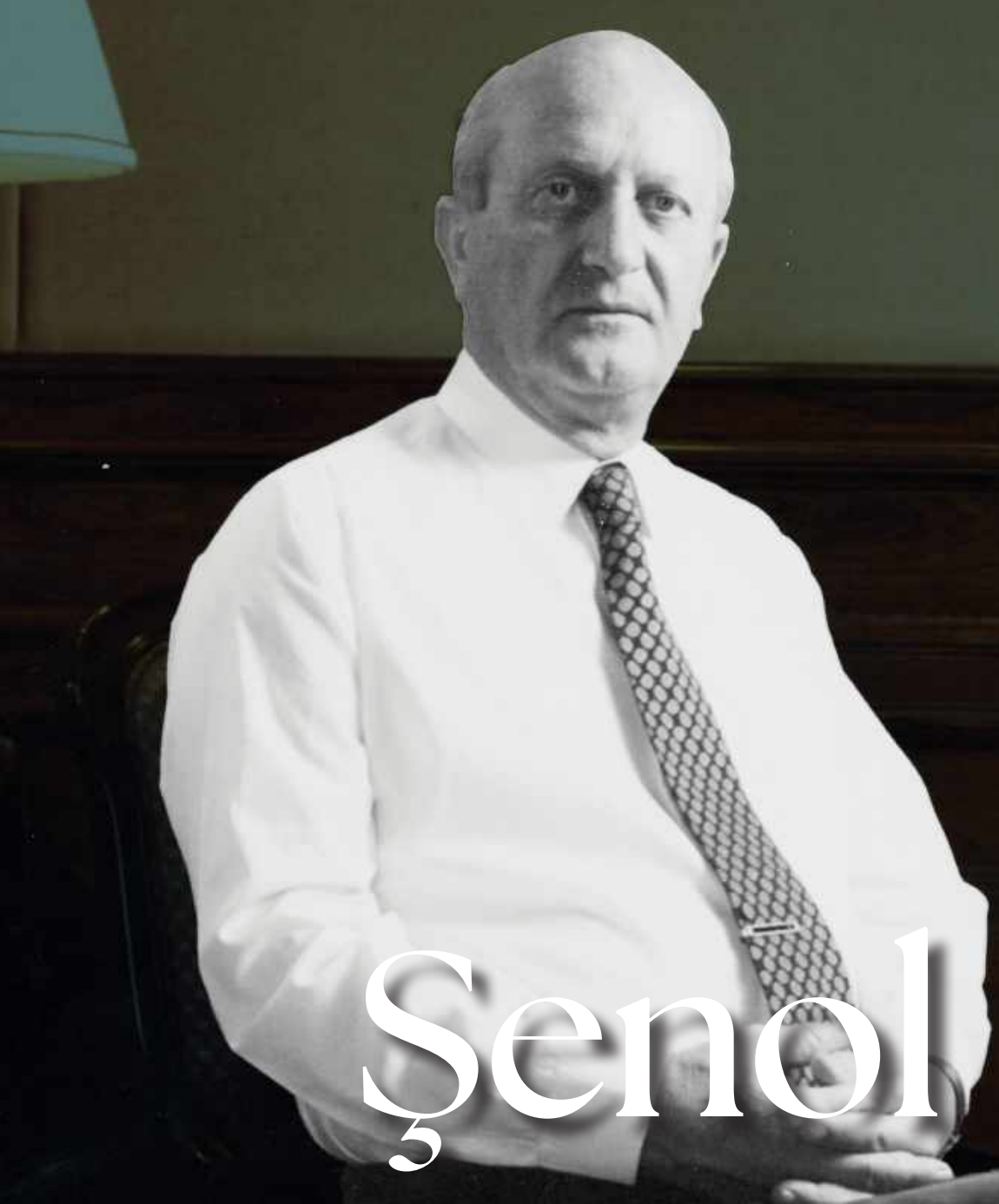
Bu tanım uyarınca, baraj, otoyol ve termik santral yapmayı taahhüt eden de devlete temizlik hizmeti vermeyi taahhüt eden de müteahhittir. Müteahhitlik sektörünün temel sıkıntısı da bu noktada ortaya çıkmaktadır. Yatırımları gerçekleştiren, büyük projelere imza atan, ciddi mesleki sorumluluk taşıyan taahhüt sektörü mensuplarının, diğer müteahhitlerden ayrılma zorunluluğu vardır.

Bu ayrıma artık eskimiş ve yıpranmış bir tanım olan 'müteahhit' kelimesinin değiştirilmesinden başlanmalıdır. Müteahhitlik sektörünün bugün gerek ülkemizde gerek dünya pazarlarında göstermiş olduğu performans, bu sektör temsilcilerinin İNŞAAT SANAYİCİLERİ ünvanını hak ettiklerini ispatlamıştır."

Ve bu kavramın resmileşmesi için tüm üyelere çağrı yapıldı. 25 Eylül 2022'de Olağanüstü Genel Kurul'da bir araya gelindi. Olağanüstü Genel Kurulda ünvanımız, TÜRKİYE İNŞAAT SANAYİCİLERİ İŞVEREN SENDİKASI olarak değiştirildi. **Koçoğlu Genel Kurul açılış konuşmasında bu ünvan değişikliğinin önemini ve gerekçelerini açıklarken salona şu sözlerle hitap etti:**

"Bugün umuyorum ki hep birlikte inşaat sektörümüzün gelişimi için çok önemli bir adım atacağız. Önce ve izninizle sizlere sektörümüzle ilgili açık ve özet bir diyalog yapacağım; bizler uzun ve ince bir yoldan geldik ve devam ediyoruz. Bu yolun ne kadar meşakkatli olduğunu ve giderek daha da zorlaştığını, yaşayanlar çok iyi biliyor. Çamurda, karda, yağmurda, güneşte, bataklıkta çalışarak, evden uzak, stresi, üzüntüyü ve sevinci hissederek bugünlere gelindi. 23 Ocak 2022'de başlattığımız süreç bugün sizlerle çok daha anlamlı ve önemli bir noktaya kavuşacaktır."

Atila

Şenol

“ İnşaat müteahhidinin imajını korumak için inşaat müteahhidi kavramı yerine (İnşaat Sanayicisi) kavramını kullanmak doğru bir yaklaşımdır. ”

Atila Şenol

Yönetim Kurulu Başkanı
1992-1993

İnşaat sanayicisi kavramına Atila Şenol'un yaklaşımı ise şöyle:

"Müteahhit, bir işin gerçekleşmesini taahhüt eden anlamını taşıyor. Bir inşaatın, yapımını, bir mal teminini, bir nakliye işinin gerçekleştirilmesi gibi işleri üstlenen kişi veya kuruluşa müteahhit diyoruz. İnşaat müteahhidi diyerek de inşaat işini yapanları bir şekilde ayırıyoruz. Ancak inşaat müteahhitleri de teknoloji, sermaye, makine parkı, tecrübe, organizasyon ve konu bakımından o kadar farklı ki; bir evin sadece sıva işini yapan da mevcut mevzuata göre inşaat müteahhidi, her türlü teknik ve teknolojiyi kullanarak bir metro inşaatını yapan da inşaat müteahhidi.

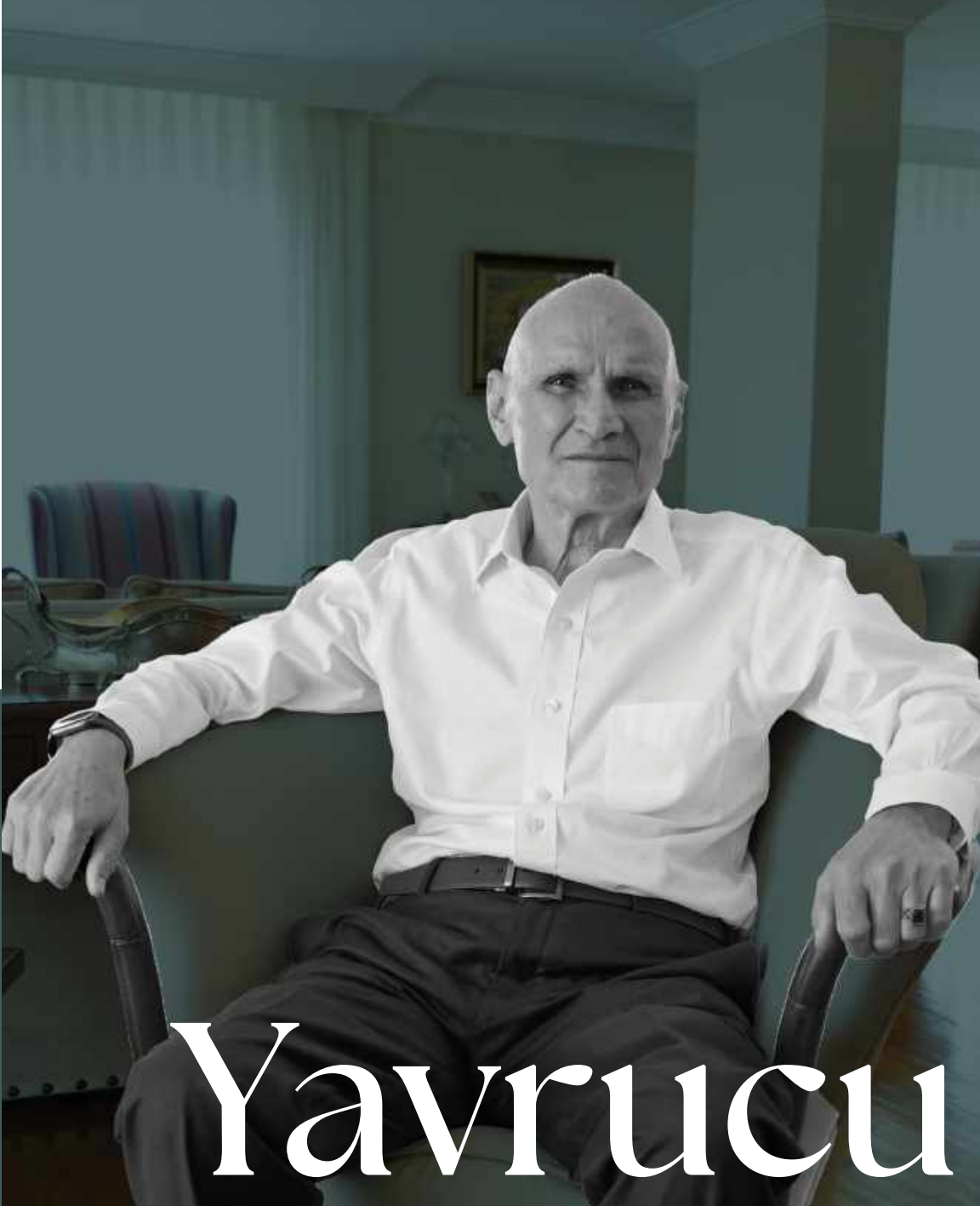
Dolayısıyla bir ölçek dengesizliği içinde olan inşaat müteahhitliğine bu dengesizliği giderecek bir tanım getirmek gerekiyor. Diğer taraftan inşaat müteahhidi olmak için mevzuatımızın herhangi bir kısıtlama getirmemesi, sadece Ticaret Odasına kayıtlı olmanın yeterli olması, inşaat müteahhitliği

kalitesini ve seviyesini etkileyen çok sayıda müteahhidin ortaya çıkmasına sebebiyet vermiş, bunların içinden yetersiz olanların gerçekleştirdiği kalitesiz, bozuk işler, bütün inşaat müteahhitlerini lekeleyen imaj yaratmıştır. İşte bu dengesizliklere bir tanım getirmek ve inşaat müteahhidinin imajını korumak için inşaat müteahhidi kavramı yerine (İnşaat Sanayicisi) kavramını kullanmak doğru bir yaklaşımdır.

Nitekim, sermaye, teknoloji, makine parkı, organizasyon gücü, bunlara sahip kuruluşların inşaat işlerine devamlılık getirmiş (Kriz dönemleri hariç) çalışmalar, devamlı istihdam yaratmaya da imkan kazandırmıştır. Bu bakımdan İnşaat Sanayicisi tarifi uygun bir tarif olarak görünmektedir. Ancak biz inşaat müteahhidi değiliz, inşaat sanayicisiyiz demek de şüphesiz yetmiyor. Bu kavramın tarifini ölçüsünü ve kriterlerini getirmek, bunu bir mevzuata bağlamak ve ilgili bütün kuruluşların inancını bu ismi kullanmalarını ve gereklerini yerine getirmelerini sağlamak lazım."

Ayhan

Yavrucu

MÜTEAHHİTLİK SEKTÖRÜ TÜRKİYE'YE ARTIK DAR GELİYOR

“Türkiye’de müteahhitlik sektörü çok dinamik, çok büyük. Tek problemi, belli kuralların olmaması. Yani müteahhitlik sektörünü mutlaka ciddi birtakım kurallara bağlamak gerekir.”

Ayhan Yavrucu

Alarko Holding A.Ş.
Yönetim Kurulu Üyesi

Bugün herhangi bir uçağa binip ister Moğolistan’a gidin ister Güney Afrika’ya gidin mutlaka Türk müteahhitleriyle karşılaşsınız. Bu, müthiş bir artı Türkiye için fakat bunun regüle edilmesi gerekir. **Türk müteahhitlik sektörünün büyüklüğünü sektörün duayen ismi Ayhan Yavrucu özetliyor:**

“Bakıyorsunuz dünyada müteahhitlik sıralamasında Türkiye Çin’den sonra ikinci oluyor. Bu, müthiş bir avantaj, müthiş bir büyüklük. Gerçekten de artık Türk müteahhitlerini tutmak mümkün değil. Bunu müspet anlamda söylüyorum. Dünyanın her tarafında çalışıyorlar. Bazı düzenlemeler getirirsek ben eminim saygınlık açısından da bu çok önemli olacak ve Türk müteahhitlik sektörünü çok daha büyük hâle getirecek çünkü bunu hak ediyor. Çok iyi yetişmiş bir müteşebbis kitlesi var Türkiye’nin, çok iyi yetişmiş bir insan gücü, insan kalitesi var, iş yapma becerisi var. Dünyanın her tarafında iş yapmayı öğrendik, iş yapma usullerini öğrendik. Dolayısıyla gerek içerik olarak gerek rakam olarak bugün olduğumuzdan

çok daha büyük boyutlara ulaşabileceğimize inanıyorum. Dünyada da çok büyük yatırımlar var. Ve artık Türk müteahhitlik sektörü, dediğim gibi, Sibiry’a’nın kuzeyinden Afrika’nın güneyine kadar bulunan geniş bir coğrafyada iş yapabilecek güçtedir. Bunu mobilize edebilecek, bunu götürebilecek organizasyon yapısına sahip. Bugün olduğundan çok daha ötelere gidebilir.

Türk müteahhitlik sektörüne artık Türkiye dar geliyor, bunu kabul etmek lâzım çünkü çok sayıda müteahhit var, bunu azaltmamız gerekir. Bunu belli regülasyonlara bağlamamız gerekir. Az sayıda ama rakamların çok daha büyük olduğu yerlere götürmemiz lâzım.

Bizim en önemli eksiğimiz finans bulabilmek çünkü Türkiye’nin böyle dışarıya çok verebileceği finansman gücü yok. Orada uluslararası organizasyonlar, örgütler var, o örgütlerde daha fazla rol alabiliriz, daha çok oradaki ilişkilerimizi geliştirmemiz gerekir. O yöne doğru da yönlendirirsek, ben boyut olarak da çok büyüyebileceğine inanıyorum çünkü bu altyapı var.”

Büyük Almaata Çevre Yolu (BAKAD) Projesi

Yaşar

Öncan

“Beton, demirle uyum sağlayacak; demir, kalıpla uyum sağlayacak; mühendis kontrol ederek uyum sağlayacak, devlet kurumlarındaki mühendislerin kendi çalışmalarıyla bütünü seçmesi uyum sağlayacak. Onun için, bir müzik eseri yaratmak gibidir bir inşaatı yaratmak da...”

Yaşar Öncan

Yüksek Danışma Kurulu Üyesi

Camiamız onu sadece mühendislik ve müteahhitlik kimliği ile değil müzikteki eşsiz yeteneği ile de tanıyor. Yaşar Öncan aynı zamanda sektörümüz için ürettiği projeleri ile de saygı duyulan bir isim.

Müteahhitlik sektörünün imajına yönelik kendisi ile sohbet ettiğimizde ise bize anlattıkları şöyle:

“Bazı yerlerde müteahhitleri kötüleyen kişiler de var ama onların peşin hükümlü olduklarına inanıyorum müteahhitlik sektörüne hor bakmamak lâzım.

Mühendislik var içerisinde, mimarlık var, inşaat mühendisliği var, harita mühendisliği var, elektrik mühendisliği var, kısaca mühendisliğin bütün dalları var. Ayrıca işin ekonomik yanı var.... Bir sürü insanı çalıştırıyorsun, mali hesaplara hâkim olacaksın, siyaseti bileceksin, kanunları bileceksin... Bunların hepsini bir araya getirip bir bütün olarak bir şeyi bitirmek çok da kolay bir şey olmasa gerek.

Peki öyleyse nedir müteahhitlik?

Müteahhidin tarifini yapmak çok zor bir şey temel olarak. Bazı ülkelerde 'aracı' olarak adlandırılıyor... Neye aracı? Bir yapının yapılmasına aracı.

Müteahhitlik dünyanın her tarafında var; bazıları müteahhit diyor, bazıları yüklenici diyor, bazıları da aracı diyor. Devlet yapısı olsun, kişilerin özel yapıları olsun müteahhitler ve bir kişi tarafından yapılırsa o işi yapan kişiye müteahhit ya da yüklenici deniyor.

Türkiye'de eskiden müteahhit deniyordu, şimdi yükleniciyi daha çok kullanıyorlar.

Yükleniciler devlet yapısı yapıyorsa; ilgili kurumlar kanun şartlarına uyarak ihaleye çıkarıyor. İhalede uygun kişiler müracaat ediyorlar, gerekirse yeterlilik veriliyor. Ondan sonra ihale günü herkes teklifini veriyor. İhale kurumu resmî kurum veya özel kurum, inceliyor. Bazılarına seçenek verebiliyor şartlar öyle icap ettirirse... Bazılarına en düşük fiyat kararını veriyor, işe başlıyorlar, iş yapılıyor. Bu kişi de müteahhit oluyor.

Sonradan da işin teslimi safhasında ve yapılması safhasında şartname gerekleri nelerse onlara uyarak yapılması mecburiyeti olduğu için o çerçevede iş bitiriliyor veya bitirilmiyor. Bitirilirse iş bitirme belgesi veriyorlar, o yapının da ekonomiye bir katkısı oluyor ve düzen böyle gidiyor. Bitirilemezse de ne yapılacağını mukaveleler belirlemiştir.

Bu bildik ve iş düzleminde bir tanım olsun. Ama benim dünyamdan bir tanım dersiniz de şöyle söyleyebilirim; **inşaat faaliyetleri içerisinde yapılan imalat bir müziğin notaları gibidir.** Bir müziğin notaları bir araya gelince nasıl bir eser meydana geliyorsa inşaat da öyledir. Beton, demirle uyum sağlayacak; demir, kalıpla uyum sağlayacak; mühendis kendini kontrol ederek uyum sağlayacak, devlet kurumlarındaki mühendislerin kendi çalışmalarıyla bütünü seçmesi uyum sağlayacak. Onun için, bir müzik eseri yaratmak gibidir bir inşaatı yaratmak da...

Çok zor ve özveri isteyen bir meslektir müteahhitlik... Tüm arkadaşlarım, en beğenmediğiniz bile zirveye çıkacak kabiliyettedirler. Buna inanıyorum ben. Bir eser yapıyorsun, bir şey meydana getiriyorsun. Müteahhitliğe başlayan kişiler genellikle parası az olup, bilgisi fazla, organizasyon kabiliyeti olan kişilerdir. Başlangıçları öyledir genellikle. Organizasyon çok kolay değil; iş yeri organizasyonu, devletle olan ilginin, ilişkinin organizasyonu, piyasanın organizasyonu, ustaların, taşeronların organizasyonu, bütçenin organizasyonu, bağlı olduğu kurumdaki organizasyonlar... Bütün bunları ancak kabiliyetli kişiler yapabiliyorlar. Çok zor bir konudur bu.

Buna rağmen insana gurur veren, sevinç veren bir neticeyle karşılaşıyorsun sonradan. Mesela bir yerden geçerken çocuklarıma 'Bakın, şu köprüyü ben yaptım.' diyorum. 'Baba, kaç yaşında yaptın?' diyorlar, 'O zaman 29 yaşındaydım.' 'Çok büyük bir köprü değilmiş ama gençken yapmışsın.' diyorlar. 'Daha büyükleri var...' diyorum. Bir yere pikniğe gitmiştik, gölün kenarına, 'Bu gölü meydana getiren barajı da ben yapmıştım.' dedim, 'Burayı biliyoruz, hatırlıyoruz...' dediler yaşları da ilerlediği için. Böyle bir gurur yaratıyor işimiz."

Sektörümüzün duayen isimlerinden Yaşar Öncan'ın müzisyen kimliğine ilişkin sohbetimize yer vermeden geçmek de olmaz:

"Çocukluğumda da müziğe karşı aşırı bir duyarlılık, ilgi hissediyordum. Benim çocukluğumda ve gençlik yıllarımda televizyon daha çıkmamıştı piyasaya. Bazı evlerde radyo vardı, bazı evlerde o da yoktu. Radyodan açar müzik saatlerini, spor saatlerini kulağımızı vererek dinlerdik. Müziğe alışmamın ana nedeni bu radyodur. Çok dinlerdim; Zeki Müren, Hüseyin Gökmen, Ziya Taşkent hep eski sanatçılar... Dinlerdim ve söylerdim. Arkadaşlarım da herhangi bir müziğin kime ait olduğu, söyleyenin kim olduğunu benden teyit alarak karar verirlerdi.

Ben bir Anadolu kenti olan Malatya'da doğdum büyüdüm. İlkokul, ortaokul, liseyi de orada bitirdim, ondan sonra İstanbul'a tahsile gittik. Malatya'nın şartlarında da müzikle ilgilenebilirdiniz müzik okulları vardı ama olanaklar kısıtlıydı. Büyük müzik sanatçıları da vardı şehrin, onları hep hayranlık ve takdirle izlerdim çocukluğumda. Sinemalarda konserler olurdu, o konserlere Ankara'nın, İstanbul'un tanınmış sanatçıları gelirdi, onlara da bilet alarak, ebeveynlerimizden izin alarak izlerdik.

Ders alma konusunda da Malatya'da imkânlarımız kısıtlıydı söylediğim gibi. Üniversite tahsili için İstanbul'a gittiğimde orada kursa yazıldım. Sürekli bir şeyler öğrenmeye gayret ettim. Öyle ahım şahım müzik bilgim yok, belki abartmış olabilirler. Ama müzik sevgisi dersiniz bakın o bol miktarda var bende."

Ballıkaya Barajı

Musiki Sevgisi...

Zeynel

“Müteahhitliğin önemli ve ciddi bir meslek olduğunu bilmeliyiz. Son zamanlarda iş denetim belgeleri olarak herkesin müteahhitlik yaptığı bir pazar yaratılmıştır. Bu da ne yazık ki müteahhitlik mesleğinin önem ve kalitesini düşürmektedir.”

Zeynel Ceylan

Disiplin Kurulu Başkanı

İNTES'te hâlen Disiplin Kurulu Üyemiz Zeynel Ceylan... Firması yarım asırlık bir tecrübeye sahip. **Sektörün sakın gücü olarak tanınan Zeynel Ceylan'ın bu konuya yaklaşımı şöyle:**

"Biz gücümüzü; kendimizi göstermek yerine her zaman topluma ve çevreye karşı sorumluluğumuzu gerçekleştirmek için kullandık. Sürdürülebilir uygulamaları teşvik etmek ve topluma geri vermek, şirketimizin değerlerinin bir parçası oldu.

Gayemiz insan olmak, sevgi ve huzur içinde yaşayabilmektir.

Güç demek adaletli olmak, sevmek, saymak ve empati kurmaktır. Sevgi tohum gibidir. Sevgi ekerseniz sevgi büyütürsünüz. Herkesin birbirine sevgi ve saygı göstermesi ve özgürlük alanına girmemesidir.

Güçlülüğüm, gayretim hak yememekten kimsenin de hakkını yedirmemekten geliyor. Sessizliğim ise her şeyin sevgi ve saygı ile halledileceğine inanmamdan geliyor."

Sektörde 50 yıllık tecrübesiyle alaylı müteahhitlik ile mühendis müteahhitliğini şöyle kıyaslıyor Zeynel Ceylan:

"Mutlaka istisnaları vardır ancak alaylı müteahhitlerin teknik bilgi eksikliği; işlerin maliyet ve süresini kontrol etmekte zorlanmalarına ve kalite sorunlarına neden olabilir.

İnşaat sektöründe ufacık bir hata çok ciddi sorunlara yol açar. Sonuçları maddi-manevi çok büyük oluyor biliyorsunuz. İş güvenliği ve iş emniyeti standartlarına hâkim değilseniz, onlarca işçinin sağlığını ve güvenliğini tehlikeye atabilirsiniz. Daha ötesi yapılan kalitesiz tesisler insanlara daha fazla zarar verebilir. Mühendis müteahhitte, genellikle inşaat projelerinin teknik gereksinimlerini, standartları ve inşaat yönetiminin karmaşıklığını daha iyi bildiğinden işin zamanında, daha ekonomik, daha sağlıklı bir şekilde tamamlanmasını sağlar.

Ne iş yaparsanız yapın öncelikle yaptığınız işi düzgün ve olması gerektiği gibi yapacaksınız. Müteahhitlikte de yazılı olmayan kurallar tabii ki var ama bu sizin doğru iş yapmamanız anlamına gelmiyor. Belli kural ve kaidelere uyularak ve işe başlandığı andan işin bitimine kadar takipçisi olarak bitirmek gerekir. Birinin başladığı ve eksik bıraktığı işi başkasının tamamlamaya çalışması doğru değildir.

Müteahhitliğin önemli ve ciddi bir meslek olduğunu bilmeliyiz. Son zamanlarda iş denetim belgeleri olarak herkesin müteahhitlik yaptığı bir pazar yaratılmıştır. Bu da ne yazık ki müteahhitlik mesleğinin önem ve kalitesini düşürmektedir."

“Yapı müteahhitliğinde yeterlilik kriterleri geliştirilmelidir.”

Celal Koloğlu

Yönetim Kurulu Başkanı

Başkan Koloğlu sektörde yarım asırdan fazla süredir sektörde tecrübelerine dayanarak müteahhitlik kriterleri ile ilgili görüşlerini hep ifade etmiştir. **Koloğlu sektörün ve bilim dünyasının en prestijli yayınlarından İTÜ Vakfı Dergisi'nde özel bir makale kaleme almıştı:**

"Ülkemizde, yapı stokunun yaklaşık %95'i özel sektöre inşaat yapan yapı müteahhitlerince inşa edilmektedir.

Müteahhit sayısı konusunda kamuoyuna açıklanmış sağlıklı bir veri bulunmamaktadır. 2019 yılına kadar müteahhitlik yapabilmek için ticaret odasına kayıt olmak dışında herhangi bir nitelik aranmamıştır. 450 binden fazla olduğu ifade edilen müteahhit sayısı, 2 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik ile kısmen de olsa azalmış, 120 bin seviyesine inmiştir. yönetmelikle 15 sınıfta gruplandırılan müteahhitlerin, yeterlilikleri için aranacak mesleki ve ekonomik yeterlilik kriterleri ile üstlenebilecekleri işlerin sınırları belirlenmiştir.

Bu yeni yapılanma içinde de geçici ve düşük niteliklerin arandığı G ve H gruplarında yetki alan sayısı toplam sayının büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır.

Üst grup kabul edilen A ve B grubunda yetkili müteahhitlerin oranı ise çok düşüktür.

Geçmişte olduğu bugün de ülkemizde, müteahhit olmak berber dükkanı açmaktan kolaydır. Berberler için istenen kalfalık belgesi dahi, yapıyı üretecek müteahhitten istenmemektedir. Onlarca, yüzlerce insanın canını ve malını riske atan bir işin ifası için, bunun gereği ve hakkı olan yeterliliklerin istenmiyor olması Ülkemizin kadim sorunlarından biri olmaya devam etmektedir.

Müteahhitliği basit bir ticari faaliyet olarak değerlendirme yaklaşımı sorunların çözümündeki ana engellerden biridir.

Yönetmelikle düzenlenen tüm gruplarda müteahhitlik yapabilme kriterlerinin (makine parkı, mühendislik kapasitesi, finansal yapı ve mesleki yeterlilik belgeli işgücü vb.) yükseltilmesi gerekmektedir.

Kral Kızı Barajı

Deprem riski yüksek bölgelerde, yapım işlerini üstlenecek müteahhitlerde daha yüksek yeterlilik kriterleri aranmalı (örneğin bu bölgelerde sadece A grubu müteahhitler iş yapabilmeli), bu kriterleri sağlayamayanlara yapım izni verilmemelidir.

Yapı müteahhitleri için getirilecek nitelik sınıflaması sonrasında, yapı sahibinin müteahhit seçiminde kullanabilmesi için, sözleşme imzalayacağı müteahhitte ilgili sınıflama verilerine ve dayanaklarına elektronik ortamda erişimi sağlanmalıdır."

Diyarbakır şehir merkezi

DEPREMİN TEK SORUMLUSU MÜTEAHHİTLER Mİ?

Türkiye maalesef depremlerin bedelini çok ağır ödedi. Yarım asırdan fazla bir süreçte şehirlerimiz ne yazık ki imar ve yapı yasalarına aykırı, düşük standartlı, sağlık koşulları elverişsiz çarpık yapılaşmanın esiri oldu.

Örneğin kentsel dönüşüm projeleri bu sorunların çözülmesi için çok önemli bir adım, depreme dayanıklı yapılar inşa etmek, yatay yapılaşmanın önünü açmak için bir fırsattır. Yüzde 90'ı deprem kuşağında olan ülkemizde depreme dayanıklı yapıların üretilmesi, yapıda can ve mal güvenliğinin sağlanması, kontrolsüz ve kalitesiz yapılaşmayı önlemek açısından bu süreç çok dikkatli ve özenli şekilde planlanmalı ve yönetilmelidir.

Kentsel dönüşüm projeleri planlanırken işin ehline teslim edilmesi en önemli nokta olmalıdır. Türkiye'nin geleceğini şekillendirecek bu büyük ve maliyetli dönüşümde yer alacak müteahhitlerin yeterliliklerinin tespit edilmesi ve kriterlerinin açık bir şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

“ Yaşadığımız tüm depremlerin sonuçlarının nedeni yapılan hatalardır. Ancak maalesef yine bir deprem sonucunda sektörde olmaması gereken kimi yap-satçılar yüzünden müteahhitlik kavramı gündeme geldi. ”

Celal Koloğlu

Yönetim Kurulu Başkanı

Bir tarafta dünya ölçeğinde, yenilikçi, teknoloji odaklı, nitelikli insan kaynaklarına yatırım yapan firmalar varken; diğer tarafta düşük fiyat teklifleriyle iş alma odaklı firmalar bulunmaktadır. Yalnızca fiyat odaklı bir bakış açısı ve aşırı düşük teklifler ile iş yapma kültürünün bu süreçte çok ciddi bir tehlike olduğuna işaret ediyor Başkanımız Celal Koloğlu. **Önemli olanın; yapılabilir fiyatlarla işin ihale edilmesi, gerçekçi fiyat uygulanması ve işin ehline teslim edilmesidir diyor ve ekliyor:**

“2023 yılında yaşadığımız Kahramanmaraş depreminden sonra tüm milletimizi büyük üzüntüye boğan depremlerin ardından müteahhitlik sektörü çokça konuşulup eleştirildi. Sorumluluklar, ihmaller, suçlamalar gündeme taşındı. Bu noktada sorumluluk zinciri nasıl kurulmalı? Depremden sonra öncelikle insani yardımlar konusunda tüm imkanlarını İNTES ve üyeleri seferber etti. Ancak Başkan Koloğlu nezdinde güvenli yapılaşma ve müteahhitlik konusunda çözüm önerileri sıklıkla gündeme getirildi:

Çok karanlık bir gecede uyandık 6 Şubat 2023 tarihine. Kahramanmaraş Pazarcık ve Elbistan depremleri yıllar geçse de hiçbir zaman silinmeyecek anlar, fotoğraf kareleri bıraktı aklımızda. Tıpkı Marmara, Elazığ, İzmir ve geçmişimizdeki diğer depremlerde olduğu gibi.

Depremle yaşamayı öğrenmek zorunda olduğumuz bir coğrafyadayız. Bir İngiliz atasözü 'Tabiatın az verdiği yerde insanoğlu çok vermek zorundadır' der. Yani coğrafya kaderdir ancak depremlerde yitip giden hayatlar kader değildir.

Yaşadığımız tüm depremlerin sonuçlarının nedeni yapılan hatalardır. Ancak maalesef yine bir deprem sonucunda sektörde olmaması gereken kimi yap-satçılar yüzünden müteahhitlik kavramı gündeme geldi. Çünkü ne yazık ki aklına gelenin inşaat yapabildiği bir ortamdayız.

1950 yılından bu yana yapı müteahhitliğinin tanımı ve bu işi yapabilme koşulları gerektiği gibi belirlenmemiştir.

İNTES olarak güvenli yapılar için yapı denetimi sisteminin kuruluşu uzun yıllara dayalı önerilerimizden biri idi. Ancak sistem ülkemizde var olmakla beraber beklenen performansı gösteremedi. Sistemin sorumlulukları etkinleştirecek olan sigorta ayağı hep eksik kaldı. Yapı denetiminde niteliği geliştirecek tedbirler yeterince alınamadı.

Öyle ki kendi fabrika alanlarına sahip olan veya arsa yatırımı yapacak sermayesi olan herkes konut işine girmiş bulunmaktadır. Buna izin veren yerel idareler de sorumluluk hissetmelidir.

Yaşadığımız tüm depremler sonrasında en çok müteahhitler konuşuldu. Belki doğruluk payı da var, yapıyı meydana getiren müteahhittir. Oysa bu arsaların imarını yapanlara, inşaat ruhsatını verenlere, yoğunluğuna, kat yüksekliğine ve zemin etütlerine ne kadar dikkat ettiği hususları sorulmamakta ve söylenmemektedir. İşini düzgün yapan firmaların dışında, hazır betonda, agregada çimento miktarına dikkat edilmemekte, aynı şekilde kurumsal firmalar dışında, kalitesiz hurdadan üretilen demiri denetleyen var mı bilinmemektedir.

Kararlı adımlar

Yaşanan acının nedenleri belli, afet yaralarımızı saracağız elbette ancak kararlı adımlarla aynı tablonun tekrarlanmasını da önlemeliyiz. Yapı sisteminde mevzuat olarak 'yapıya elini süren herkes sorumludur.'

Sorumluluk sınırlarının belli olmaması ise gerçek sorumluyu bulmayı zorlaştırmaktadır. Sorumluluk sahiplerinin sorumluluğu üstlendiği, hukuken ve cezai olarak bedelini ödediği bir sistem kurulmalıdır.

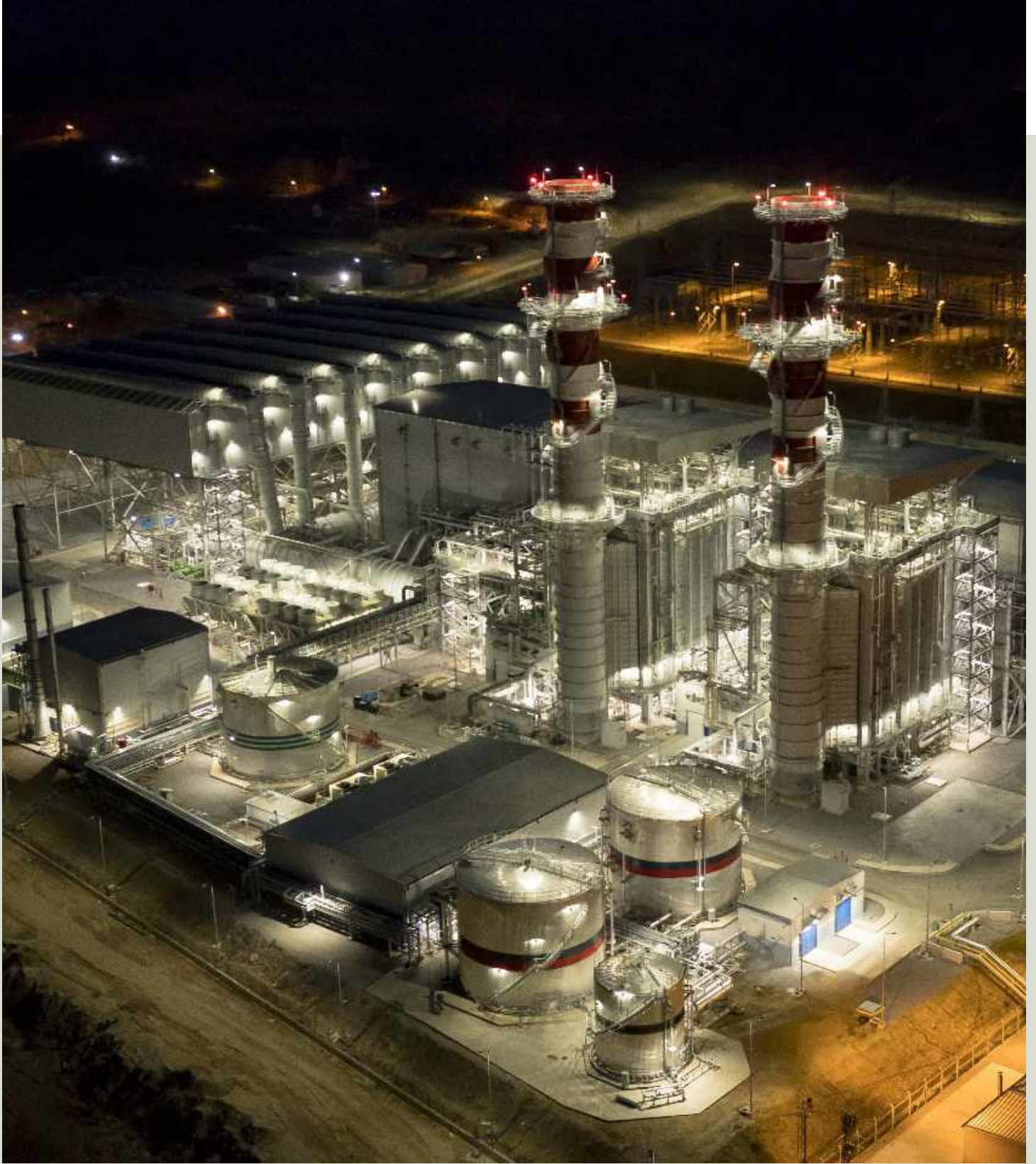
Özetle deprem konusunda sorumluluk; yapı sahibinden, yapı müteahhidine, yapı denetim kuruluşları ve denetçilerden tüketiciye kadar hepimizindir. Bu nedenle deprem konusunda farkındalık ve bilinci tüm topluma yaymak mecburiyetindeyiz.

Yapı sahiplerinin, güvenli yapı talebi ve bilinci güçlendirilmelidir. Felaketler kronolojimize yenilerinin eklenmesini istenmiyorsa 'Güvenli Yapılaşma ve Yaşama' seferberliğini el birliği ile başlatmak zorundayız. **Yapı üretiminde ehline teslim edilmeyen her emanet, geleceğimiz için risktir.**

Son olarak bir hususa daha değinmek istiyorum.

Bugün ülkemizde inşaat sektörünü uluslararası arenada başarıyla temsil edebilen çok sayıda firma bulunmaktadır. Bu firmaların dünya sıralamasındaki yerleri ve dünyanın her tarafında gerçekleştirdikleri projeler ve gösterdikleri performans gerçekten gurur vericidir.

Kanımca; inşaat sektöründe sorun çözme, hedeflere ulaşma ve yaratıcılık için 'mühendislik' bir gerçek şart olduğu gibi, 'hangi tutar ve şartla alınmış olursa olsun, taahhüt edilen bir işin en iyi kalitede ve zamanında teslim edilmesi' ilkesi de yeter şart olarak sayılmalıdır."

İç Anadolu Kombine Çevrim Doğalgaz Güç Santrali - Kırıkkale

Kurumsallaşma

MÜTEAHHİTLİKTE AİLE ŞİRKETLERİ VE KURUMSALLAŞMA

“ Türk müteahhitlerinin büyük çoğunluğu AİLE ŞİRKETİ. Aile şirketleri olduğu için esnek bir yönetim var, hızlı karar alabilme imkânı var. ”

Emre Aykar

Yapı Merkezi İnşaat A.Ş.
Yönetim Kurulu Üyesi

Müteahhitlik kavramına bu kadar değinmişken Türk firmalarının yapıları hakkında da sohbetlerimiz gerçekleşti. Zira Türk firmalarının çoğunun yapısı aile şirketi niteliğinde. Kurumsallaşan örneğin borsaya kote olan birkaç firmamız bulunmaktadır. Sohbetlerimizde aile şirketleri ve kurumsallaşma konusundaki düşüncelerini sordüğümüz isimlerden birisi ise Yapı Merkezi İnşaat A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi Emre Aykar idi.

1965 yılında kurulmuş olan Yapı Merkezi'nin AR-GE çalışmaları, beton laboratuvarı, prefabrikasyon, ard germe çalışmaları yanında sektöre en büyük katkısı kent içi raylı sistemlerin yayılması ve yaygınlaşması ve her yerde moda olmasını sağlamış olmasıdır.

Bu başarının ardında neler yattığını şöyle ifade etti Emre Aykar:

“Şimdi, tabii bu başarı nereden geliyor? Şöyle kendi kendime bir analiz yaptığım zaman şu tespitlerde bulundum:

- AİLE ŞİRKETİ
- UYUM SAĞLAMA YETENEĞİ
- TARİHSEL BAĞLAR
- MÜŞTERİ NE İSTERSE HEMEN ANLAMA
- RİSK ALMA KARARLILIĞI
- HIZLI İNŞAAT YAPABİLME
- HÜKÜMET DESTEĞİ
- JEPOPLİTİK KONUM

Bir defa, Türk müteahhitlerinin büyük çoğunluğu AİLE ŞİRKETİ.

Aile şirketleri olduğu için esnek bir yönetim var, hızlı karar alabilme imkânı var. Yani bugün Fransa'nın en büyük şirketi 'Vinci' örneğin, müşteri bir şey istiyor diyelim ki... En iyi ihtimal karşısında genel müdür yardımcısı var, genel müdür yardımcısından genel müdüre gidecek, genel müdürden yönetim kuruluna vesaire... Hâlbuki bizim şirketlerimizde müşteri karşısında şirketin sahibini görüyor, bu çok büyük bir avantaj. O sırada da siz karar veriyorsunuz. Onun için, biz aile şirketi olmamızın avantajını fevkalade iyi kullanıyoruz.

Sonra, Türklerde ikinci bir özellik, yeni iş ortamlarına çok hızlı UYUM SAĞLAMA YETENEKLERİ var. Bugün Ukrayna'da çalışan Türk müteahhitleri var, bir Fransız gitmez. Biz Etiyopya'da çalışıyoruz, Senegal'de çalışıyoruz, Uganda'da çalışıyoruz, Tanzanya'da çalışıyoruz. Başka bir firma Sibiry'a'da çalışıyor, eksi 25 derecede beton döküyor.

Uyum sağlamamızda bize yardımcı olan bazı etkenler de var, mesela TARİHSEL BAĞLAR. Ne bileyim, biz mesela Sudan'da Nil'in üzerinde köprü yaptık; Sudan'da yıllarca Osmanlı Beyi oturmuş. Dolayısıyla Osmanlılardan kalmış mezarlar var, onları restore ediyorsunuz mesela. Orta Doğu, Cezayir, Fas, Tunus keza böyle... İkincisi birçok yerde dinî yakınlık var, özellikle bizim çalıştığımız ülkelerde... Bazen dil avantajı da var. Yani Azerbaycan'ı, Türkmenistan'ı, Arap ülkelerini düşünün. Bu da bize çok kolay uyum sağlama imkânı veriyor.

Sonra, Türk müteahhitlerinin çok büyük bir özelliği var, MÜŞTERİ NE İSTİYOR HEMEN ANLAYABİLİYORUZ. Avrupalı bunu anlamıyor, Japon hiç anlamıyor, Koreli çok zor anlıyor... Mesela adam çok kaliteli bir şey mi yapmak istiyor, çok çabuk bir şey mi yapmak istiyor, adamın bir seçim sıkıntısı mı var, altı ay sonra bir aktivite mi istiyor, pahalı mı yapmak istiyor, ucuz mu yapmak istiyor... Bunu biz anlayabiliyoruz böyle bir şey oluştu Türk müteahhitlerinde.

Yine önemli bir konu, RİSK ALMA KARARLILIĞI var bizde yani Türk müteahhitleri korkmuyorlar, ben oraya gidemem demiyorlar. 'Biz gideriz arkadaş'.

Yine bir başka özellik, HIZLI İNŞAAT YAPABİLME kapasitesi var bizde. Koreliler, Japonlar, Fransızlar, İngilizler daha çok plan yapalım, daha çok düşünelim, daha çok araştıralım diyorlar... Bizde 12 ayda konferans salonu yapan, 8 ayda otel yapan, 12 ayda havaalanı yapıp teslim eden arkadaşlarımız var, mükemmel projeler. Dolayısıyla böyle bir hızlı inşaat yapma imkânı öne geçmemizi sağlıyor.

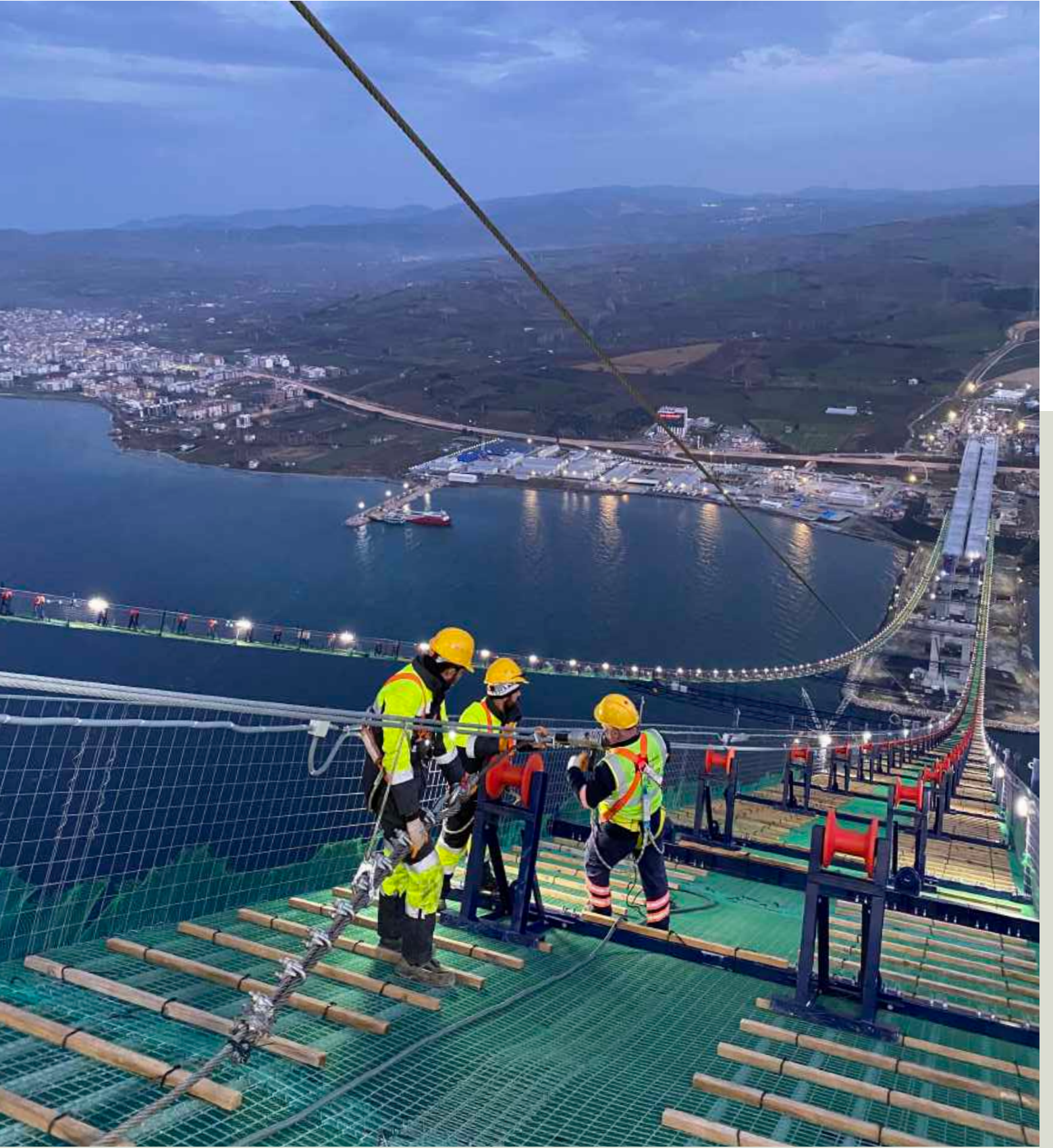
Sonra, yaklaşık 35-40 yıldır Türkler yurt dışında iş yapıyor. Bu bir inşaat deneyimi verdi. Yeni yönetim tekniklerine adapte olduk, teknolojileri öğrendik. İyi eğitilmiş, deneyimli, çalışkan, şirkete ve ülkesine bağlı ve nispeten ucuz iş gücümüz var, çok önemli bu.

Türk Hükümeti'nin de çok desteği var, bunu da kabul etmemiz lazım. Hemen her yerde elçiliğimiz var, her yerde ticaret ataşemiz var. Birçok ülkeye Türk Hava Yolları ile gidebiliyoruz.

Belki son avantaj da TÜRKİYE'NİN JEOPOLİTİK DURUMU yani lojistik avantajı. Türkiye'den sadece üç saat uçarsanız 1 buçuk milyar nüfus, 18 trilyon dolar gayri safi milli hasılaya sahip 59 ülkeye ulaşıyorsunuz. Korelilerle, Japonlarla ortaklıklar yaptık. Bunu onlara anlatırken diyorum ki 'Bak arkadaş, sen Tokyo'dan, Seul'den çıktın üç saat uçtun, Pasifik'in ortasındasın. Türk müteahhidi üç saatte 18 trilyon dolarlık gayri safi milli hasılası olan bir alana ulaşıyor.' Dolayısıyla bu da jeopolitik açıdan çok enteresan bir konu, bunu da kullanıyoruz."

Awash – Kombolcha – Hara Gebaya Demiryolu

1915Çanakkale Köprüsü

“ Türkiye’de kurumsallaşabilmiş, profesyonelliğin öne çıktığı kurum sayısı maalesef çok az. ”

Ayhan Yavrucu

Alarko da sektörümüze değer katan firmalardan birisi... Sektörümüzde profesyonel olarak çalışmaya başlayan, CEO olarak görevine devam eden ve Alarko ile özdeşleşen bir isim Ayhan Yavrucu.

Bunun en güzel ifadesi de Ayhan Yavrucu’dan geliyor:

“Gerçekten bir kurumdur, bir kültürdür, bir ticari işletme, bir sınai işletme olmaktan öte, insanlara çok önem veren, insanları yücelten, yarattığı değeri çalışanlarıyla beraber paylaşan bir kurum...”

Peki sektörümüzün duayen ismi Ayhan Yavrucu kurumsallaşma ile ilgili neler söyledi:

“Türkiye’de kurumsallaşabilmiş, profesyonelliğin öne çıktığı kurum sayısı maalesef çok az. Üzülerek söyleyeyim genel olarak böyle. Onun için de şirketlerimiz çok büyüyemedi, çok büyüyemiyor. Dünya ölçeğine bakarsanız, evet, çok büyük kurumlar var Türkiye’de, onları da takdirle belirtmek gerekir ama bizim daha gidecek çok yolumuz var. Bu ölçeklerle bizim dünyada rekabet etmemiz, yarışmamız hiç kolay değil. Bu ölçekleri büyütmemiz gerekir.

Bunun yolu da gerçekten profesyonelliği, kurumsallaşmayı, kurum kültürünü, kurum değerlerini öne çıkarmaktan geçiyor. Küçük olsun benim olsun değil, bölüşerek, paylaşarak bunları büyütmek gerekir. Üzeyir Bey ile İshak Bey buna çok önem vermişlerdir sağlıklarında. Sonra da biz profesyonel olarak bunu geliştirmeye çalıştık.

Şimdi yeni nesil de bunu aynen devam ettiriyor, onu da belirtmeliyim. Çünkü kültür bu, yerleşik gelenek, görenek bu. Şu var: Çalışanlar daima kendi üstlerindeki, en üsttekiler de kurucularını (Ben ‘Patron’ demiyorum, ‘Kurucu’ diyorum.) rol model olarak alırlar, onlar nasıl davranıyorsa siz de kendinizi ister istemez ona uydurmaya çalışırsınız.... Bizim şansımız, hakikaten istisna, ender bulunabilecek öyle iki kurucuyla karşılaşmak oldu.

Hayatta üç büyük şansım oldu derim hep... Birincisi; Mülkiye’ye ve hesap uzmanlığına girme şansım oldu. Anadolu’dan geldik biz, çok zor koşullarda nasıl geldiğimizi biliyorum. İkinci şansım da Üzeyir Bey ile İshak Bey gibi iki müstesna insanla çalışmak ve üçüncü şansım da karımla karşılaşmam oldu.”

“ Müteahhitlik firmaları Türkiye'de kolay kurumsallaşamaz. Müteahhitlik, aslında rlasyonlar yani ilişkiler, bağlantılar mesleğidir. Bir insanın mühendis olması iyi müteahhit olacağı manasına gelmez. İkili ilişkiler çok önemli. ”

İrfan Tufan Karaoğlu

İnşaat sektörünün ilk konsorsiyum deneyiminde imzası olan firmalardan birisi de Yüksel ve Griş Ortaklığı...

Sektör için örnek teşkil eden bu işte İrfan Tufan Karaoğlu imzası bulunmakta:

“Yüksel İnşaat olarak Griş ile Yüksel ortaklığı ile Altınkaya Barajı'nı yaptık. O tarihte Türkiye'nin en başarılı konsorsiyumu oldu, ilk kurulan konsorsiyumdu ve rahmetli İdris Yamantürk ile kardeşçe bir münasebet içinde sürdürdük. Çocukları da çok değerli iş adamlarıdır. Büyük başarıyla ortaklaşa yapılmış bir barajdı. Ve konsorsiyum mukavelesini ben yazdım. Sonra birçok konsorsiyum o mukaveleden yararlandı. Büyük işleri yapmada bu ortaklıklar çok faydalıdır.

Ancak şunu da söyleyeyim; müteahhitlik firmaları Türkiye'de kolay kurumsallaşamaz. Müteahhitlik, aslında rlasyonlar yani ilişkiler, bağlantılar mesleğidir. Bir insanın mühendis olması iyi müteahhit olacağı manasına gelmez. İkili ilişkiler çok önemlidir. Sizi sevmeleri lazım, sizi tanımaları, size güvenmeleri, verdikleri işleri ne pahasına olursa olsun bitireceğinizden emin olmaları lazım. Bir müteahhit firma çok başarılı oldu deyince, ikinci kuşak da başarılı olur manasına gelmez. Müteahhit kaybederken de borçlanır, kazanırken de borçlanır; çok ince bir meslektir. Çok saygın bir meslektir. Eğer bir ülkenin müteahhitlik gücü yeterince sağlam olmazsa kalkınma projelerinizi gerekleştirezemezsiniz.

Müteahhit deyince hemen inşaat müteahhidi diye algılamayın. Diyelim ki petrokimya tesisleri var; kim yapmıştır bu tesisleri? Müteahhitler yapmıştır. Fabrikaların içerisinde muhteşem tesisat işleri var.

Sanıyorum Amerikan cumhurbaşkanlarından birinin cümlesi: 'İkinci Cihan Savaşı'nı kazananlar yalnız ordular değildir, onlarla beraber mteahhitlerdir.' Neden böyle dedi? Çünkü ordu harp ederken arkasından devamlı olarak ikmal yapan, askeri sevk eden, yiyeceğini sevk eden, hastalığına bakan, bu işlerin hepsi o harpte Amerika tarafından müteahhitlere verilmiştir, öyle harp ettiler onlar.

Eğer bir memlekette disiplin altında, devlet-müteahhit münasebetleri ciddi tutularak, müteahhitlere verilen işi zamanında yapması için işi verenin de kendine düşen vecibeleri yerine getirecek bir sistem kurulursa bu ülkenin kalkınmasında aksama olmaz. Müteahhide şunu syletecek bir yapı kurulmalı: 'Ben bu işi yapacağım, şu kadar parayla yapacağım, siz bu parayı zamanında derseniz ben de işi zamanında yaparım.'

Mesela, şu anda takdir ettiğim bir konu var, halen ülkemiz ekonomik birtakım sıkıntılar içindedir ama 6 şubat deprem bölgesinde 180 bin tane konut yapılıyor, hiç aksamadan yapılıyor. Çünkü hedef olarak almışlar, bütün demeler eksiksiz yapılıyor, müteahhitler de işlerini hızla yapıyor. Dile kolay 180 bin konut, küçümsenecek bir rakam değil. Eğer her işinizi böyle planlarsanız kalkınmada çok hızlı yol alırsınız.”

“Müşterilerimizin, yatırımcılarımızın ve iş ortaklarımızın gözünde güvenilir bir marka imajına sahip olmamız, kurumsallaşmanın getirdiği düzen ve profesyonellikle ilişkilidir.”

Erhan Hersek

Kurumsallaşmaya ilişkin Erhan Hersek'in sözlerine kulak verelim:

“Tekfen, inşaat sektöründe öncü ve köklü bir şirket olarak, kurumsallaşma konusundaki ciddiyetini ve bu süreçteki önemli adımlarını başarılı bir şekilde atmıştır. Şirketimizi özel kılan unsurların başında kurumsallaşmaya verdiğimiz vurgu gelmektedir.

Kurumsallaşma, sadece bireylerin değil, aynı zamanda yöneticilerin ve çalışanların varlığından bağımsız bir kurumsal kimlik oluşturma sürecidir. Bu süreçte, şirket içinde belirli bir yapı, prosedürler ve süreçlerin oluşturulması, herhangi bir kişinin ayrılması veya değişmesi durumunda işlerin aksamadan devam etmesini sağlar. Tekfen, bu temel prensipleri benimseyerek iş sürekliliğini sağlamak adına kapsamlı adımlar atmıştır.

Verimlilik ve etkinlik değerlendirmeleri, kurumsal süreçlerin daha verimli ve etkili bir şekilde yürütülmesini sağlar. Bu da maliyetleri azaltma ve karlılığı artırma hedefimize katkıda bulunur. Aynı zamanda, müşterilerimizin, yatırımcılarımızın ve iş ortaklarımızın gözünde güvenilir bir marka

imajına sahip olmamız, kurumsallaşmanın getirdiği düzen ve profesyonellikle ilişkilidir.

Risk yönetimi açısından, finansal, hukuki ve operasyonel risklerin daha iyi anlaşılması ve kontrol edilmesi, şirketimizi güçlü bir konuma taşımıştır. Bu sayede, belirlenen stratejilere uygun hareket ederek sürdürülebilir bir başarı elde etmekteyiz.

İnsan kaynakları yönetimindeki kurumsallaşma, işe alım, eğitim, performans değerlendirmesi ve kariyer gelişimi gibi süreçlerin profesyonel bir çerçevede yönetilmesine olanak tanımıştır. Bu da çalışan motivasyonunu artırırken, şirketimizin büyüme hedeflerine uygun yetenekleri çekme ve geliştirme konusunda bize avantaj sağlamıştır.

Başarıya giden yolda kurumsallaşmanın yanı sıra, dijitalleşme, etkili iş stratejileri oluşturma, yeniliklere hızlı uyum sağlama, müşteri memnuniyetini ön planda tutma ve etkili pazarlama stratejileri gibi faktörler de kritik öneme sahiptir. Tekfen olarak, tüm bu faktörleri başarılı bir yönetim ekibiyle entegre ederek sektördeki liderliğimizi sürdürmeye kararlıyız.”

Türk Akım Projesi

KİLOMETRE TAŞLARINDAN TÜRKİYE ARABULUCULUK MERKEZİ

Yıl 2018'e gelindiğinde İNTES önemli bir hizmete daha imza atacaktı. Türkiye için yeni bir sistemin yine öncüsü. Uyuşmazlıkların dostane çözüm merkezi diye tanıtılacaktı arabuluculuk sistemi. Kazan-kazan kavramını öğrenecektik hukuk sistemi içinde. Sektörde uzun yıllar süren işçilik davaları, ticari davalar karşılaştığımız sorunların başında gelmekte idi.

Bu durumdan tüm taraflar mağdur duruma düşmekteydi. Arabuluculuk sistemi tam da sektörün bu sorununa çözüm üretecekti.

"Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemi" olarak bilinen arabuluculuk, öncelikle 12 Ekim 2017 tarihli ve 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu uyarınca işçi-işveren uyuşmazlıkları yönünden, 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla de 7155 sayılı Kanun ile ticari uyuşmazlıklar yönünden dava şartı hâline getirildi.

Bu gelişmeleri takiben İNTES başta üyelerimize ve sektörümüze hizmet vermeyi önceliklendiren bir merkez kurmaya karar verdi. Ardından hukuki altyapı çalışmalarının tamamlanması ile 15 Şubat 2018 tarihinde "Türkiye Arabuluculuk Merkezi" kuruldu.

Merkezde; iş hukukundan kaynaklanan işçi-işveren uyuşmazlıkları ile ticari uyuşmazlıkların çözümünde tarafların aralarındaki uyuşmazlığı barışçıl şekilde çözmelerini ve ilişkilerini sürdürmelerini temin edecek, bağımsız ve güvenilir bir arabuluculuk hizmeti verilecekti.

Bu çalışmalarımıza destek veren Avukat-Arabulucu Alper Bulur aynı zamanda Türkiye'de arabuluculuk sisteminin oluşmasında, kanun çalışmaları içerisinde akademisyen olarak görev yaptı. Eğitim süreçlerinde aktif rol aldı.

Uyuşmazlıkların çözümünde ihtiyari ve dava şartı arabuluculuk sisteminin önemi

Alper Bulur arabuluculuk sisteminin tüm ayrıntıları ve uygulanmasından bu yana geçen altı yılda arabuluculuğun geldiği noktayı değerlendirdi:

"Günümüzde insan ilişkilerinde yaşanan hızlı değişim ve gelişim süreçleri, birçok yeni hukuki sorunu da beraberinde getirmiştir. Bu durumun bir sonucu olarak da hukuki uyuşmazlıkların çözümünde yeni arayışlar başlamıştır. Aslında geleneksel anlamda alternatif uyuşmazlık çözüm yolları, tüm kültür ve uygarlıklarda yüzyıllardır uygulanmaktadır; ancak, profesyonel anlamda, Anglo-Sakson kökenli bir kurum olarak ortaya çıkmış ve özellikle küreselleşmenin de etkisiyle Kıta Avrupası ülkelerinde de hızla işlerlik kazanmaya ve uygulama alanı bulmaya başlamıştır.

Bir uyuşmazlık söz konusu olduğunda, en ideal olan, tarafların karşılıklı olarak

görüşmeleri ve anlaşarak uyuşmazlığı sonlandırmalarıdır. Ancak, bu durumun her zaman gerçekleşebileceğini beklemek iyimser bir yaklaşım olur.

Zira, aralarında uyuşmazlık bulunan tarafların doğrudan bir araya gelmesi ve görüşmeler sırasında masada kalmayı becerebilmeleri, çoğu zaman ve daha çok psikolojik nedenlerle oldukça zordur. Taraflar eğer yargılama yapılarak uyuşmazlığın çözümü yoluna gitmek isterlerse ya devlet yargısını ya da tahkim yolunu tercih edeceklerdir. Her iki yolda da yargılama yapılacak, yargılama başladıktan sonra tarafların rolü ve etkinliği azalacaktır. Bu durumda, taraflar çoğu kez gerçek ilgilerinden, yararlarından uzaklaşacaklar ve aralarındaki uyuşmazlık daha da derinleşecektir.

Alper

Bulur

Arabuluculuk yönteminde uyuşmazlığı yaratan taraflar, yine kendi kendilerine uyuşmazlığı sonlandırabilmekte ve çözüme katkı sağlayabilmektedirler. Bu bağlamda, arabuluculuk yönteminde, doğrudan görüşmelerin taraflar üzerinde yarattığı olumlu sonuçlar ile tarafların çözüm sürecinde daha etkin olabilmesinin getirdiği olumlu sonuçlar bir potada eritilmektedir. Taraflar, bir üçüncü kişinin yardımıyla; ancak, yine kendi inisiyatifleri ile aralarındaki uyuşmazlığı çözebilmektedirler.

Arabuluculuk sisteminin dünyadaki gelişim sürecine baktığımızda, öncelikle ikili ilişkilerin devamının gelecekte de söz konusu olduğu veya olmasının beklendiği aile, ticaret, iş ve komşuluk ilişkilerinde kullanılmaya başlandığını ve bu alanlarda gelişim gösterdiğini görmekteyiz. İşçi-işveren ilişkilerinde gerek ihtiyari gerekse dava şartı arabuluculuk sisteminin kullanılması hem işyeri barışına hem toplumsal barışa çok ciddi anlamda katkı sağlamaktadır."

Arabuluculuk sisteminin, yargıda iş yükünü azattığına da işaret ediyor Alper Bulur:

"Taraflar arasındaki uyuşmazlığı ortadan kaldırmak için gerek hukukçular gerekse halk arasında ilk akla gelen çözüm yolu yargı organlarına başvurmaktır. Oysa yargı organlarına başvuru yolu tek yöntem olmadığı gibi, aslında en son başvurulması gereken yöntemdir. Yargı organlarına başvuru yoluyla uyuşmazlık çözümünün psikolojik, sosyal ve ekonomik yönden maliyeti oldukça yüksektir.

Yargı organlarına başvurulması ile birlikte, uyuşmazlık sadece taraflar arasında cereyan eden bir sorun olmaktan çıkıp yargı organlarını da içine alan üçlü bir ilişkiye dönüşecektir. Söz konusu yöntemde, sıkı şekilde düzenlenmiş yargılama kuralları devreye girecek, tarafların karşılıklı mücadelesi başlayacak, tarafların uyuşmazlık üzerindeki hâkimiyeti azalacak, ortaya çıkacak karar kural olarak yargı organının tasarrufunda olacak ve taraflar sonucu önceden tam olarak kestirilemeyen bir yargısal çözüm ihtimali ile karşı karşıya kalacaktır. Bunun yanında, sürekli çekişme hâlinde olan taraflar arasındaki ilişki, tekrar onarılamayacak derecede bozulabilecektir.

Uyuşmazlıkların yargı organları önünde çözülmesi yolunun adeta alternatifsiz bir yolmuş gibi sunulması ve işletilmesinde, sosyal yapı, temel eğitim de dahil olmak üzere hukuk eğitimindeki anlayış ve bu yolun alternatiflerinin neler olabileceği konusunda yeterli bilginin verilmemiş olması önemli rol oynamaktadır."

Bizlere 'Bir uyuşmazlıkta, en kötü sulh en iyi davadan iyidir.' hukuki özdeyişini hatırlatan Alper Bulur şunları ekledi:

"Buradan hareketle söylenebilir ki hukukçuların ve özellikle de avukatların, önlerine gelen bir uyuşmazlıkta, hemen yargı organlarına başvurmayı tavsiye etmek veya yargı organlarına başvurulmuşsa bu süreci sürdürmek yerine, öncelikle anlaşma ve uzlaşmayı teşvik etmeleri daha yararlı olacaktır.

Dava şartı olarak arabuluculuk kurumu hukukumuzda ilk defa 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'yla girmiştir. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 3'üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır. 7036 sayılı Kanun'un arabuluculuğa ilişkin hükümlerinin 01.01.2018 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra iş uyuşmazlıklarının çözümünde sağladığı başarı nazara alınarak diğer uyuşmazlıklarda da bu yöntemin uygulanmasının fayda sağlayacağı değerlendirilerek kapsam genişletilmiştir.

Dava şartı arabuluculuk uygulamasının başarı sağlamasından sonra, beklendiği gibi, ilgili alanlarda ihtiyari arabuluculuk uygulamasının da gelişim gösterdiğini gözlemlemekteyiz. Aslında başlangıçta

amaçladığımız şeylerden biri de bu gelişimin elde edilmesi idi. Bu sayede, asıl amaç olan toplumsal barışa hizmet edildiği gibi, aslında bir amaç olmaktan ziyade sonuç olarak görülmesi gereken yargının iş yükünün azaltılması da sağlanmış oldu. Günümüzde bu iş yükü azalmasının gerek ilk derecede mahkemeleri gerek Bölge Adliye Mahkemeleri planlamasında dahi belirleyici olduğu, gerekmedikçe yeni mahkeme ve daire oluşturulmadığı gözlemlenmektedir."

İNTES'in ve iktisadi işletmesi olan Türkiye Arabuluculuk Merkezi'nin katkıları hakkında da şunları söyledi Alper Bulur:

"Arabuluculuk faaliyeti, 'amaca özel, geçici, bireysel ya da kurumsal olmayan (ad-hoc)' diyebileceğimiz usul veya 'kurumsal (institutional)' usul ile yürütülebilen bir faaliyettir. Arabuluculuk kurumunun uygulandığı tüm ülkelerde sistem iki usul ile de yürütülmektedir. Bu konuda örneğin, 1990 yılında kurulan Londra-İngiltere merkezli Centre for Effective Dispute Resolution (CEDR), Roma İtalya merkezli ADR Center, Nijmegen Hollanda merkezli ACB Mediation ve Paris Fransa merkezli Center for Mediation and Arbitration of Paris web siteleri incelenebilir. Söz konusu ülkelerde kurumsal arabuluculuk sistemi, arabuluculuk kurumunun uygulanabilir olması, yerleşmesi ve gelişmesi için getirilmiştir.

Türkiye Arabulucuk Merkezi - Şirket Temsilcileri Eğitim Programı

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu kurumsal arabuluculuğu, bir çerçeve kanun olması dolayısıyla, özel olarak ayrıntılı bir şekilde düzenlememiştir; ancak, yasaklamadığı da kesindir. HUAK m. 14 hükmünde yer alan 'Başkaca bir usul kararlaştırılmadıkça arabulucu veya arabulucular taraflarca seçilir.' ifadesindeki 'başkaca bir usul' ile anlatılmak istenen usullerden birisi de kurumsal arabuluculuktur. Taraflar, arabulucunun bir üçüncü kişi ya da kurum tarafından seçimi gibi başka bir usul belirtmemişlerse, arabulucu veya arabulucuları birlikte seçeceklerdir.

Kurumsal arabuluculuk hizmeti veren merkezler, hukuki uyuşmazlıklarını arabuluculuk yolu çözmek isteyen taraflar kendilerine başvurdıklarında en basit anlatımla onlara rehberlik yaparlar. Öncelikle bir sekreteryaya hizmeti verirler, daha sonra onlara uyuşmazlığın niteliğine göre yeterliklerini ve uzmanlıklarını akredite ettikleri bir arabulucu tavsiye ederler ve gerekiyorsa onlara görüşme standartlarına uygun bir fiziki toplantı imkânı sunarlar. Bu hizmetleri karşılığında merkezlerinde görev alan arabuluculardan da kendisine başvuran taraflardan da belirli bir aidat ve/veya ücret alabilirler. Tüm bunları çok katı olmayan 'merkez arabuluculuk kuralları' çerçevesinde yürütürler, ayrıca var ise iç hukuk düzenlemeleri de her zaman geçerlidir.

Kurumsal arabuluculuk uygulamaları sayesinde hukuki uyuşmazlık yaşayan tarafların bir arabulucu üzerinde anlaşabilmelerinin kolaylaştırılması, arabuluculuk kurumunun Türkiye'de yerleşmesine ve daha çok arabuluculuk uygulaması yapılmasına imkân sağlayacaktır. Adliyelerde kurulan arabuluculuk büroları da bu kapsamda kurulmuştur. Bununla birlikte, arabulucuların kendi aralarında birleşerek kurdukları arabuluculuk merkezleri de vardır ve bu merkezler adliye arabuluculuk bürolarından farklı olarak daha kaliteli hizmet sunulması bakımından hep bir yarışın içinde olacaklardır. Bu durum da özellikle ticari uyuşmazlıkların arabuluculuk yöntemiyle çözülmesinde önem arz edecektir.

İNTES'in iktisadi işletmesi olan Türkiye Arabuluculuk Merkezi, objektif, bağımsız ve tarafsız yapısıyla gerek yurt içi gerek yurt dışı uygulamaları ve ortaya koyduğu yüksek kalite standartları ile kurumsal arabuluculuğun ülkemizde mihenk taşı olmuştur. Türkiye'deki önemli bir kısım arabuluculuk merkezi, Türkiye Arabuluculuk Merkezi'nin faaliyetlerini örnek alarak ve onun standartlarında hizmet vermeye çalışarak arabuluculuk kurumunun ülkemizde gelişimine katkı sağlamıştır. Türkiye Arabuluculuk Merkezi'nin önümüzdeki dönemde de faaliyetlerini bu minvalde yürütmesi, ülkemizde arabuluculuk kurumunun gelişimine katkı sağlamaya devam edecektir."

Türkiye Arabulucuk Merkezi - Toplantı ve Eğitimlerinden

İNTES

Yayınlarıyla da Marka

İNTES yayınlarıyla adından hep söz ettirmiştir. Kimi zaman konferans notları kitap oldu, kimi zaman bir hukuk kitabının basımını üstlendik, iş sağlığı ve güvenliğini anlatan çok önemli kaynaklar yayınladık. İNTES'in 60 yıla sığan tüm dönemlerinde bu konuya büyük önem verildi.

1983'te Orhan Cevdet Kural'ın "Açıklamalı, İlmî ve Kazai, İçtihatlı İnşaat Hukuku" isimli kitabı çıkartılmıştı. Ardından Ercüment Kılıçbay, 1988'de "İnşaat ve Tesisat

Müteahhitlerinin El Kitabı"nı kaleme alacaktı. Onlarca yayının ilk örnekleri olacaktı belki de bu kitaplar...

Yönetim Kurulu Başkanı Oğuz Gürsel iken Orhan Cevdet Kural, Ercüment Kılıçbay, Halil İzmir ise **1988 yılında** 1548 sayfadan oluşan İnşaat ve İhale Hukuku kitabını kaleme alacaktı. Aynı yıllarda Genç Mühendisler ve Çalışma Hayatı adlı bir kitap da yine Ercüment Kılıçbay tarafından kaleme alınacaktı.

Orhan Yavuz'la Mühendislik Dergisi Üzerine...

Mühendislik Dergisi Haberleri idi. Çünkü Türkiye inşaatçılık tarihinde önemli bir dönüm noktası bu dergi.

Sektörümüzün duayeni Orhan Yavuz'dan yayın hayatı deneyimlerinin başlamasının hikâyesini dinleyelim:

"1953 yılı sonuna geldiğimizde bir mühendislik dergisinin yayın teknolojisi ve planlaması ile ilgili pek çok bilgiye sahip olmuştum. Ayrıca yayınlamaya başlayabilirsem, isminin 'Türkiye Mühendislik Haberleri' olmasına karar vermiştim.

Bir yayın organı yaratmak girişimi başta finans olmak üzere çok yönlü bilgi birikimi gereksinimi yanında önemli riskleri bünyesinde taşır. Rahmetli babamın uzun süren rahatsızlığı nedeniyle elimde bir kuruş dahi tasarrufum yoktu. Paraya ihtiyaç duyulması hâlinde en büyük güvencem; ihtiyacını bildirene sorgusuz sualsiz imkânını son kuruşuna kadar tahsis etmekten hiç çekinmeyen bir arkadaş grubum olmasıydı. Onlara güveniyordum.

2000'li yılların başından itibaren ise İNTES yayıncılığı daha hızlı yol aldı. Bir taraftan dergi, gazete, çeşitli bültenler yayınlanırken birbiri ardına kitaplar çıkartılmaya devam etti.

Kuruluştan gelen bir tecrübe bu... İlk seçilen Başkanımız Orhan Yavuz'un yayıncılıktaki tecrübeleri bugünüme ilham verdi. 1993 yılında yayın hayatına başlayan dergimizde o dönemlerde sayıları sınırlı olan sektörel dergiler de incelenmişti. Bunlardan birisi

Derginin basım giderlerine gelince Apa Ofset'in sahibi Ferit Apa bir arkadaşımın amcası idi. Ferit Bey'e gittim. Derdimi anlattım. Dergi hazırlığı için yaptığım çalışmalarla ilgili bilgi verdim. Ferit Bey, 'Oğlum sen dergi planlamasında profesyonel olmuştun. Dergi için çok değerli ve el atılmamış bir alan seçmişsin. Derginin ilk üç sayısına kadar baskı için senden hiçbir şey beklemiyorum. İlk üç sayı sonrası göreceksin benim yardımına gerek kalmayacak.' dedi. Beni yüreklendirdi. Kendisine teşekkür ettim. Bu vesile ile Ferit Bey'e rahmetler diliyorum.

Memnuniyetle belirtmeliyim ki Ferit Bey'in öngörüsü doğru çıktı. Derginin üçüncü sayısında bütün bankalar, meraklı meslektaşlar dergiye abone olmuş, abone sayısı bine ulaşmış, ilanlar artmış, girişimim kâra dahi geçmiş, bana maddi yükü kalmamıştı.

İlk sayı çıkmadan önce mesleğimin mümtaz ve tanınmış isimleri arasında bulunan Hüsamettin Güz, Dumrul Apak, Halim Ağaoğlu, Adnan Çavlı arkadaşlarımın

katılımıyla bir yayın komitesi kurduk. Kabiliyetini bildiğimiz meslektaşlardan konu belirterek yazılar istedik. ENR endeksi yerini tutacak olan 'altın fiyatları' sayfasının gerçekleştirilmesini telif ücreti ödemek kaydıyla bu konuda uzman bir arkadaşla verdik.

Uzatmayalım, 1955 yılı nisan ayında TMH Dergisi'nin ilk sayısı çıktı. Ümit etmediğim ilgi ile karşılandı. O tarihlerde döviz kurları sabit, inşaat ana girdileri devlet tekelinde ve fiyatları sabit, faiz sabit, özel sektör mamulleri fiyat kontrol sisteminin baskısında, yokluk ve baskının olduğu bir ekonomide tabii ki göreceli olarak enflasyon da sıfır.

Bu durumda bir kıyaslama yapabilmek ve sabit fiyatlarla taahhütlere girmiş meslektaşlarımı uyarabilmek için bu baskılardan etkilenmeyen altın fiyatlarının seyrine dergide sayfa ayırdım. Bu sayfanın yazımı okurların hatta bankaların ilgisini çekti. Ancak politik hayata özenen bir kısım meslektaşlarda mırıldanmalar yarattı.

Ayrıca ülkemizde üretilen demir ve çimento miktarları yanında ihalesi yapılmış devlet yatırımları için duyulacak demir ve çimento gereksinimi konusunda kapsamlı bir çalışma yaptık. Bu çalışma bu sektörlerde üretim artırılmaz ise ihalesi yapılmış işlerin tamamlanmasının 4-5 yıl süreceği sonucunu vurguladı.

Yayınlarımızda tehlikeli bölgelere girdiğimiz farkında olmadan müteahhitlik işlerimize devam ediyorduk. İşveren idarelerle ilişkilerimizde bir kısım kişilerle sınırlı olarak sorunlar yaşamaya, basın hayatının güçlüklerini anlamaya başladık.

Memnuniyetle belirtmeliyim ki bayındırlık politikasını uygulamayı üstlenmiş üst düzey görevliler duyarlılıklarıyla dergiyi destekliyorlardı. Kadrolarına dergi için yazılar yazdırıyorlar, ilan veriyorlardı. Derginin kapak sayfası için kuşe kâğıdı bulamıyorduk. Bir sayısında kapak için adi kâğıt kullandık. Derginin yayınlandığı hafta Bayındırlık Bakanlığı'ndan büromuza iki top kuşe kâğıdı geldi. Hâlen dahi kimin emri ile gönderildiğini bilmiyorum."

İNTES son dönemlerde ise karayolları ve demiryollarının tarihini anlatan çok kapsamlı iki kitap yayınladı. Ve 60'ıncı yılı dolayısıyla da tarihimizi anlatan Kutup Yıldızı kitabı...

Başkan Koloğlu bu yayınların çıkmasına özel önem verdi. Çalışmaları her aşamasında takip etti. Bazen ufak dokunuşları ile teknik ekibe yol gösterdi.

Karayollarının Asırlık Yol Çizgileri ve Rayların Anlattığı kitaplarının öyküsünü bir de Başkanımızdan dinleyelim:

"Kayıt altına almak insan var olduğundan beri mevcut olan bir iç güdü. Kil tabletlerden duvarlara, papirüsten hamur kâğıda insan hep yaşadıklarını gördüklerini kaydetmek istemiştir ve iyi ki de öyle olmuştur. Bizler de yayınlarımız aracılığıyla sektörümüzün mihenk taşlarını kayıt altına almak, tarihe not düşmek, İNTES'in 60'ıncı yılına uzanan öyküsünü prestij eserlerle taçlandırmak istedik. Bu, Yönetim Kurulumuzun verdiği bir karardı.

Sektörümüzün kilometre taşlarını aktaracak eserleri arşivlerimize kazandırmalıydık. Yola önce karayollarının tarihini anlatmak ile başladık. Karayollarının tarihini ve yollara gönül veren kahramanları bu kitapta topladık. Karayollarının geçmişine ışık tutan, geleceğine yön veren bu eser sektöre bir armağan olarak sunuldu.

'Karayollarının Asırlık Yol Çizgileri'

karayollarımızın toprak yoldan şoseye, asfalta, oradan devasa viyadüklere, köprülere uzanan öyküsünü anlattı. Türkiye karayolları tarihinde iz bırakan olaylar, insanlar, projeler ve 2000'li yılların dev projeleri kitabın içeriğini oluşturdu.

Bu kitap öylesine ses getirmişti ki daha da büyük bir eser ortaya koyma sorumluluğumuzu artırdı. Türkiye'nin inşa tarihini anlatacak çok daha fazla hikâyeye vardı zira. Bu hikâyelerden birisi de demiryollarının inşası idi.

Demiryollarının hikâyesini ortaya koymak bizim için önemliydi. Zira demiryollarının milletimiz için ulaşımdan çok daha fazla anlam ifade ettiğini düşünüyorum. Ulaşımdan kültür-sanata, spordan müziğe, folklor, sinemaya kadar her alanda mutlaka demiryollarının izine rastlarız.

Gazi Paşa, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 10'uncu yılına özel hazırlanmasını istediği marşa kendi dokunuşlarını da yapmıştı. 'Bir baca yükseliyor, durmadan her yamaçtan.' sözlerinin değişmesini ve yerine kendi yazdığı 'Demir ağılarla ördük Anayurdu dört baştan.' satırının eklenmesini istiyordu. Çünkü gelecek nesiller demiryollarının nasıl fedakarlıklarla inşa edildiğini, bağımsızlık yolundaki önemini bilmeliydi. Biz de bu hikâyenin de verdiği ilham ile demiryollarının 167 yıllık geçmişini kalıcı bir eser ile ortaya koymaya karar verdik. Bu eşsiz zaman yolculuğunda rayların anlatacak ne kadar çok hikâyesi olduğunu gördük. Yazdıkça anlattıklarımız tek bir

kitabın boyutunu aştı, üç ciltte toplanarak **'Rayların Anlattığı'** eseri ortaya çıktı.

Büyük emek ve özverili bir çalışma ile hazırlanan 'Rayların Anlattığı' kitabının alanında bugüne kadar yapılmış en geniş kapsamlı eser olduğunu düşünüyorum.

İNTES tarihini anlattığımız ve **'Kutup Yıldızı'** adını verdiğimiz kitabımız ise sendikamızın 60 yıllık öyküsüne bir yolculuk. İlk günkü kuruluş felsefesinden bugüne, yapılanlara, yapılmak istenenlere bir mercek tutmak belki de. Bu yolculuğu başlatan kurucularımızın, bu yolda yürüyenlerin, şu an aramızda olmayan büyüklerimizin bıraktıkları izlere bir saygı duruşu aynı zamanda.

Bundan 60 sene önce kurucularımız kalplerindeki meslek ve memleket sevgisine inanarak çıkmışlardı yola. Bugün dünya ölçeğinde bir marka olan sektörümüzün kutup yıldızıydı onlar. Bizler de onların yolundan ayrılmadık, inandıkları değerleri koruyup büyötmeye gayret ettik.

Üyelerinin menfaatlerini gözetirken meslek itibarını yükseltmeyi şiar edinen, meslek sorunlarının çözümü için her platformda çaba sarf eden bir kurum olma misyonuyla çalıştık, çalışıyoruz ve 60 yıldır sektörümüze yön veriyoruz."

İNTES'İN YİRMİ SEKİZİNCİ OLAĞAN GENEL KURULU GERÇEKLEŞTİ

İNTES'in Yirmi Sekizinci Olağan Genel Kurulu, 17 Ekim 2023 tarihinde Ankara'da gerçekleşti. Genel kurulda, 2023-2026 döneminde görev yapacak yeni Yönetim, Denetleme ve Disiplin Kurulları için seçim yapıldı.

“Kuruluşumuzun 60’ıncı yılını idrak ettiğimiz şu günlerde, ülke ekonomisinin ihtiyaçlarını ön planda tutarak, büyüme ve istihdama katkı sağlamak ve sektörün ortak hedef ve beklentilerini temsil etme konusunda, lider rolümüzü korumaktayız.”

Sendikamızın Yirmisekizinci Olağan Genel Kurulu 17 Ekim 2023 Salı günü The Ankara Otel’de düzenlendi.

Genel Kurul’da üç yıllık dönem için İNTES’in Yönetim, Denetleme ve Disiplin Kurulu üyeleri, üye temsilcilerinden oluşan delegelerin katıldığı seçimler sonucunda belirlendi.

Genel Kurul görüşmelerinde İNTES’in üç yıllık faaliyetleri sunuldu. Gelecek üç yıla ilişkin bütçe tasarıları görüşüldü. Kurularda görev almak isteyen adaylardan listeler oluşturuldu. Bu aday listelerinin başkanlık divanına bildirilmesinin ardından 14:00-17:00 saatleri arasında seçimler gerçekleşti.

Genel Kurul görüşmeleri Divan Kurulunun seçilmesinin ardından Başkan Celal Koloğlu’nun açış konuşması ile başladı. Genel Kurul’da Cahit Karakullukçu Divan Kurulu Başkanı, Göral Göğebakan Divan Kurulu Başkan Vekili, Kemal Ceylan ve Çağla Düzbasan Divan Katipliği’ne seçildi.

Genel Kurul’da konuşan Celal Koloğlu:

"Gelecek yıl İNTES 60 yaşına 'merhaba' diyecek. Yine ne mutlu bize ki, Cumhuriyetin inşa tarihinin 60 senesine tanıklık ettik. Yeni bir yaşla büyüüp güçlenmenin heyecanı ve gururunu yaşıyoruz." dedi.

Başkan Celal Koloğlu 28. Genel Kurulda yaptığı konuşmada şunları da ekledi:

"Bir büyük depremi geride bıraktık. Deprem gerçeği, sektörde disiplin gerekliliğini her defasında hatırlatıyor. Müteahhitliği her aklına gelenin yapabileceği bir iş olmaktan çıkarmak zorundayız. Ancak bu gerçek hızlı unutuluyor. Türk müteahhitliğinin kimlik sorunu devam ediyor. Müteahhitlik sıradan bir ticari faaliyet olarak yapılmaya devam ediyor. Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası olarak nitelikli müteahhitlik için yılmadan çalışacağız." dedi.

Koloğlu konuşmasında şu ifadeleri de kullandı:

"Kuruluşunun 60'ıncı yılında İNTES, ülke ekonomisinin ihtiyaçlarını ön planda tutarak, büyüme ve istihdama katkı sağlamak ve sektörün ortak hedef ve beklentilerini temsil etme konusunda, öncelikli ve lider rolünü korumaktadır. Bundan sonra da sektörün sorunlarını, ortak hedeflere ulaşma noktasındaki paylaşımlarını, inşaat sektörüyle ilgili kamuoyunu bilgilendirme görevlerini de eksiksiz yerine getirerek, ülkemizin ekonomik ve sosyal gelişimine üzerine düşen katkıyı sunacak bir sivil toplum örgütü olmaya devam edecektir.

Sizlere sadece İNTEŞ olarak hizmet vermiyoruz. İNTEŞ üyeliği ile dört farklı kuruluşun hizmetlerinden yararlanabiliyorsunuz. Üç iktisadi işletmemiz çalışma alanlarımızı genişletiyor. Sektörel sorunlarımıza çözüm üretiyor. İşveren sendikacılığında bu derece kapsamlı hizmet sunan tek kuruluşuz. Bundan da ayrı bir gurur duyuyoruz. İktisadi işletmelerimizden biri Türkiye Mesleki Yeterlilik Merkezidir. İşgücümüzün niteliğini artırmak ve mesleki yeterlilik belgesi vermek için çalışıyor. Diğer iktisadi işletmemiz Türkiye Arabuluculuk Merkezidir. Sektörde karşılaşılan uyuşmazlıkların dostane çözümü için kuruldu. Uyuşmazlık yaşayan tarafların hukuk güvenliği ve kısa sürede çözüm için çalışıyor.

En genç iktisadi işletmemiz ise İNTEŞ AKADEMİ'dir. Sektörel ihtiyaçlarımızın nitelikli eğitim ve danışmanlık desteği ile güçlendirilmesi için kuruldu. Henüz genç bir fidan, onu da birlikte geliştireceğiz."

Koloğlu sektör sorunlarına da kısaca değindi:

"Geride bıraktığımız üç yılda ekonominin zorlu yılları olduğunu ancak bu dönemde üyelerimize her yönden destek olmaya çaba gösterildiğini açıkladı. 2023 yılı ödeneklerinin son derece sınırlı olduğunu ve bu durumun yatırımların geleceği açısından sorun oluşturabileceğini hatırlatarak yapılan düzenlemelerin sorunları aşmada yetersiz kaldığını ve bu nedenle fiyat farkı, tasfiye, devir ve süre uzatımı taleplerinin her platformda dile getirildiğini açıkladı.

Yatırımların önceliklendirilmesi ve firmalarımızın önlerini görebilmeleri gerektiğini vurguladık. Şartların bu kadar ağırlaştığı bir ortamda, kamu yatırımlarının daha nitelikli yüklenicilere emanet edilmesi gerektiğini söyledik. En ucuza verildiği düşünülen ihalenin, sözleşme tamamlandığında kamuya pahalıya mal olduğunu hatırlattık. Niteliksiz yüklenicinin kamuya zararının hesaplanmasının önemi vurguladık. Bakanlar, yatırımcı kuruluşlar ve Kamu İhale Kurumu ile ortak çalışmalar yaptık. Kamu kuruluşları ile sektör arasında güvenilir köprüler kurmak için çalıştık. Deprem ve afetlerde sektörümüzün gücünü milletimizin yaralarını sarmak için seferber ettik. Çalışmalarımızda Sendikamızın ve sektörümüzün saygınlığını ön planda tuttuk.

İNTES olarak yolumuzu memleket ve meslek sevgisiyle yürüyoruz... Bu yolun bayrağı devir alacak meslektaşlarımızla ilerleyeceğine inanıyoruz... Genel Kurulumuzda yanımızda olan değerli üyelerimize sonsuz şükranlarımızı sunarız."

59 yıllık İNTES tarihinde en çok üye ve en yüksek katılımı gerçekleştiren Genel Kurulumuzda Yönetim, Denetleme ve Disiplin Kurulu Üyelerimizin seçimi 17 Ekim 2023 tarihinde tamamlandı.

İNTES'in üç yıllık faaliyetlerinin özetlendiği rapor toplantı öncesinde üyelerimiz ile paylaşılmıştır. Aynı zamanda web sitemizden de erişim sağlanmıştır.

28.

■ DÖNEM

İNTE

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Üyelerinin menfaatlerini gözetirken meslek itibarını yükseltmeyi şiar edinen, meslek sorunlarının çözümü için her platformda çaba sarf eden bir kurum olma misyonuyla var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Sendikamızın 2023-2026 yılları arasında görev alacak 28. Dönem Yönetim, Denetleme ve Disiplin Kurulu üyeleri ve Sendikamız İktisadi İşletmeleri temsilcilerinin görev dağılımı belirlendi.

Sendikamızı Cumhuriyetimizin yüzüncü yılına taşıyacak Yönetim Kurulumuz üyelerinin gücünü arkasına alarak sektöre yön veren bir sivil toplum kuruluşu olma misyonunu başarıyla sürdürecektir.

Ülkemizin yüz akı, sektörümüzün gururu firmalarımızın yöneticilerinden oluşan kurullarımızda birbirinden değerli isimler yer aldı.

Bu isimleri sizlerle buluşturuyoruz.

Celal Koloğlu

Yönetim Kurulu Başkanı

1951 Elazığ doğumlu, 1975 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kimya Mühendisliği Bölümünden mezun oldu. İş hayatına 1977'de kurduğu Kolin İnşaat'ta Yönetim Kurulu Üyesi olarak başladı.

Koloğlu'nun Sektör Kurum ve Kuruluşlarında Yürütmüş olduğu görevler ise şöyledir:

- 1996-2001 Asfalt Müteahhitleri Derneği Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yaptı.
- 1997-2000 Demir Çelik İşletmeleri Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev aldı.
- 2001-2003 TİSK tarafından, İşsizlik Sigortası Fon Yönetim Kurulunda görev aldı.
- 2003-2004 TOBB Müteahhitlik Sektör Kurulu Yönetim Kurulu Üyeliği yaptı.
- 2004-2005 Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sosyal Güvenlik ve Yüksek Danışma Kurulunda görev aldı.
- 1998-2011 İNTES Yönetim Kurulu Üyeliği yaptı.
- 1997 -2011 Türkiye Müteahhitler Birliği Yönetim Kurulu Üyeliği yaptı.
- 2010-2012 TİSK tarafından, Mesleki Yeterlilik Kurumu Yönetim Kurulu Üyeliği yaptı.
- 2005-2009 ANKARA SANAYİ ODASI / Yönetim Kurulu Üyesi
- 2009-2018 ANKARA SANAYİ ODASI / Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

YÜRÜTÜLMEKTE OLAN GÖREVLER

- 1977 KOLİN İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. Kurucu üyesi, KOLİN A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi
- 2013 TİSK tarafından, MYK (Mesleki Yeterlilik Kurumu) Yönetim Kurulu Üyeliği
- 2016-2019 Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim Kurulu Üyesi
- 2019 Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim Kurulu Başkan Vekili
- 2019 Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği Genel İdare Kurulu Üyesi
- 2018 Ankara Sanayi Odası Meclis Başkanı

Celal Koloğlu İngilizce biliyor, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Mustafa Turan

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

1976 yılında Diyarbakır Çermik' de doğan Mustafa Turan, Dicle Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Elektrik-Elektronik bölümünden 1999 yılında mezun olmuştur.

Sektöre altyapı, inşaat, enerji işlerinde hizmet vermektedir.

Çalışma hayatı aktif olarak devam etmektedir.

Evli ve üç çocuk babasıdır.

Merdan Hürmeydan

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Sivas Divriği'de doğan Merdan Hürmeydan Sivas 4 Eylül Kongre Lisesini bitirdikten sonra 1977 yılında Ankara Devlet Mühendis ve Mimarlık yüksek okulundan inşaat nühendisi olarak mezun olmuştur.

Mezuniyet sonrası bir süre Kutlutaş firmasında, bir süre de Divriği Demir Madenleri müessesinde çalıştıktan sonra 1981 yılında kardeşleriyle birlikte Sistem Elektromekanik Tesisler Sanayi ve Ticaret AŞ'yi kurmuştur. Halen yönetim kurulu başkanlığı görevini yürütmektedir.

Firma yönetim kurulu başkanı olarak, Türkiye'deki çok sayıda baraj, karayolu, sulama inşaatları, sınai tesislerin yapımını başarı ile tamamlayarak ekonomiye kazandırmıştır. Halen çok sayıdaki inşaatların yapımının yönetimine devam etmektedir.

Türk sporuna katkıda bulunmak adına Gençlerbirliği Spor kulübü ve Hacettepe Spor kulübünde 15 yıldır As Başkanlık görevini sürdürmektedir. Kurucu üyesi olduğu uluslararası sivil toplum kuruluşu olan Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliğinde yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmış, halen sayman üye olarak görevine devam etmektedir.

Ankara Sanayi Odası meclis üyeliğinin yanında Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikasında sektöre yönelik çalışmalara destek vermektedir.

Deha Emral

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

1961 yılı Zonguldak doğumlu Deha Emral, 1985 yılında TRI-STATE Üniversitesi- Indiana/ABD Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümünden mezun oldu. 2007 yılından beri Özdemir İnşaat Turizm Enerji Sanayi Ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapan Emral'ın geçmiş dönemlerde yürütmüş olduğu görevler şöyle:

1985 – 1988 yıllarında Özdemir İnşaat Turizm Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş. Libya Şantiyesi Koordinatörü.

1988 – 1990 yıllarında Özdemir İnşaat Turizm Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş. Karayolları İnşaatları Koordinatörü.

1990 – 2007 yıllarına Özdemir İnşaat Turizm Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi – Genel Müdür.

2007- Özdemir İnşaat Turizm Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı

Emral'ın, Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB) Yönetim Kurulu Üyeliği ve Asfalt Müteahhitleri Derneği (ASMÜD) Yönetim Kurulu Üyeliği bulunmaktadır.

İngilizce bilen Emral, evli ve bir çocuk babasıdır.

Cem Çeliker

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Yüksek öğrenimini Columbia Üniversitesi Hukuk Fakültesinde 2003 senesinde onur derecesi ile tamamladıktan sonra iş hayatına, **Shearman & Sterling LLP** hukuk bürosunun Londra ofisinde başlamıştır.

2010 senesinde ENKA İnşaat ve Sanayi A.Ş.'de göreve başlayan Çeliker, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı görevini sürdürmektedir. New York ve İngiltere barolarına kayıtlıdır.

Çeliker, Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (**İNTES**) Yönetim Kurulu Başkan Vekili görevinin yanı sıra, Türk Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (**TÜSİAD**) üyesidir.

Evli ve iki çocuk babasıdır.

Deniz Kızıllırmak

*Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Sayman Üye*

Sivas ili İmranlı ilçesinde **1976** yılında doğan Deniz Kızıllırmak, Anadolu Üniversitesi İşletme bölümü mezunudur. **2002** yılında baba mesleği olan inşaat işleri ile ilgili olarak Enk Yapı İnş. Tic. A.Ş.'yi kurdu ve firmanın yönetim kurulu başkanlığı görevini yürütmektedir. Enk Yapı İnş. Tic. A.Ş.'nin kuruluşundan bu yana birçok altyapı ve üstyapı inşaatı yapım işlerini gerçekleştirmiştir. Aynı zamanda İNTES yönetim kurulu üyeliği üstlenmiş ve **2023** yılından beri başkan vekilliği görevini devam ettirmektedir.

Kızıllırmak ayrıca Ankara Ticaret Odası 37. Komite Başkanı ve Meclis Üyeliği, Ankara Sanayi Odası 31. Komite Başkanı ve Meclis Üyeliği, Sivas Spor Asbaşkanı ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevleri bulunmaktadır.

Deniz Kızıllırmak evli ve 2 çocuk babasıdır.

Levent Kafkaslı

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

1987 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) İnşaat Mühendisliği Bölümü'nden mezun olan ve **1988** yılında İstanbul Üniversitesi Yapı İşletimi Bölümü'nde Yüksek Lisans öğrenimini tamamlayan Levent Kafkaslı, **1990** yılında çalışma hayatına Tekfen İnşaat'ta başlamıştır. Aynı şirkette Suudi Arabistan bölgesinde Teknik Ofis Mühendisi olarak görev aldıktan sonra sırasıyla; İstanbul'da Proje Koordinatörü, Azerbaycan'da Proje Müdürü görevlerini üstlenmiştir. **1999-2000** yılları arasında AZFEN Şirketi'nde Başkan Vekili görevini yürüten Kafkaslı, **2000-2002** yılları arasında Tekfen İnşaat Kazakistan'da Proje Müdürü, **2002-2005** yılları arasında Azerbaycan'da Projeler Müdürü olarak görev almıştır. Tekfen İnşaat'taki görevine 2005-2013 yılları arasında Hazar Bölgesi Operasyonlar Başkan Vekili ve **2013-2019** yılları arasında Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş Genel Müdürü olarak devam eden Kafkaslı, **2019-2022** yılları arasında Tekfen Holding'de Taahhüt Bölümü Başkanı olarak 2 yıl üst düzey yöneticilik yapmıştır.

2022 yılında Gap İnşaat Yönetim Kurulu Üyesi olarak Çalık Grubu'na katılan Levent Kafkaslı, 2023 yılı itibarıyla Gap İnşaat CEO'su ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak görevini sürdürmektedir.

Kemal Gülerüz

Yönetim Kurulu Üyesi

Ankara'da doğdu. Yükseköğrenimini Stanford Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde tamamladı.

Gülermak A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı görevinin yanı sıra, Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTES) Yönetim Kurulu Üyesi ve Stanford Üniversitesi Mezunlar Derneği Başkanı olarak da görev yapmaktadır.

Gülerüz, İngilizce, Fransızca ve Almanca bilmektedir.

Mustafa Bozkurt

Yönetim Kurulu Üyesi

1972, İstanbul doğumludur. İlkokul, ortaokul ve liseyi Ankara'da tamamladıktan sonra Bilkent Üniversitesi'nde Finans Eğitimi tamamlamıştır.

HİDROMEK'te uzun süre Üretim Mühendisliği, Satış Sonrası Hizmetler, Tasarım ve Ürün Geliştirme birimlerinde görev almış ardından Üretim Genel Müdür Yardımcılığı görevini üstlenmiştir.

Şu anda HİDROMEK firmasında Yönetim Kurulu Başkanı olarak görevini yürütmektedir. İyi derecede İngilizce bilmektedir.

Evli ve 2 çocuk babasıdır

Hıdır Takar

Denetleme Kurulu Başkanı

Hıdır Takar **1951** yılında Tunceli Ovacık'ta doğdu. İlk ve ortaokulu Sivas Divriği'de, liseyi Erzurum Atatürk Yapı Sanat Enstitüsü'nde okudu. Ankara Devlet Mimarlık - Mühendislik Akademisi'nden inşaat mühendisi olarak mezun oldu.

Mezuniyet sonrası kısa bir süre İller Bankası'nda inşaat mühendisi olarak görev yaptıktan sonra, özel sektöre geçiş yaparak birçok içme suyu ve kanalizasyon inşaatı işinde şantiye şefi ve proje müdürü olarak görev aldı.

1986 yılında şahıs şirketi olarak inşaat taahhüt sektörüne geçiş yapan Hıdır Takar, şirket yapısını **1992** yılında limited şirkete dönüştürerek Dirgün İnşaat'ı kurdu. Taahhüt sektörüne geçişi sonrasında birçok il ve ilçede içme suyu, kanalizasyon, yağmur suyu, sulama, baraj, gölet, dekapaj, madencilik, arıtma tesisleri, yol ve telekom erişim şebeke inşaatı işlerini yaparak faydaya dönüştürmüştür. Halen kurucu ortağı olduğu Dirgün İnşaat'ta Şirket Müdürü olarak görevini sürdürmektedir.

İyi derecede Almanca bilen Takar, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Ali Ceylan

Denetleme Kurulu Üyesi

1982 yılında Diyarbakır'da doğan Ali CEYLAN **2006** yılında İstanbul Kültür Üniversitesi - İnşaat Mühendisliği bölümünden mezun olmuştur.

2006 yılında aile kuruluşu olan Ceylan Group' ta çalışma hayatına başlamış olup, Kral Kızı Cazibe Sulaması işinde saha mühendisliği, TOKİ 6 Adet Okul İnşaatı işinde şantiye şefliği yapmıştır.

2012 yılında Ceysu İnşaat ve Ticaret A.Ş.' yi kurmuştur. Halen yönetim kurulu başkanlığı görevini yürüttüğü firmasında Çorum Oğuzlar Göleti - Hasankeyf Antik Kentin Jeolojik Bakımdan Araştırılması ve Güçlendirilmesi (ortak girişim) - Kartalkaya Barajı (ortak girişim) - İnandık Barajı İnşaatı işleri tamamlanmış olup, Karamürsel İhsaniye Barajı - İnandık Barajı İkmal ve İncik 1-2 Barajları İnşaatı işleri sürdürülmektedir.

Voleybolu geliştirmek adına **2022-2023** sezonunda Beşiktaş JK' de Voleybol Şube Sorumlusu olarak görev yapmış olup **2023-2024** sezonunda da görevine devam etmektedir.

1995 - 1996 yıllarında İngiltere'de Hastings ve Brighton şehirlerinde dil eğitimi alan Ceylan ileri düzey İngilizce bilmektedir.

Yusuf Buğra Tanık

Denetleme Kurulu Üyesi

1992 yılının Ekim ayında dünyaya gelmiştir. Aslen Çankırılıdır. TOBB ETÜ İşletme ve Azerbaycan İnşaat ve Mimarlık Üniversitesi'nde eğitim hayatını başarıyla tamamlayan Yusuf Tanık, NATA HOLDİNG halihazırda NATA Holding Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Sektörde yükselişini küresel başarılarla taçlandıran NATA Holding, Engineering News Record'un (ENR) "Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhitleri" listesinde 205. sırada yerini almıştır. Türkmenistan'ın 5 ayrı eyaletinde 180 karayolu köprüsünü 500 günde tamamlayarak yurt dışında da ismimizi duyurmayı başaran NATA Holding ülkemizin bayrağını her alanda gururla arşa taşımaktadır. Bu noktada etkin ve verimli olabilmenin tek şartının insan kaynağının doğru kullanılması olduğunu düşünen Yusuf Tanık her daim çalışana kıymet veren bir yönetici olmuştur. Çalışmalarına da bu doğrultuda devam etmektedir.

Zeynel Ceylan

Disiplin Kurulu Başkanı

1949 yılında Diyarbakır'da doğan Zeynel Ceylan, **1973** yılında Elazığ Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi İnşaat Mühendisliği bölümünden mezun oldu. Ceylan, **1974-1975** yılları arasında İskenderun Demir Çelik Fabrikalarında İnşaat Kontrol Mühendisi olarak çalışmaya başladı.

Daha sonra serbest çalışma hayatına başlayan Ceylan, **1975** sonunda BOTAŞ'ın Türkiye-İrak Petrol Boru hattının 4 No'lu Pompa İstasyonu yol inşaatının şantiye şefliğini ve ardından müteahhit olarak Radyolik İstasyon Yolu yapımını kısa zamanda tamamlayarak İdare'ye teslim etti.

1967 yılında kurulan, ortağı olduğu ve aile firması olan Ceylan Adi Ortaklık olarak İnşaat ve Taahhüt işlerini yapmaya başladı. Şirket, ağırlıklı olarak makineli hafriyat işleri ve yerli ve yabancı petrol şirketlerin petrol arama sahaları yol ve lokasyon işlerini başarılı bir şekilde yapmaya devam etti.

1981 yılında da Ceylan Adi Ortaklık firmalarını Ceylan İnş. ve Tic. A.Ş.'ne dönüştürerek Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı üstlendi ve şirket faaliyetlerini en iyi şekilde devam ettirdi.

Halen şirketin Yönetim Kurulu Başkanı olarak görevini devam ettirmektedir.

Evli ve 3 çocuk babasıdır.

Nazım Karataş

Disiplin Kurulu Üyesi

Erzincan ili Refahiye ilçesinde **1955** yılında doğmuştur.

İş hayatına **1977** yılında başlamıştır. **1984** yılında Karaca İnşaat ve Ticaret A.Ş.'yi kuran Nazım Karataş halen yönetim kurulu başkanlığı görevini yürütmektedir. Yönetim kurulu başkanlığı süresince firma olarak üstlendikleri çok sayıda baraj, gölet, karayolu ve sulama inşaatları yapımını başarı ile tamamlayarak ekonomiye kazandırmıştır. Halihazırda çok sayıdaki projenin yapımının da, yönetimine devam etmektedir.

Evli ve 2 çocuk babasıdır.

Cahit Özgür*Disiplin Kurulu Üyesi*

1961 yılında Ankara’da doğan Cahit Özgür
1972 yılında Kavaklıdere İlkokulundan,
1972-1978 yılında Ankara Atatürk Lisesi’nden
mezun oldu.

Özgür; **1982-1985** tarihleri arasında ÖZMER A.Ş.
Suudi Arabistan Şubesi İşveren Temsilcisi olarak
görev almıştır. **1987-1993** tarihleri arasında
İSTAŞ Çimento A.Ş.’de İşveren Temsilcisi olarak
görev almıştır. **1993-2011** tarihleri arasında
İSTAŞ Çimento A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanlığı
yapmıştır.

2012 yılında İstaş Asfalt Beton A.Ş. yi kurmuş
ve kuruluş tarihinden itibaren Yönetim Kurulu
Başkanlığını sürdürmektedir. 2012-2017 tarihleri
arasında Cemil Özgür A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi
olarak görev almıştır.

2017 yılı itibariyle Cemil Özgür A.Ş. Yönetim Kurulu
Başkanlığını sürdürmektedir.

Özgür evli ve 2 çocuk babasıdır.

HABERLER

İNTES Akademi 2024 Yılı İlk Eğitimleri Gerçekleşti

İNTES AKADEMİ'nin 2024 yılı ilk eğitimi Ocak ayı sonunda online olarak gerçekleştirdi. İlk eğitimde inşaat sektörüne her adım atanın yolunun keşişeceği, FIDIC sözleşmeleri ele alındı.

FIDIC Sözleşmeleri ve Hak Talepleri Yönetimi Eğitimi İNTES Üyelerinin Katılımıyla Gerçekleşti.

FIDIC Sözleşmeleri ve Hak Talepleri Yönetimi Eğitimi başlıklı eğitim 24 Ocak tarihinde başladı. Dört gün süre ile devam etti. On altı saat süren eğitim Av. Serkan Çatalpınar tarafından verildi.

Sekiz başlıktan oluşan eğitimin konuları arasında FIDIC'e ve FIDIC

Sözleşmelerine Genel Bakış, FIDIC Sözleşmeleri'nde Hak Talepler, İş Değişiklikleri (Variation), Eskalasyon, Mühendis'in Saptaması (Determination), Uyuşmazlık Çözüm Kurulu, Tahkim ve Türk Hukukunda FIDIC konuları yer aldı.

HABERLER

Türkiye Yüzyılında İş Kazalarında Önleyici Yaklaşımlar

Açılış konuşması Prof. Dr. Vedat Işıkhhan tarafından gerçekleştirilen etkinlikte Sendikamızın yüksekte güvenli çalışma konusunda gerçekleştirildiği çalışmalar da aktarıldı.

Vedat Işıkhhan:
"İş sağlığı ve güvenliği konusunda hassasiyetle işveren ve işçilerimizin yanındayız."

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Türkiye Yüzyılında İş Kazalarını Önleyici Yaklaşımlar konulu program Bakan Prof. Dr. Vedat Işıkhhan'ın katılımıyla gerçekleşti. Etkinlikte Türkiye yüzyılında çalışma hayatında iş kazalarını önleyici yaklaşımlar karayollarında ulaşım güvenliği, kalp damar sağlığı ve yüksekte güvenli çalışma konuları ele alındı.

Bakan Işıkhhan konuşmasında şu ifadeleri kullandı:

"İş sağlığı ve güvenliği konusunda hassasiyetle işveren ve işçilerimizin yanındayız. 2002'den bugüne, ülkemizin işgücü ve istihdam

seviyesini artırmanın yanı sıra, insan onuruna yaraşır çalışma koşullarını sağlamak için birçok atılım yaptık. Bu konuda atılacak her adımı destekliyoruz. Çalışma hayatının tüm unsurları ile ortak akıl ve istişare odaklı çalışmalarımızı sürdüreceğiz."

Etkinliğin Yüksekte Güvenli Çalışma konulu son oturumunda oturum başkanı sıfatıyla Sendikamızı temsilen H. Necati Ersoy görev aldı. Ersoy oturumun başlangıcında İNTES'in iş sağlığı ve güvenliği alanında yaptığı çalışmaları özetledi. İNTES'in 2009 yılında Bakanlıkla yürüttüğü Yüksekte Güvenli Çalış kampanyasından söz etti.

HABERLER

Sektörel Ziyaretler

Yüksek Fen Kurulu Başkanı Ertan Yetim Ziyareti

Yirmi Sekizinci Genel Kurulumuzun gerçekleşmesinin ardından yeni dönemde Yönetim Kurulumuzca ziyaretler de gerçekleştirilmeye başlandı. Bu ziyaretlerden birisi de Yüksek Fen Kurulu Başkanı Ertan Yetim'e yapılan ziyaret oldu.

Yönetimimizce Yetim ile sektörel değerlendirmelerde bulunulmuş ayrıca Kamu İhale Sözleşmelerinde karşılaşılan güncel sorunlar aktararak görüş alış verişinde bulunulmuştur.

Karayolları Genel Müdürü Ahmet Gülşen Ziyaret Edildi

Yönetim Kurulumuzca Karayolları Genel Müdürü Ahmet Gülşen'e tebrik ziyaretinde bulunuldu. Görüşmede sektör sorunlarına yönelik görüş alışverişi yapıldı.

Karayolları Genel Müdürlüğü personelinin desteği ile bir İNŞAAT SANAYİİ yayını olarak yayınlanan Karayollarının Asırlık Yol Çizgileri kitabına ulaştırma sektörü ve akademik camianın gösterdiği ilgiden söz edildi.

DSİ Genel Müdürü Akif Balta

Ziyareti

13 Aralık 2023 tarihinde DSİ Genel Müdürü Mehmet Akif Balta Yönetim Kurulu Başkan Vekilimiz Merdan Hürmeydan, Deha Emral ve Genel Sekreterimiz H. Necati Ersoy tarafından makamında ziyaret edildi.

Ziyarette DSİ Genel Müdürlüğü tarafından son dönemde hizmete kazandırılan tesislerden konuşuldu. Bu projelerin üstlenilmesine yönelik sektörümüzün karşılaştığı sorunlar ve çözüm önerilerimiz aktarıldı. 2024 yılına ilişkin dilek ve beklentiler de paylaşıldı

Seracettin Göktaş

Ziyareti

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi Başkanı Dr. Seracettin Göktaş, Genel Sekreter H. Necati Ersoy ve Genel Sekreter Yardımcısı Derya Karademir tarafından ziyaret edildi. Ziyarette çalışma hayatına ilişkin konular değerlendirilirken ileriki dönemde gerçekleştirilebilecek toplantılar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

TİSK'in Birlikte Daha Güçlü Bir Gelecek Zirvesi Gerçekleşti

Birlikte Daha Güçlü Bir Gelecek Zirvesi TİSK tarafından 27 Ekim 2023 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi.

Birlikte Daha Güçlü Bir Gelecek Zirvesi'nde, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz başkanlığında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Prof. Dr. Vedat Işıkhani ile Sanayi ve Teknoloji Bakanı M. Fatih Kacır bir araya geldi. Gerçekleşen oturumda TİSK'in çalışma alanlarına ilişkin değerlendirmelerde bulunuldu.

Zirvesi'nin İş Dünyası Panelinde sektörümüzü temsilen Yönetim Kurulu Başkanımız Celal Koloğlu katılımcılara hitap etti.

Başkan Celal Koloğlu kamu yatırımlarında sektörümüzde yaşanan sorunlara ilişkin bir konuşma gerçekleştirdi.

Projelerin öncelik planlamasının yapılmasının önemine değinen Başkan Koloğlu, devam edecek projelerin ödeneklerinin belirlenerek yüklenicilere işlerini planlayabilme imkanı sağlanması gerektiğine vurgu yaptı. 2021 yılı sonu ve 2022 yılı ilk dönemi ile sınırlı olarak ek fiyat farkı uygulanmış olduğunu hatırlatan Koloğlu bu uygulamanın TÜFE verilerinin reel piyasa fiyat artışlarını yansıtmadığı için ek fiyat farkı sorunları çözmekte yeterli olamadığını söyledi. Koloğlu "Yatırımların devam etmesi, sadece sektörümüzü değil, ekonomimizi, toplumsal yaşamı ve istihdamı da yakından ilgilendiriyor." dedi.

Bazı projelerin durma noktasına geldiğini hatırlatan Koloğlu, adil ve reel piyasa fiyatları ile uyumlu bir fiyat farkı sisteminin sorunları temelden çözeceğine vurgu yaptı.

IPLOCA'nın Yönetiminde Yaşar Giregiz İmzası

Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Mühendisleri Birliği (IPLOCA)'nın Kanada'nın Vancouver şehrinde yapılan seçimlerinde Fernas İnşaat A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi Yaşar Giregiz yönetim kurulu birinci başkan yardımcısı olarak seçildi. Fernas, 1996 yılından bu yana IPLOCA'nın üyesi durumundadır.

IPLOCA 1966 yılında Paris'te ABD boru hatları birliğinin bir bölümü olarak kurulmuştur. Üye sayısındaki artış ile 1976 yılında bağımsız bir kuruluş olmuştur.

Yaşar Giregiz ise 2018 yılından beri Yönetim Kurulunda görev yapmaktadır. Birliğin Doğu Avrupa bölgesinden sorumlu olan Giregiz'in Genel Kurul'da Eylül 2024 tarihinden itibaren Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev alması yönünde de karar alınmıştır. Asıl üyeler ve yedek üyelerin sahipleri ve üst düzey yöneticileri IPLOCA'nın yönetim kurullarına aday gösterilebilir.

IPLOCA'da aday gösterilen yönetim kurulu üyelerinin çoğu iki yıl görev yapar ve ikinci yılları da adaylık toplantılarında onaylanır.

IPLOCA aynı zamanda sağlık, emniyet ve çevre (SEÇ) politikasını tüm üyeleri için vazgeçilmez bir standart olarak öngören ve bu alanlardaki başarıları her yıl çeşitli kategorilerde ödüllendiren öncü bir kuruluştur.

Dünyada 40 dan fazla ülkenin temsilcisi bulunduğu Birlik kara ve deniz boru hatlarında faaliyet gösteren 250 üyesi olan saygın bir meslek örgütüdür.

Sendikamızın İktisadi Kuruluşu Türkiye Arabuluculuk Merkezi'nin Başkan Yardımcısı olarak da görev alan Giregiz'e başarı dileklerimizi sunarız.

En önemli amacı, boru hattı müteahhitliği sektörünü geliştirmek ve üye kuruluşlar arasındaki işbirliği imkanlarını artırmak olan IPLOCA'da üyeler, birçok çalışma gruplarında ve komitelerde görev alıyor, dönemsel toplantılara katılıyor ve yılda bir kez de büyük bir organizasyonda bir araya geliyor.

VEDA
ŞAHİN ÇİL
1967-2024

Yargıtay Hukuk Genel Kurul Üyesi kıymetli dostumuz
Şahin Çil'i zamansız uğurladık ebediyete.

İş Hukukunun duayenlerinden, sendikamızın konferans ve
yayınlarında büyük katkıları bulunan Çil, engin bilgi birikimi ve
zarif kişiliği ile örnek bir insandı.

Merhuma Allah'tan rahmet, ailesine, sevenlerine ve
yargı camiasına baş sağlığı diliyoruz.

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU KAPSAMINDA İNTES BİLGİLENDİRME METNİ

Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTES), 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve diğer uygulanabilir mevzuat hükümleri doğrultusunda veri sorumlusu sıfatıyla, her türlü kişisel verinin korunmasında 6698 sayılı Kanuna uygun hareket ediyoruz.

Bu kapsamda, Sendikamıza üye firmaların temsilcilerinden, çalışanlarından, faaliyetlerimize, organizasyonlarımıza, seminerlerimize, eğitimlerimize katılan kişilerden gelen talepler üzerine Sendikamız tarafından yayımlanmakta olan “İNSAN İnşaat Sanayii Dergisi”ni kayıtlarımızda bulunan iletişim bilgilerinizi kullanarak posta veya e-posta yoluyla sizlerle paylaşıyoruz.

Sendikamız kayıtlarında bulunan kişisel verileriniz (ad, soyad, adres, e-posta adresi, çalıştığı kurum), yalnızca söz konusu iletişimin sağlanması amacıyla kaydedilmekte, saklanmakta ve gerektiğinde güncellenmektedir. İletişim bilgileriniz yukarıda sayılan duyuruların yapılabilmesi amacıyla sınırlı işlenmekte, kimlik ve adres bilgileriniz kargo şirketlerine ve e-posta bilgileriniz toplu e-mail hizmeti almakta olduğumuz firmalara aktarılmakta; bunun dışında yurt içinde veya yurt dışında hiçbir üçüncü kişi veya kurumla paylaşılmamaktadır.

6698 sayılı Kanunun 11. maddesi kapsamında sahip olduğunuz haklar çerçevesinde detaylı bilgi almak üzere www.intes.org.tr adresini ziyaret edebilir, bu adresteki başvuru formunun veya Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından yayımlanmış Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Tebliğe uygun olarak hazırlanmış dilekçenizin imzalı bir nüshasını Şehit Mustafa Doğan Caddesi 719’uncu Sokak No: 3 Yıldızevler Mahallesi Yıldız-Çankaya/Ankara adresine kimliğinizi tespit edici belgeler ile veya intes@intes.org.tr iletişim kanalıyla iletebilir veya KVK mevzuatında belirtilen diğer yöntemler ile gönderebilirsiniz.

